

**ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก**

นางสาวนิภา เพชรเปี้ย

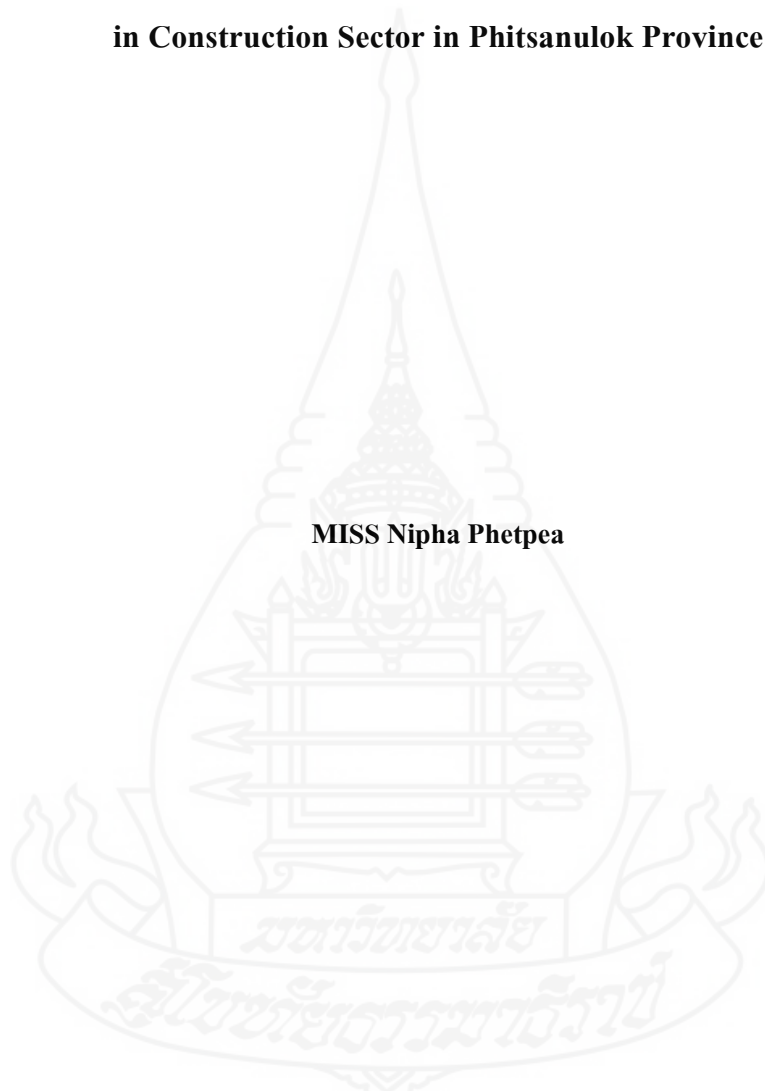

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2563

**Factors Influencing the Performance of Small and Medium-sized Enterprises
in Construction Sector in Phitsanulok Province**

MISS Nipha Phetpea

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics in Business Economics

School of Economics

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

ชื่อและนามสกุล นางสาวนิภา เพชรเป็ย

วิชาเอก เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.มนูญ โต้ะยามา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2564

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนูญ โต้ะยามา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร. วสุ สุวรรณวิหก)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.อภิญา วนเศรษฐ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษา **ค้นคว้าอิสระ** ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

ผู้ศึกษา นางสาวนิภา เพชรเป็ย **รหัสนักศึกษา** 2586000503 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ดร. มนูญ โต้ะยามา **ปีการศึกษา** 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม 2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม 3) ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

การวิจัยใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 154 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงตามสัดส่วนจากผู้ประกอบการ จำนวน 252 ราย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัย การสัมภาษณ์เชิงลึกใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน แบ่งเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 5 คน เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบจำลองถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษพบว่า 1) ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.1 อายุเฉลี่ย 44.7 ปี สถานภาพสมรส ร้อยละ 87.0 การศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 85.7 ประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย 17.6 ปี ลักษณะของกิจการปัจจุบันเป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ร้อยละ 83.8 เงินลงทุนของกิจการเฉลี่ย 6.2 ล้านบาท จำนวนพนักงานในกิจการ เฉลี่ย 8 คน ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบันเฉลี่ย 15.4 ปี งานเกี่ยวกับอาคาร ร้อยละ 74.0 รับงานหน่วยงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 69.5 เครื่องจักรที่ใช้งานก่อสร้างส่วนใหญ่จะเช่ามา ร้อยละ 45.5 กิจการจ้างผู้รับเหมาช่วงแยกตามประเภทของงาน ร้อยละ 47.4 2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงาน (กำไรสุทธิโดยเฉลี่ย 5 ปี) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เงินลงทุนของกิจการ และประสบการณ์ในการทำงานของผู้ประกอบการ ซึ่งปัจจัยทั้งสองมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับผลการดำเนินงาน 3) ปัญหาและอุปสรรคที่มีมากที่สุดตามลำดับ ได้แก่ ด้านวัสดุอุปกรณ์ (ราคาสูง) ด้านการเงิน (อัตราดอกเบี้ยสูง) ด้านบริหารจัดการ (ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศ) ด้านกำลังคน (จำนวนไม่เพียงพอทำให้งานล่าช้า) และด้านเครื่องจักรเครื่องมือ (ไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมกับลักษณะงาน) ส่วนข้อเสนอแนะ ได้แก่ การไม่รับงานเกินตัว มีการวางแผนก่อนรับงาน และทำงานด้วยความเอาใจใส่ละเอียดถี่ถ้วน

คำสำคัญ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ธุรกิจก่อสร้าง จังหวัดพิษณุโลก

Independent Study title: Factors Influencing the Performance of Small and Medium-sized Enterprises in Construction Sector in Phitsanulok Province

Author: Miss Nipha Phetpea; **ID:** 2586000503; **Degree:** Master of Economics;

Independent Study advisor: Dr. Manoon Toyama, Associate Professor;

Academic year: 2020

Abstract

The objectives of this research were to study: 1) the general conditions of small and medium-sized construction businesses; 2) factors affecting the performance of small and medium-sized construction businesses, and; 3) problems, obstacles, and suggestions concerning the performance of small and medium-sized construction businesses in Phitsanulok province.

The study used primary data collected from a samples group of 154 small and medium-sized construction business entrepreneurs in Phitsanulok province through purposive sampling according to the proportion calculated from 252 entrepreneurs. The questionnaire was used as a research tool. The in-depth interview was also conducted by using a sample group of 10 persons, comprising 5 entrepreneurs and 5 officers from relevant public and private sector agencies. Data were analyzed using descriptive statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression model.

The study's results were as follows. 1) Most of the entrepreneurs were male, 72.1%, had an average age of 44.7 years old, were in the marital status, 87.0%, obtained at least a bachelor's degree, 85.7%, had an average working experience of 17.6 years, own business which characterized as a limited partnership, 83.8%, had an average investment of 6.2 million baht, employed employees 8 people in average, operated their business for 15.4 years in average, conducted the construction work, 74.0%, provide services for the government sector, 69.5%, rented for machinery, 45.5%, were subcontractors classified by type of work, 47.5%. 2) Factors affecting the performance of the business (an average of 5-year net profit), at a .05 statistically significant level, were the firm's business investment and entrepreneurs' working experiences. Both of them had positive relationships with the performance. 3) The perceived high level of problems and obstacles ranking in order were materials and equipment (high prices), finance (high level of interest rate), management (affected by weather change), manpower (not enough workers causing the work to be delayed), and machine and tools (insufficient and unsuitable with the nature of work), respectively. The suggestions included avoiding a heavy workload, planning before accepting the jobs and working with meticulous attention in detail.

Keywords: Small and medium-sized enterprises, Construction business, Phitsanulok Province

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.มณูญ โต้ะยามา อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและติดตามการค้นคว้าอิสระครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย สมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณเจ้าของกิจการรับเหมาก่อสร้าง เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ และธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดพิษณุโลกทุกท่านที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้จนสามารถนำมาสู่การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้

ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ตลอดจนผู้ใกล้ชิด ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

นิภา เพชรเปี้ย

สิงหาคม 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย	9
3. ขอบเขตของการวิจัย	9
4. กรอบแนวความคิดของการวิจัย	10
5. สมมติฐานงานวิจัย	12
6. นิยามศัพท์เฉพาะ	12
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	14
1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	14
1.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	14
1.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	14
1.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญ ปัญหาและข้อจำกัดของ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาพรวม	20
1.2 แนวคิดการเติบโตทางธุรกิจ	22
1.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง	24
1.3.1 แนวคิดทฤษฎีการบริหารธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง	24
1.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการงานก่อสร้าง	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.3.3 แนวคิดความเสี่ยงและข้อจำกัดในงานก่อสร้าง (Risk and Limitation in construction).....	29
1.3.4 แนวคิดปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมก่อสร้าง	33
1.3.5 ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานก่อสร้าง	34
1.3.6 ทฤษฎีความสำเร็จในโครงการก่อสร้าง	35
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	36
2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการดำเนินงาน หรือการเติบโตของธุรกิจก่อสร้าง	36
2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจก่อสร้าง	44
2.3 งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อต้นทุนและ การเงินของธุรกิจก่อสร้าง	46
2.4 งานวิจัยเกี่ยวกับประเด็นอื่นๆ ของธุรกิจก่อสร้าง	49
3. สรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	54
3.1 สรุปแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	54
3.1.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยทั่วไป	54
3.1.2 แนวคิดที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมธุรกิจก่อสร้าง	55
3.2 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	63
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
4. การวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	77

สารบัญ (ต่อ)

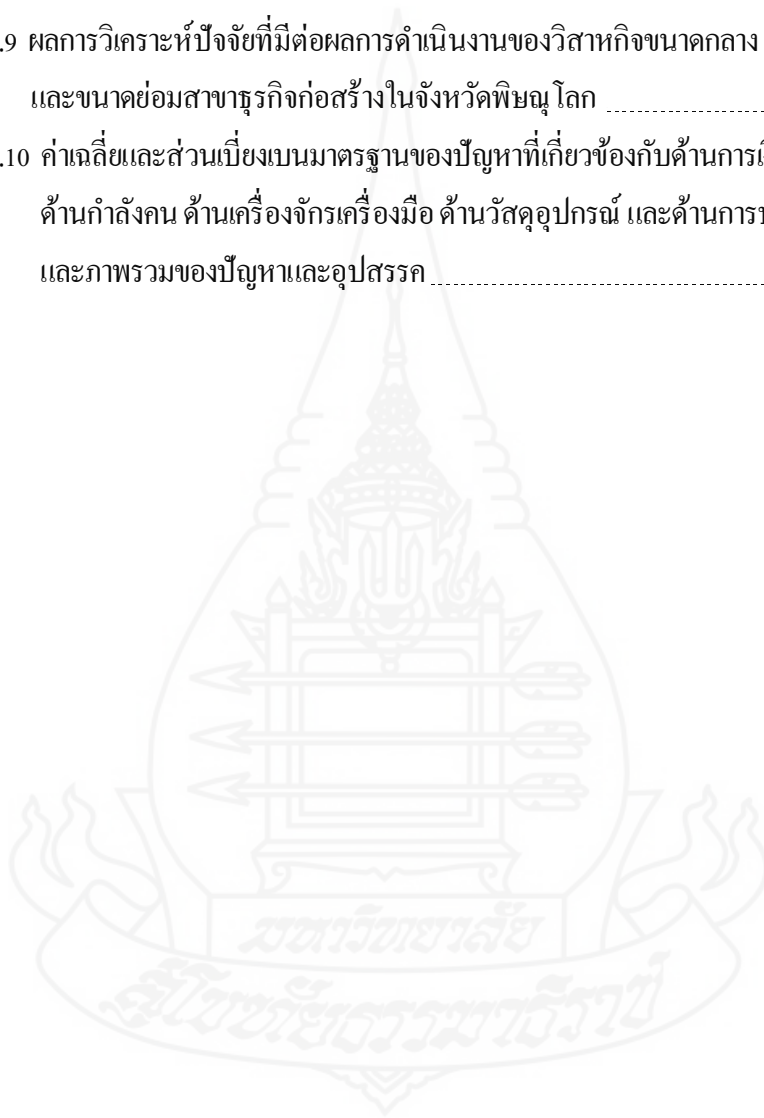
	หน้า
1. ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามหรือกลุ่มตัวอย่าง	77
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย	81
2.1 สภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดพิษณุโลก	81
2.2 ปัจจัยที่มีผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้าง ขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก	86
2.3 ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงาน ธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก	88
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	96
1. สรุปผลการวิจัย	96
2. อภิปรายผล	100
3. ข้อเสนอแนะ	104
บรรณานุกรม	110
ภาคผนวก	115
ก ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพิษณุโลก	116
ข แบบสอบถาม	118
ค แบบสัมภาษณ์	124
ง ผลการประเมินความสอดคล้องของคำถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ	134
จ ผลการคำนวณจากแบบจำลองถดถอยพหุคูณ	142
ฉ ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์	150
ประวัติผู้ศึกษา	167

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 มูลค่าการก่อสร้างในประเทศไทยครั้งปีแรก 2561 (ล้านบาท)	3
ตารางที่ 1.2 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหมวดธุรกิจสาขาที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง ในจังหวัดพิษณุโลก ในปี 2562	7
ตารางที่ 2.1 สรุปรูปตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ประกอบการและตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามอำเภอ ในจังหวัดพิษณุโลก	64
ตารางที่ 3.2 จำนวนผู้ประกอบการและผู้บริหาร/ผู้แทนของธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ในการศึกษาเชิงเนื้อหา ในจังหวัดพิษณุโลก	65
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนตัวของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ สถานภาพ และระดับการศึกษา	78
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยส่วนตัวของผู้บริหาร จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน	78
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ จำแนกตามลักษณะ ของกิจการ ประเภทงานหลัก ประเภทของหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก แหล่งของ เครื่องจักรที่ใช้งานก่อสร้าง และการจ้างผู้รับเหมาช่วง	79
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ จำแนกตามเงินลงทุนของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ และกำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี (ปี 2558 - 2562)	81
ตารางที่ 4.5 สถานะนิติบุคคลธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ณ ปี พ.ศ. 2562	81
ตารางที่ 4.6 จำแนกประเภทธุรกิจที่รับเหมาก่อสร้างที่ยังดำเนินกิจการอยู่	82
ตารางที่ 4.7 ผลิตถภัณฑ์จังหวัดมวทรวม (สาขาธุรกิจก่อสร้าง) ของจังหวัดพิษณุโลก ณ ราคาตลาด ...	84
ตารางที่ 4.8 ผลิตถภัณฑ์จังหวัดมวทรวม (สาขาธุรกิจก่อสร้าง) ของจังหวัดพิษณุโลก ณ ราคาครั้งที่ พ.ศ. 2545	84

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก	87
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน ด้านกำลังคน ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ และภาพรวมของปัญหาและอุปสรรค	90

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ปี 2561	5
ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดงานวิจัย “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก” ...	11
ภาพที่ 4.1 ข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคลของธุรกิจก่อสร้าง ปี 2558 - 2562	83

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมก่อสร้างนับเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยนอกจากจะก่อให้เกิดการจ้างงานและการสร้างรายได้จากตัวอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจอื่นๆ อีกจำนวนมาก เช่น อุตสาหกรรมการผลิต การขนส่ง พลังงาน และภาคการเงินและการธนาคาร เป็นต้น จึงมีผลในทางอ้อมต่อรายได้และการจ้างงาน ของอุตสาหกรรมและภาคธุรกิจที่เชื่อมโยงเหล่านั้นด้วย

สำหรับมูลค่าการลงทุนภาคการก่อสร้างของประเทศไทย ซึ่งเปิดเผยโดยสถาบันการก่อสร้างแห่งประเทศไทย จักรพร อุณจิตต์ ออนไลน์ www.banmuang.co.th (2560) “กล่าวว่า ภาคการก่อสร้างของประเทศไทย มีมูลค่าสูงมากกว่าปีละ 1 ล้านล้านบาท และมีผู้รับเหมาก่อสร้างที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลไทยมากกว่า 80,000 ราย โดยส่วนใหญ่จะเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมหรือ SMEs และมีการจ้างงานประมาณ 2.4 ล้านคน โดยไม่รวมภาคการผลิตและการขนส่งที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในจำนวนนี้มีผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีขนาดใหญ่ประมาณ 165 ราย ที่เหลือเป็น SMEs” วิจัยกรุงศรี ออนไลน์ www.krungsri.research@krungsri.com (2559) ในจำนวนธุรกิจรับเหมาก่อสร้างมากกว่า 80,000 ราย มีสัดส่วนของผู้ประกอบการรายใหญ่อยู่เพียงร้อยละ 1 แต่ละกลุ่มกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่จะมีส่วนแบ่งตลาดสูงราว 25% ของมูลค่าก่อสร้างทั้งหมด ซึ่งในขณะที่มูลค่าตลาดของอุตสาหกรรมก่อสร้างได้เพิ่มสูงขึ้นทุกปี แต่ศักยภาพของผู้รับเหมาไทยกลับไม่ได้มีการพัฒนาหรือยกระดับมากนัก ทั้ง ๆ ที่การก่อสร้างทั้งภาครัฐและภาคเอกชนนั้นถือเป็นดัชนีบ่งชี้ถึงการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ โดยภาพรวมแล้วผู้รับเหมาก่อสร้างที่มีระดับการศึกษาและมีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจ หรือเป็นผู้รับเหมาที่มีขนาดธุรกิจหรือลักษณะการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างกัน ย่อมมี ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีความต้องการแนวทางการพัฒนาธุรกิจรับเหมาที่แตกต่างกันอาจกล่าวได้ว่า ภายใต้อิทธิพลหลายของการเป็นผู้รับเหมาก่อสร้าง โดยในที่นี้ ขอกล่าวเฉพาะเจาะจงที่ผู้รับเหมารายย่อย ซึ่งประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป ดังจะเห็นได้ว่าผู้รับเหมาที่มีพัฒนาการจะสามารถปรับเปลี่ยนและสร้างความเข้มแข็งทางธุรกิจได้มากขึ้นเพราะสามารถจัดการกับปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี ทรัพยากร 5 ประเภท พื้นฐานดี ๆ ที่ผู้รับเหมารายย่อยต้องมีสิ่งที่จะทำให้ผู้รับเหมา

สามารถดำเนินการจัดการงานก่อสร้างได้ดี ประกอบด้วยทรัพยากรพื้นฐาน 5 ประเภท ได้แก่ กำลังคน เงิน วัสดุ เครื่องมือเครื่องจักร และการบริหารจัดการ ซึ่งทรัพยากรเหล่านี้จะถูกนำมาประสานกันได้อย่างเหมาะสม ต้องใช้วิธีการผสมผสานกันระหว่างงานเทคนิค งานการเงิน และงานบริหารทั่วไป เพื่อให้สำเร็จเป็นรูปงานอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามต้องการ โดยจะต้องมีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและประหยัด นอกจากนี้ เพื่อเป็นการยกระดับศักยภาพของผู้รับเหมา โดยเฉพาะผู้รับเหมารายย่อยให้สามารถดำเนินงานได้อย่างเข้มแข็ง ภายใต้อุปสรรคแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง และท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกรธุรกิจในยุคที่ต้องพึ่งพาเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพเป็นอาวุธที่ผู้รับเหมารายย่อย หรือแม้กระทั่งผู้รับเหมารายใหญ่ก็ยังคงต้องปรับตัว เรียนรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้วยเช่นกัน สิ่งที่ผู้รับเหมาก่อสร้างยุคใหม่ี่ต้องเตรียมการและรับมือได้อย่างเท่าทัน ก็คือ การเรียนรู้เรื่องนวัตกรรมก่อสร้างใหม่ ๆ เพื่อนำมาพัฒนาการก่อสร้างให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และประหยัดค่าจ้างแรงงาน ถ่ายทอดความรู้แก่แรงงานและพัฒนาธุรกิจให้แข็งแรงยิ่งขึ้น การสร้างจุดแข็งของตนให้แข็งแกร่ง แล้วขยายเพิ่มเติมบริการใหม่ ๆ เพื่อดึงดูดความสนใจจากลูกค้า เป็นการเพิ่มจุดแข็งให้มากขึ้น เช่น ผู้รับเหมาอาจจะต้องสร้างพันธมิตรทางธุรกิจที่เกี่ยวกับกิจการรับเหมาก่อสร้าง การจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง เป็นต้น ซึ่งอาจรวมไปถึงการร่วมลงทุนกับกลุ่มก่อสร้างอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถเข้าประกวดราคาในโครงการใหญ่ได้ เช่น โครงการสร้างถนนหรือทางรถไฟ เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้รับเหมายุคใหม่ควรจะมีความชำนาญงานในการก่อสร้าง ที่สามารถรองรับงานโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐได้ เช่น ก่อสร้าง/ซ่อมบำรุงถนนและสะพานข้ามทาง เป็นต้น เพราะนอกจากเป็นการเพิ่มโอกาสในการรับงานแล้ว ยังอาจสามารถประยุกต์วิธีก่อสร้างเพิ่มความชำนาญให้มากขึ้นด้วย อีกทั้งยุคนี้เป็นยุคของการบริหาร PROCESS (กระบวนการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ประกอบด้วยกิจกรรมพื้นฐาน 4 ประการ คือ 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์กร (Organizing) 3) การนำหรือการสั่งการ (Leading/Directing) 4) การควบคุม (Controlling)) ผู้รับเหมาจึงต้องดำเนินการโดยมุ่งลดขั้นตอนการทำงาน หาวิธีเพิ่มกำไรจากส่วนนี้ เช่น ต้นทุนเท่าเดิม แต่ใช้เวลาน้อยลง ใช้เวลาเท่าเดิม แต่สินค้ามีคุณภาพมากขึ้น เป็นต้น ขณะเดียวกันก็ควรต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรให้มากขึ้น เห็นคุณค่าในตัวบุคลากรให้มากขึ้น ขอมจ้างคนเก่งด้วยราคาแพง สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ให้ความสำคัญเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน

ดังกล่าวข้างต้นเป็นการสะท้อนภาพผู้รับเหมาก่อสร้างในประเทศได้ค่อนข้างชัดเจนและเชื่อว่าแนวทางการดำเนินงานจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้รับเหมาได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะผู้รับเหมารายย่อย เพราะหากผู้รับเหมาที่มีศักยภาพ สามารถแข่งขันได้

อย่างแท้จริง ย่อมทำให้การดำเนินงานก่อสร้างของผู้รับเหมารายย่อยไม่ใช่เรื่องที่ยู่ยากอีกต่อไป และเชื่อว่าการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างจะสามารถปรับตัวเพื่อให้เท่าทันต่อโลกธุรกิจที่กำลังถูกขับเคลื่อนด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้อย่างเข้มแข็งและมีโอกาสเติบโตต่อไป

จากการศึกษาข้อมูล “เจาะทิศทางการก่อสร้างไทย ปี 62” งานวิจัยของ ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย ออนไลน์ www.kasikornbank.com/th/business/sme (2561) ระบุว่าสำหรับในช่วงครึ่งแรกของปี 2561 ที่ผ่านมา การก่อสร้างเติบโตในกรอบร้อยละ 3.1 จากการขับเคลื่อนของงานก่อสร้างภาคเอกชนที่มีมูลค่างานก่อสร้างสูงในโครงการ Mixed use และการก่อสร้างคอนโดมิเนียมในเขตกรุงเทพมหานคร ร้อยละ 4.69 ส่วนการก่อสร้างภาครัฐมีอัตราการเติบโต ร้อยละ 1.89 ขยายตัวน้อยจากความล่าช้าของการดำเนินโครงการที่ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน ทั้งในขั้นตอนการอนุมัติ การหาผู้ชนะการประกวดราคา หรือปัญหาการเข้าพัฒนาพื้นที่ก่อสร้างเป็นต้น ดังแสดงตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 มูลค่าการก่อสร้างในประเทศไทยครึ่งปีแรก 2561 (ล้านบาท)

	มูลค่า	การเติบโตจากปีที่ผ่าน มา (ร้อยละ)
ก่อสร้างภาคเอกชน	282,170	4.69
ก่อสร้างภาครัฐ	357,007	1.89
ก่อสร้างรวม	639,177	3.11

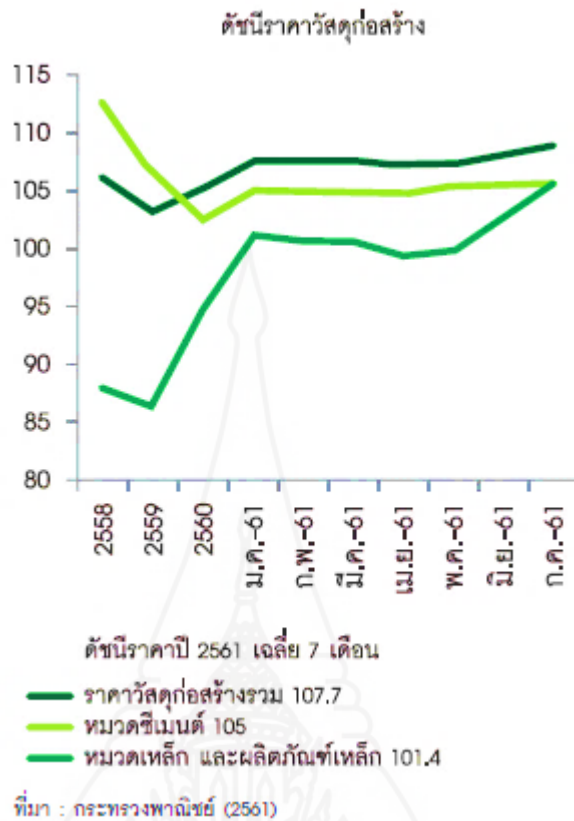
ที่มา : NESDB (2561)

นอกจากจากการศึกษาดังกล่าวพบว่าในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2561 ถึงปี 2562 โดยเฉพาะในกลุ่มของการก่อสร้างภาครัฐ คาดว่าปริมาณงานก่อสร้างเพิ่มขึ้นจากโครงการขนาดใหญ่ที่เริ่มดำเนินการก่อสร้างหลายโครงการ เช่น รถไฟความเร็วสูง กรุงเทพ-นครราชสีมา รถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 ท่าอากาศยาน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่โครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ตลอดจนการก่อสร้างที่เกี่ยวข้องงานซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างและถนนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ส่งผลให้แนวโน้มทิศทางการก่อสร้างภาครัฐจะเติบโตในอัตราเร่งเมื่อเทียบกับช่วงครึ่งปีแรกของปี 2561 ในขณะที่เดียวกันการก่อสร้างภาคเอกชนเพิ่มขึ้นด้วยซึ่งเป็นผลมาจากตลาดที่อยู่อาศัยในพื้นที่จังหวัดรองของแต่ละภูมิภาค และในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลรวมถึงการขยายตัว

ในงานก่อสร้างอันเป็นผลจากนโยบายภาครัฐในการกระตุ้น เศรษฐกิจ อาทิเช่น การก่อสร้างพาณิชย์กรรมที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดท่องเที่ยวรอง และการก่อสร้างเพื่ออุตสาหกรรมที่คาดว่าจะขยายตัวในเขตเศรษฐกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ทั้งนี้ทางศูนย์วิจัยกสิกรไทย มองว่าอุตสาหกรรมก่อสร้างของประเทศไทยจะขยายตัวจากแรงหนุนของโครงการก่อสร้างทั้งจากภาครัฐและเอกชน ซึ่งเพิ่มโอกาสสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรับเหมาก่อสร้างที่จะเข้าไปปรับเหมางานก่อสร้างหรือเข้าไปเป็นผู้รับเหมาช่วงจากโครงการก่อสร้างที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นนับแต่ช่วงครึ่งหลังของปี 2561 ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้การศึกษาของศูนย์วิจัยกสิกรไทยชี้ว่าโครงการก่อสร้างภาครัฐในช่วงครึ่งหลังปี 2561 ต่อเนื่องปี 2562 จะมีการเติบโตในอัตราที่สูงจากโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมน่าจะได้รับการสนับสนุนจากการรับเหมาช่วง (Sub-Contractor) จากกลุ่มเอกชนขนาดใหญ่ที่เป็นผู้ชนะการประกวดราคา ในส่วนโครงการก่อสร้างภาครัฐขนาดเล็กจะมีการเร่งตัวจากนโยบายไทยนิยมยั่งยืน ซึ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนรายพื้นที่ที่ครอบคลุมการพัฒนาถนนสัญจรภายในหมู่บ้าน อาคารส่วนกลางขนาดเล็ก การซ่อมแซมประปาหมู่บ้าน ซึ่งเป็นโครงการที่มีมูลค่าไม่มากนักจึงเป็นโอกาสของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่จะเข้าไปรับงานก่อสร้างเองโดยเฉพาะผู้ประกอบการท้องถิ่นหรือพื้นที่ใกล้เคียง

ในช่วงครึ่งหลังของปี 2561 ต่อเนื่องจนถึงช่วงปี 2562 คาดว่าการก่อสร้างจะเร่งตัวขึ้นจากโครงการของทางภาครัฐ และ โครงการของภาคเอกชนที่คาดว่าจะดีต่อเนื่องจากช่วงต้นปี ซึ่งเป็นโอกาสของกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรับเหมาก่อสร้าง อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยอีกหลายประการที่เป็นความท้าทายต่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรับเหมาก่อสร้าง ดังต่อไปนี้

1.1 ราคาวัสดุก่อสร้าง มีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นภาคก่อสร้างไทยในช่วงปี 2561 ได้เร่งหนุนจากทั้งการก่อสร้างภาครัฐ และภาคเอกชนส่งผลต่ออุปสงค์วัสดุก่อสร้างอันมีผลกระทบต่อราคาที่จะเพิ่มขึ้น พิจารณาจากดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างที่ปรับตัวสูงขึ้นจากปี 2559 ที่ 103.2 เป็น 105.2 ในปี 2560 และ 107.7 ในปี 2561 และเมื่อพิจารณาในดัชนีรายเดือนในปี 2561 พบว่าแนวโน้มราคาวัสดุก่อสร้างมีทิศทางที่เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะโครงการภาครัฐหลายโครงการมีผลต่อการเพิ่มอุปสงค์สินค้าหมวดเหล็ก ส่งผลให้ราคาเหล็กเริ่มปรับตัวชัดเจนในช่วงเดือนมิถุนายนที่ผ่านมาและมีแนวโน้มจะเพิ่มต่อเนื่องในช่วงครึ่งปีหลัง ส่วนราคาซีเมนต์คาดว่าจะจากแนวโน้มของอุปสงค์ทั้งภาครัฐและเอกชนจะหนุนให้ทิศทางของราคาเพิ่มขึ้นต่อเนื่องแต่จากอุปทานของซีเมนต์ในประเทศที่เข้มแข็งส่งผลให้การขยับราคาซีเมนต์จะอยู่ในกรอบที่แคบ ดังแสดงภาพที่ 1.1 ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ปี 2561

ภาพที่ 1.1 ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ปี 2561

1.2 การเข้ามาแข่งขันของกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการก่อสร้าง เช่น วัสดุสำเร็จการใช้นุ่นยนต์ในขั้นตอนก่อสร้าง รวมถึงการใช้เครื่องพิมพ์สามมิติที่พัฒนาขึ้นต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้รับเหมารายใหญ่ที่รับงานอาจเพิ่มสัดส่วนในการก่อสร้างเองเพิ่มขึ้น ทำให้บทบาทของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรับเหมาก่อสร้างที่เป็นผู้รับเหมาช่วง (Sub Contractor) ลดลงซึ่งอาจทำให้การรับงานที่มีสัดส่วนน้อยไม่คุ้มค่าต่อการเข้าไปรับช่วงต่อ

1.3 ปัญหาด้านจำนวนแรงงานและทักษะแรงงาน

1.3.1 **ปัญหาด้านจำนวนแรงงาน** จากกฎระเบียบเรื่องการพิสูจน์สัญชาติแรงงานต่างด้าว ส่งผลให้แรงงานที่ไม่ได้รับการพิสูจน์สัญชาติเกิดข้อจำกัดในการทำงานในประเทศไทย และมีแนวโน้มออกไปจากระบบ ประกอบกับทิศทางการก่อสร้างที่คาดว่าจะดีขึ้น ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในภาคการก่อสร้าง รวมถึงปัญหาพื้นฐานของการจ้างแรงงานต่างด้าวที่มักเป็นการจ้างรายวัน จึงอาจมีการเปลี่ยนงานได้ตลอดเวลา ส่งผลให้ปัญหาจำนวนแรงงานเป็นประเด็นที่ทางผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรับเหมาก่อสร้างต้องคำนึงถึง

1.3.2 งบประมาณในภาคก่อสร้างไทย ส่วนใหญ่เป็นแรงงานต่างด้าวที่ไม่มีทักษะ รวมถึงเทคโนโลยีการก่อสร้างในปัจจุบันที่พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลกันระหว่างฝีมือของแรงงานและความประณีตในการใช้วัสดุก่อสร้างที่มี เทคโนโลยีสูงที่ต้องมีมาตรฐานการติดตั้งเฉพาะ เช่น ผนังสำเร็จ ทำให้งานที่ส่งมอบอาจเกิดปัญหาในเชิงคุณภาพที่ทางผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรับเหมาก่อสร้างต้องรับผิดชอบ รวมถึงส่งผลต่อชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือ รวมถึงปัญหานี้อาจไม่จำกัดเพียงแต่กลุ่มแรงงานแต่อาจรวมถึงผู้ประกอบการที่ยังไม่มีความพร้อมในการใช้วัสดุเหล่านี้ได้ดีเพียงพอ

ทั้งนี้ในแต่ละโครงการที่ผู้รับเหมาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรับเหมาก่อสร้างเข้าไปรับงานจากโครงการของรัฐ หรือของเอกชนนั้น ยังมีปัจจัยที่ต้องคำนึงในมิติที่แตกต่างกันบางประการดังนี้ โครงการภาครัฐ ประเด็นที่ควรคำนึงคือกรอบเวลาของโครงการที่อาจล่าช้ากว่าที่ประเมิน เนื่องจากต้องผ่านหลายขั้นตอนเช่น ขั้นตอนทำรายงานศึกษาโครงการเข้า ครม. เพื่ออนุมัติ การออกเงื่อนไขสัญญา ซึ่งอาจทำให้โครงการเริ่มช้าไปกว่าที่กำหนด รวมถึงกรณีการคืนพื้นที่/ปรับพื้นที่เพื่อเตรียมก่อสร้างบางครั้งอาจติดเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ต้องเวนคืนพื้นที่ อันเป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้างให้เป็นไปตามกรอบเวลาที่ตั้งไว้ อย่างไรก็ตามในส่วนของราคาวัสดุก่อสร้าง ในโครงการภาครัฐผู้ประกอบการสามารถควบคุมความเสี่ยงด้านการบริหารต้นทุนได้ดีกว่าการรับงานเอกชน จากปัจจัยค่า K ส่งผลให้อัตราการแบกรับต้นทุนวัสดุก่อสร้างถูกควบคุมไว้ที่ร้อยละ 4

โครงการก่อสร้างภาคเอกชนประเด็นที่ควรคำนึงคือ สถานการณ์ในช่วงครึ่งหลังของปี 2561 จนถึงปี 2562 ที่อาจมีปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อการก่อสร้างภาคเอกชนที่อาจเติบโตไม่เท่าที่คาดการณ์ไว้ เช่น ปัจจัยด้านการเมืองภายหลังการเลือกตั้งในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2562 (ตามโรดแมพ) ที่อาจกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค และนักลงทุน รวมถึงการเข้ามาดำเนินกิจการจริงของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนที่อาจไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือความล่าช้าของการเข้ามาลงทุนจริงของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมฯ ที่อาจเป็นปัจจัยในการชะลอการดำเนินการลงทุนก่อสร้างต่างๆ เพื่อรอความชัดเจน ทั้งในโครงการที่อยู่อาศัย หรือ การลงทุนด้านพาณิชยกรรม

สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรับเหมาก่อสร้าง ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ค่อนข้างอนุรักษ์นิยม คือ มักใช้รูปแบบวิธีการและการบริหารจัดการการก่อสร้างในแบบที่ตนเคยทำอยู่ ส่งผลต่อความยืดหยุ่นในการปรับตัวตามเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งต้องยอมรับว่าเทคโนโลยีมีบทบาทต่ออุตสาหกรรมก่อสร้างสูงทั้งในขั้นตอนเตรียมโครงการถึงกระทั่งในช่วงการดำเนินงานก่อสร้าง ดังนั้นการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

ในกิจการจะช่วยให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมรับมือกับก่อสร้างมีความสามารถในการจัดการต้นทุนและการบริหารงานก่อสร้างที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงผู้ประกอบการควรปรับตัวทั้งในเชิงพัฒนาศักยภาพ และศึกษากฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

สำหรับกรณีของจังหวัดพิษณุโลก (ภาคผนวก ก – ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพิษณุโลก) ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 383.7 กิโลเมตร โดยศักยภาพพื้นฐานเป็นเมืองศูนย์กลางการค้าการลงทุนในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง และมีเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงไปยังประเทศเพื่อนบ้านผ่านจุดตัดเส้นทางเหนือ – ใต้ และเส้นทางตะวันออก – ตะวันตก ผ่านสี่แยกอินโดจีน ซึ่งเป็นพื้นที่ทางยุทธศาสตร์ที่สามารถสนับสนุนผู้ประกอบการในจังหวัดและพื้นที่ข้างเคียงให้มีการพัฒนาผ่านโอกาสเหล่านี้ให้เติบโตต่อไปได้ จากข้อมูลในปี 2562 พบว่ามี SMEs (ตามนิยามใหม่: SMEs ตามกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563 และประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เรื่องการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2563 ที่มา : www.sme.go.th) ของจังหวัดพิษณุโลก มีทั้งหมดจำนวน 30,908 แห่ง จำแนกตามภาคธุรกิจ ได้แก่ ภาคการค้า 13,828 แห่ง ภาคบริการ 12,161 แห่ง ภาคการผลิต 4,200 แห่ง และภาคการเกษตร 719 แห่ง โดยภาคบริการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสาขาการก่อสร้างจะมีจำนวนทั้งสิ้น 1,285 แห่ง ซึ่งจำแนกตามหมวดธุรกิจดังแสดงตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหมวดธุรกิจสาขาที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง
ในจังหวัดพิษณุโลก ในปี 2562

ลำดับ ที่	หมวดธุรกิจ	จำนวน ผู้ประกอบการ (แห่ง)
1	การก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัย	679
2	การก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย	251
3	กิจกรรมการก่อสร้างเฉพาะด้านอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	58
4	การก่อสร้างถนน สะพาน และอุโมงค์	33
5	การก่อสร้างโครงการสาธารณูปโภคเกี่ยวกับสายไฟฟ้ากำลังและสายสัญญาณสื่อสาร	17

ตารางที่ 1.2 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หมวดธุรกิจ	จำนวน ผู้ประกอบการ (แห่ง)
6	การก่อสร้างโครงการสาธารณูปโภคเกี่ยวกับน้ำ น้ำมันและก๊าซ	13
7	การก่อสร้างโครงการวิศวกรรมโยธาอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	5
8	การก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคสิ่งอำนวยความสะดวก (ยกเว้นตัวอาคาร ของโรงงานอุตสาหกรรม) และโครงการวิศวกรรมโยธาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในน้ำ	2
9	การก่อสร้างฐานราก รวมถึงการตอกเสาเข็ม	3
10	การติดตั้งสิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	12
11	การติดตั้งไฟฟ้า	108
12	การติดตั้งส่วนประกอบอาคารและการตกแต่งภายใน	17
13	การติดตั้งระบบประปาและระบายน้ำ	14
14	การเตรียมสถานที่ก่อสร้าง	45
15	การติดตั้งระบบระบายอากาศ	19
16	การปูพื้นและผนัง	6
17	การตกแต่งอาคารให้เสร็จสมบูรณ์อื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	2
18	การทาสี	1

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (www.sme.go.th, 2562)

ในส่วนของ SMEs สาขาธุรกิจก่อสร้างนั้น จากข้อมูลการประกอบธุรกิจก่อสร้างใน
จังหวัดพิษณุโลก ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนและส่งเสริมธุรกิจก่อสร้าง
ในจังหวัดพิษณุโลกโดยตรงหรือชัดเจนเกี่ยวกับธุรกิจประเภทนี้ การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง
และขนาดย่อมในพื้นที่เมืองเล็ก (Hinterland), 2559 ได้วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (PEST Analysis)
ของการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก 4 ประเด็น ประกอบด้วย
ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางเทคโนโลยี
และนวัตกรรมใหม่ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสามารถเอื้อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs
โดยรวมของจังหวัดสามารถเติบโตได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นนั้นจะเห็นได้ว่า ในการประกอบธุรกิจก่อสร้างและการเป็นธุรกิจประเภท SMEs นั้น ผู้ประกอบการต้องดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อมต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจกระทบต่อการดำเนินงานของธุรกิจ เช่น การอยู่รอด การเติบโต และความสามารถการแข่งขัน ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จึงพยายามศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ SMEs ก่อสร้าง ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ทั้งในส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง SMEs เอง และหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนและพัฒนา SMEs ในจังหวัดพิษณุโลกต่อไป ซึ่งจะนำมาซึ่งการเพิ่มรายได้ การจ้างงานและเศรษฐกิจโดยรวมของจังหวัดพิษณุโลกต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก
- 2.3 เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ด้านพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ ครอบคลุมพื้นที่ในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอวังทอง อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอพรหมพิราม อำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอเนินมะปราง อำเภอนครไทย และอำเภอชาติตระการ

3.2 ด้านประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ สถานประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ประเภทธุรกิจก่อสร้าง จำนวน 154 แห่ง ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก

3.3 ด้านเนื้อหา

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของ SMEs เป็นการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ตัวแปรตามพิจารณาจากอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิโดยเฉลี่ยในช่วง 5 ปี

(ปี 2558 – 2562) ส่วนตัวแปรอิสระประกอบด้วยตัวแปรปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการของสถานประกอบการ และลักษณะของ SMEs ก่อสร้าง โดยปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย

3.3.1 ปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยปัจจัยดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมให้ธุรกิจก่อสร้างสามารถขยายกิจการได้อย่างยั่งยืน

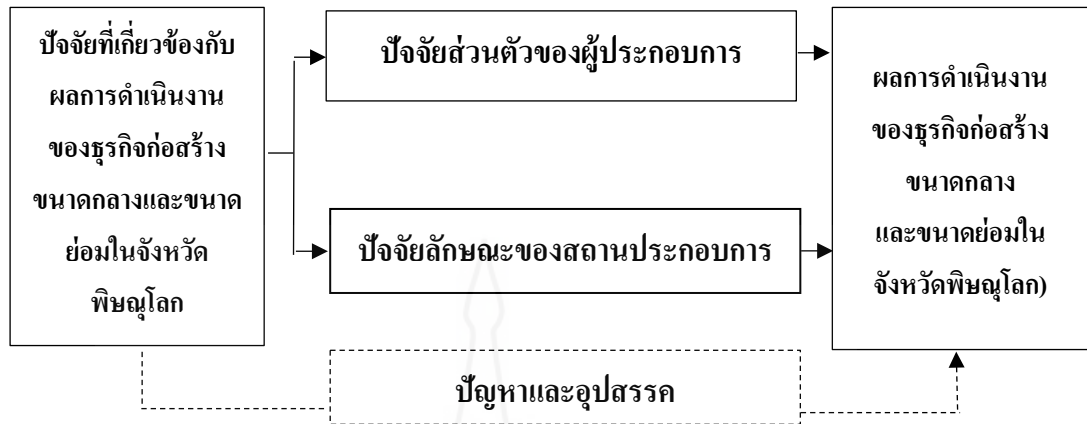
3.3.2 ปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ ได้แก่ ลักษณะของกิจการปัจจุบัน เงินลงทุนของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง ประเภทของหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง การจ้างผู้รับเหมาช่วง

3.4 ด้านเวลา

การวิจัยมีการเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากกลุ่มตัวอย่าง 154 ตัวอย่าง ด้วยแบบสอบถาม ในช่วง เดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน 2564 และข้อมูลเชิงลึกผู้ประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์ จำนวน 10 คน ในช่วงเดือน มีนาคม – เมษายน 2564

4. กรอบแนวความคิดของการวิจัย

องค์ประกอบหลักในการศึกษาครั้งนี้ คือ การศึกษาปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ และปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ ที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้มีการเติบโตอย่างยั่งยืน ดังแสดงภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดงานวิจัย “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก”

จากภาพที่ 1.2 ในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกในครั้งนี้ ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานประกอบด้วย 1) ปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน 2) ปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ ได้แก่ ลักษณะของกิจการปัจจุบัน เงินทุนลงของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง และการจ้างผู้รับเหมาช่วง 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านเงินลงทุน ด้านกำลังคน (แรงงาน) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ และด้านการบริหารจัดการ

โดยในการศึกษาปัจจัยที่ 1) และปัจจัยที่ 2) ที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของสถานประกอบการเป็นการศึกษาการเติบโตของสถานประกอบการ โดยผลการดำเนินงานพิจารณาจากอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิโดยเฉลี่ยในช่วง 5 ปี (ปี 2558 – 2562) ใช้แบบจำลองการถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูล และ 3) ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านเงินลงทุน ด้านกำลังคน (แรงงาน) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ และด้านการบริหารจัดการ เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

5. สมมติฐานงานวิจัย

5.1 ปัจจัยส่วนตัว เกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้ประกอบการ มีผลต่อการเติบโตของกำไรสุทธิ

5.2 ปัจจัยลักษณะของกิจการ เงินลงทุนของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง การจ้างผู้รับเหมาช่วง มีผลต่อการเติบโตของกำไรสุทธิ

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ธุรกิจก่อสร้าง หมายถึง การประกอบกิจการ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อประกอบโครงสร้างพื้นฐานจนก่อขึ้นมาเป็นตัวอาคาร บ้านเรือนหรือระบบสาธารณูปโภค ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้งานของมนุษย์

6.2 แนวคิดเกี่ยวกับงานก่อสร้าง หมายถึง กระบวนการในการใช้ทรัพยากรทางด้านงานก่อสร้าง ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอัน ได้แก่ เงินทุน คน เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสม โดยจัดให้อยู่ในระบบระเบียบ สามารถดำเนินการโดยสะดวกราบรื่นและปราศจากอุปสรรคในระหว่างการดำเนินการ หรือมีก็ให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด เพื่อให้ผลงานบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

6.3 วิชาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises : SMEs) หมายถึง การประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดย่อม ที่มีรายได้ไม่เกิน 50 ล้านบาท จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 30 คน และธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลาง ที่มีรายได้ไม่เกิน 50-300 ล้านบาท จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 30-100 คน (โดยใช้หลักเกณฑ์นิยามใหม่ SMEs ตามกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2563 และประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เรื่องการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย เมื่อวันที่ 21 มกราคม 2563 ที่มา : www.sme.go.th)

6.4 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมก่อสร้าง หมายถึง กิจการรับเหมาก่อสร้างขนาดย่อมที่มีรายได้ไม่เกิน 50 ล้านบาท จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 30 คน และกิจการรับเหมาก่อสร้างขนาดกลาง ที่มีรายได้ไม่เกิน 50-300 ล้านบาท จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 30-100 คน

6.5 การดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมก่อสร้าง หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ที่ก่อให้เกิดการประกอบโครงสร้างพื้นฐานจนก่อขึ้นมาเป็นตัวอาคาร บ้านเรือนหรือระบบ

สาธารณูปโภค ทั้งนี้ก็เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการใช้งานของมนุษย์ และมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการประโยชน์หรือกำไรจากการกระทำกิจกรรมนั้น

6.6 ปัจจัยดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก หมายถึง องค์ประกอบหรือปัจจัยในการดำเนินธุรกิจแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

6.6.1 ปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ หมายถึง องค์ประกอบหรือสิ่งของที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานของผู้ประกอบการ

6.6.2 ปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ หมายถึง การประกอบการธุรกิจในการจัดการได้แก่ ลักษณะของกิจการปัจจุบัน เงินทุนของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง และการจ้างผู้รับเหมาช่วง

6.6.3 ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านเงินลงทุน ด้านกำลังคน (แรงงาน) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ และด้านการบริหารจัดการ

6.7 ผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หมายถึง กำไรสุทธิของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ทำการศึกษา ได้รับในช่วง ปี 2558 – 2562

6.8 การเติบโตของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs หมายถึง ธุรกิจมีรายได้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Income Growth มีค่าเป็นบวก) หรือ กำไรสุทธิ โดยเฉลี่ยมากกว่า 0 และสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Profit Growth มีค่าเป็นบวก) (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2561)

6.9 การเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก หมายถึง ธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก มีผลกำไรสุทธิ (กำไรสุทธิโดยเฉลี่ยในช่วง 5 ปี ปี พ.ศ. 2558-2562) สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Profit Growth มีค่าเป็นบวก)

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก ได้ทราบถึงสภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้าง ซึ่งจะสามารถปรับตัวตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของ

สภาพแวดล้อมภายในจังหวัด ได้รับทราบแนวทาง โอกาส ปัญหาและอุปสรรค ในการจัดการเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ตลอดจนสิ่งที่ต้องพัฒนาและปรับปรุงในธุรกิจ เพื่อรองรับและเตรียมความพร้อมกับการแข่งขันที่สูงขึ้น

7.2 ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก นำผลการศึกษานี้ไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการ ปรับปรุงและพัฒนาภายในองค์กรธุรกิจของตนให้สามารถขยายกิจการ สร้างโอกาสเติบโตต่อไปได้

7.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้างทั้งภาครัฐและเอกชน นำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานและการขยายการเติบโตของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลกและพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

สำหรับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในที่นี่ ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญ ปัญหาและข้อจำกัด ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาพรวม 2) แนวคิดการเติบโตของธุรกิจ และ 3) แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎีการบริหารธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการงานก่อสร้าง (Construction management) แนวคิดความเสี่ยงและข้อจำกัดในงานก่อสร้าง (Risk and Limitation in construction) แนวคิดปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมก่อสร้าง ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานก่อสร้าง และทฤษฎีความสำเร็จในโครงการก่อสร้าง

1.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

1.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

วิทยา จันทะวงศ์ศรี (2547 หน้า 22-34) อ้างถึงใน ปภพพล เดิมธีรกิจ (2555 หน้า 46-48) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ต้องพิจารณาและให้ความสำคัญต่อการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้นำไปปรับใช้เพื่อส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจ ประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1) *ด้านการผลิต* ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากในการตัดสินใจที่จะทำการ ผลิตสินค้า โดยจะต้องพิจารณาถึงความได้เปรียบหรือโอกาสในสินค้าที่จะสามารถดำรงประโยชน์และสร้างรายได้ดังนั้น ในการผลิตจำเป็นจะต้องคำนึงถึงแหล่งวัตถุดิบที่เพียงพอ และสามารถหาได้สะดวก เพื่อเป็นการลดต้นทุนอันเกิดจากการจัดหาวัตถุดิบ อีกทั้งยังต้องมีทักษะ ความรู้ความสามารถ เพื่อให้การผลิตสินค้าได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐาน

2) *ด้านการตลาด* มีความสำคัญต่อปัจจัยการผลิตอย่างยิ่ง เพราะหากไม่สามารถหาตลาดรองรับการผลิตที่ผลิตได้นั้น การดำเนินกิจการไม่สามารถประสบความสำเร็จได้ ดังนั้น จึงต้องหาตลาดเพื่อรองรับการผลิตและการขยายการผลิตต่อไปในอนาคต

3) *ด้านการบริหารจัดการ* การบริหารจัดการ ถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญต่อธุรกิจ การจัดแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจนตามสายการบังคับบัญชา การนำเสนอแนวทางความคิดเห็นของฝ่ายต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจโดยรวม นับได้ว่าเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จของธุรกิจ

4) *ด้านการเงิน* การจัดหาแหล่งเงินทุน การดำเนินกิจกรรมด้านการเงิน การบัญชี การกำหนดราคา การจัดสรรผลกำไร ควรมีการวางแผนและควบคุมอย่างเป็นระบบที่ชัดเจนจะสามารถช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปได้ด้วยดี

5) *ด้านการมีส่วนร่วมภายในองค์กร* การกำหนดนโยบายเป้าหมายของการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการจัดสรรคัดเลือกผู้ที่จะเข้ามามีอำนาจในการตัดสินใจและรับผิดชอบในงานที่รับมอบหมาย ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เหล่านี้ล้วนแต่เป็นเกณฑ์ที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการประสบความสำเร็จจากการนำแนวทางเลือกขององค์กรมาปรับใช้ทั้งสิ้น การให้ฝ่ายต่าง ๆ ภายในองค์กรเข้ามามีส่วนร่วม ตลอดจนการเสนอความเห็นต่าง ๆ ในการดำเนินงานและการตัดสินใจเป็นสำคัญ

6) *ด้านเกี่ยวกับความเป็นผู้นำ* ปัจจัยที่เกี่ยวกับความเป็นผู้นำถือเป็นเรื่องที่สำคัญที่จะทำให้การดำเนินธุรกิจประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว เนื่องจากผู้นำมีบทบาทที่สำคัญในการริเริ่มการเสนอแนวทางเลือกและดำเนินการ และยังมีส่วนสำคัญในการเป็นผู้นำในการวางแผน ตลอดจนกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบในการดำเนินงานของธุรกิจ

7) *ด้านแรงงาน* การใช้แรงงานที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้น เพื่อเป็นการสร้างงานให้เกิดขึ้นในท้องถิ่นซึ่งเท่ากับเป็นการช่วยแก้ปัญหาการเข้าไปขายแรงงานในเมืองในเขตเมืองหลวงได้แล้ว และยังเป็นการช่วยให้แรงงานในท้องถิ่นมีทักษะสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ตัวแรงงานเอง และที่สำคัญการที่แรงงานสามารถใช้แรงงานในท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่ได้นั้น ย่อมส่งผลให้ปัญหาครอบครัวลดลงเนื่องจากในปัจจุบันนั้นเมื่อลูกหลานเติบโตขึ้นต่างก็เข้าไปหางานทำในเมืองทำให้สภาพของชีวิตครอบครัวเปลี่ยนไป ดังนั้นการที่องค์กรสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ผู้ใช้แรงงานในท้องถิ่นได้นั้น ย่อมทำให้คุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นดีขึ้น

8) *ด้านเกี่ยวกับการปฏิสัมพันธ์กับภายนอก* การมีปฏิสัมพันธ์มี 2 ลักษณะ คือ การมีปฏิสัมพันธ์ที่เป็นบวก (Positive Interaction) และปฏิสัมพันธ์ที่เป็นลบ (Negative

Interaction) ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมที่จะต้องเรียนรู้และหาให้พบว่าการเข้ามามีปฏิสัมพันธ์จากสถาบันภายนอกนั้นเป็นไปในลักษณะใด ธุรกิจที่สามารถประสบความสำเร็จนั้นสามารถสร้างได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ภายนอกกับสถาบันต่าง ๆ โดยการเข้ามาของสถาบันจากภายนอกนี้ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นการเข้ามาให้ความช่วยเหลือทั้งในส่วนของเงินทุน และการพัฒนาความรู้ความสามารถตลอดจนการฝึกทักษะให้แก่คนในองค์กร

9) *ด้านบุคลากร* ถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการดำเนินกิจการ บุคลากรควร ตะหนักและให้ความสำคัญกับการดำเนินงานหรือกิจกรรมที่ตนเข้าทำหน้าที่ โดยต้องหมั่นติดตามความคืบหน้าของธุรกิจและให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ อาทิเช่น การเข้าร่วมประชุม การร่วมติดตามศึกษาดูงาน พร้อมทั้งร่วมคิดและเสนอความเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อธุรกิจของตน

10) *ด้านข้อมูลข่าวสาร* ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญและจำเป็นสำหรับองค์กร เพื่อการพัฒนาของธุรกิจ โดยธุรกิจต้องมีการติดต่อและประสานงานผู้ที่เกี่ยวข้องภายในองค์กรอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ มีการพบปะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกัน หรือบุคคลหรือธุรกิจภายนอกที่นำความรู้หรือข่าวสารใหม่ ๆ มาแลกเปลี่ยนและสามารถนำไปปรับใช้ได้ด้วยธุรกิจของตน

ทฤษฎีด้านการบริหารจัดการ วิทยา จันทะวงศ์ศรี (2547 หน้า 22-34) อ้างถึงใน ปภพพล เต็มศิริกิจ (2555 หน้า 48) ที่มีผลต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1) *ทฤษฎีด้านการจัดการ (Management)* ตามทฤษฎีของ Harold Koontz แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

(1) *ด้านการวางแผน (Planning)* หมายถึง กระบวนการในการใช้ความคิดอย่างรอบคอบ เพื่อทำการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร (What) ทำไมจึงทำ (Why) จะทำเมื่อไหร่ (When) ทำในพื้นที่ไหน (Where) ใครเป็นผู้รับผิดชอบ (Who) และจะดำเนินการอย่างไร (How)

(2) *ด้านการจัดองค์กร (Organizing)* หมายถึง การจัดโครงสร้างของงานต่าง ๆ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ในการทำงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อช่วยให้งานขององค์กรบรรลุผลสำเร็จได้

(3) *ด้านการจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)* หมายถึง การคัดเลือกและการบรรจุคนเข้าทำงานและรักษาประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานในตำแหน่งต่าง ๆ ในองค์กร ซึ่งผู้บริหารต้องวางแผนกำลังคนสำหรับตำแหน่งต่าง ๆ แล้วประเมินกำลังคนที่มีอยู่

จากนั้นดำเนินการคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม และฝึกอบรมให้บุคลากรมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(4) *ด้านการสั่งการ (Directing)* หมายถึง การใช้ความสามารถชักจูงคนของผู้บริหารให้ปฏิบัติงานอย่างดีที่สุด ให้องค์กรสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้

(5) *ด้านการควบคุม (Control)* หมายถึง การกำกับให้อิทธิกรรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินงานไปนั้นสามารถเข้ากันได้กับแผนงานที่วางไว้

2) *ทฤษฎีด้านการเงิน (System of Internal Control)* วิทยา จันทะวงศ์ศรี (2547 หน้า 22-34) อ้างถึงใน ปภพพล เดิมธีรกิจ (2555 หน้า 49) หมายถึง กระบวนการในการควบคุมดูแลการใช้ทรัพย์สินต่าง ๆ ของธุรกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุด ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับความจำเป็นในการปฏิบัติงานแต่ละอย่าง เพื่อบรรลุเป้าหมายของธุรกิจที่กำหนดไว้ ตัวแปรที่นำมาใช้พิจารณาได้แก่ แหล่งที่มาของสินทรัพย์ (Sources of Total Assets) แหล่งที่มาของสินทรัพย์ทั้งหลายได้แก่ เงินสด หลักทรัพย์ระยะสั้น ลูกหนี้การค้า ตัวรับเงิน และสินค้างเหลือ แหล่งที่มาของหนี้สิน ได้แก่ หนี้สินระยะสั้น หนี้สินระยะยาว ตลอดจนค่าใช้จ่ายค้างจ่ายต่าง ๆ ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่ม ได้แก่ การลงทุนเพิ่มของผู้ถือหุ้นและกำไรสะสมของผู้ถือหุ้น แหล่งใช้ไปของเงินทุน (Sources of the use of Assets) จะพิจารณาถึงการใช้จ่ายของเงินทุนในส่วนของสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น ผลการดำเนินงานของธุรกิจ (The Financial Operation) ซึ่งจะพิจารณาถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจที่เกิดขึ้น

3) *ทฤษฎีด้านการผลิต (Production Management)* วิทยา จันทะวงศ์ศรี (2547 หน้า 22-34) อ้างถึงใน ปภพพล เดิมธีรกิจ (2555 หน้า 49) หมายถึง การศึกษาและพิจารณากิจกรรมทางการผลิตที่จำเป็นและมีผลต่อการก่อให้เกิดการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่นำมาศึกษา ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการผลิต การควบคุมการผลิต และคุณภาพการผลิต

4) *ทฤษฎีด้านการตลาด ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix หรือ 4 P's)* วิทยา จันทะวงศ์ศรี (2547 หน้า 22-34) อ้างถึงใน ปภพพล เดิมธีรกิจ (2555 หน้า 49-50) หมายถึง ตัวแปรทางการตลาดที่ควบคุมได้ ซึ่งธุรกิจใช้ร่วมกันเพื่อสร้างความพึงพอใจแก่กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place) และการส่งเสริมการตลาด (Promotion)

(1) *ผลิตภัณฑ์ (Product)* หมายถึง สิ่งของที่เสนอขายโดยธุรกิจเพื่อสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ ประกอบด้วย สินค้า (Goods) บริการ (Service) ความคิด (Ideas) สถานที่ (Places) องค์กร (Organizations) หรือบุคคล (Persons) โดยที่ผลิตภัณฑ์ต้องมีอรรถประโยชน์และมีคุณค่า (Utility and Value) ในสายตาลูกค้าจึงจะมีผลให้ผลิตภัณฑ์สามารถขายได้

(2) *ราคา (Price)* หมายถึง มูลค่าของสินค้าหรือบริการที่บุคคลต้องจ่ายสำหรับสินค้าและบริการที่ได้มา ซึ่งแสดงถึงมูลค่าในรูปเงินตรา หรืออาจหมายถึง จำนวนเงินหรือสิ่งอื่นที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการ การกำหนดกลยุทธ์ด้านราคา ต้องคำนึงถึงการยอมรับของลูกค้าในมูลค่าของสินค้าและบริการ

(3) *ช่องทางการจัดจำหน่าย (Place)* หมายถึง โครงสร้างของช่องทางซึ่งประกอบด้วย ตลาด การเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการจากสถานที่ผลิตไปยังตลาดทำให้สินค้าหรือบริการสามารถหาได้ง่ายสำหรับการบริโภค กระบวนการนำสินค้าและบริการออกสู่ตลาดเป้าหมายก็คือ ตลาด ส่วนกิจกรรมที่ช่วยในการกระจายสินค้าประกอบด้วย การขนส่ง การคลังและการเก็บรักษาสินค้า

(4) *การส่งเสริมการตลาด (Promotion)* เป็นการติดต่อสื่อสารข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อเพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสาร การเลือกใช้เครื่องมือในการติดต่อสื่อสารซึ่งมีหลากหลายประเภทโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมกับลูกค้าผลิตภัณฑ์ คู่แข่งขันแต่บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกันได้ เครื่องมือส่งเสริมการตลาดที่นิยมใช้กันทั่วไป เช่น การโฆษณา (Advertising) การขายโดยใช้พนักงานขาย (Personal selling) และการส่งเสริมการขาย (Sales promotion) เป็นต้น

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ วิทยา จันทะวงศ์ศรี (2547 หน้า 22-34) อ้างถึงใน ปภพพล เดิมชिरกิจ (2555 หน้า 50-51) คือ การบริการลูกค้า ความเร็วของตลาด และนวัตกรรม ปัจจัยแห่งความสำเร็จนี้ จะสอดคล้องกับกลยุทธ์ความแตกต่างและกลยุทธ์การเป็นผู้นำด้านต้นทุนที่สามารถวัดค่าปัจจัยแห่งความสำเร็จได้โดยการแบ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จออกเป็นปัจจัยด้านการเงิน ด้านลูกค้า กระบวนการภายในธุรกิจ การเรียนรู้และการสร้างนวัตกรรมใหม่และปัจจัยอื่น ๆ เพื่อสามารถติดตามวัดผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ได้

1) *ปัจจัยด้านการเงิน* ประสิทธิภาพที่ใช้วัดความสำเร็จ ได้แก่ ผลกำไรจากการดำเนินงาน สภาพคล่องของกิจการ ทั้งด้านกระแสเงินสด ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ผลตอบแทนของสินทรัพย์ ผลตอบแทนของสินค้าคงเหลือ ผลตอบแทนจากการลงทุนที่ได้รับ และยังวัดค่าจากการขายสินค้าได้ด้วย

2) *ปัจจัยด้านลูกค้า* ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ชี้วัดถึงความสำเร็จของการดำเนินงาน สามารถวัดค่าของปัจจัยแห่งความสำเร็จนี้ได้โดยวัดความพึงพอใจของลูกค้า ว่ามีการตอบกลับจากลูกค้าเป็นอย่างไร หรือโดยใช้วิธีการสำรวจลูกค้า การประเมินตัวแทนผู้จำหน่าย ความรวดเร็วและถูกต้องในการส่งสินค้า คุณภาพของสินค้า ค่าใช้จ่ายในการรับประกันสินค้า ความสามารถด้านการทำตลาดและการขาย โดยวัดจากแนวโน้มของยอดขาย กิจกรรมสำรวจตลาด และการฝึกอบรมพนักงานขาย

3) ปัจจัยด้านกระบวนการภายในธุรกิจ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ใช้วัดความสำเร็จของธุรกิจเพราะหากระบบการบริหารและการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ไม่มีประสิทธิภาพแล้ว ถึงแม้จะมียอดขายสูง ก็อาจไม่ได้รับผลตอบแทนอย่างควรเป็นได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องวัดคุณภาพของธุรกิจไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพสินค้า ประสิทธิภาพในการผลิตสินค้า ทั้งการใช้วัตถุดิบ แรงงาน เครื่องจักร การบริหารเวลาในการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ความปลอดภัยในการทำงาน พิจารณาว่ามีจำนวนครั้งของการเกิดอุบัติเหตุสูงหรือไม่ และมีผลกระทบรุนแรงระดับใด และสุดท้ายมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงแก้ไขการผลิตหรือไม่

นอกจากปัจจัยต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ปัจจัยภายนอกอื่น ๆ เช่น ปัจจัยด้านการเมือง การสนับสนุนหรือส่งเสริมจากภาครัฐ ระบบการสื่อสาร ต่างก็ล้วนแต่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการประกอบธุรกิจด้วยเช่นกัน

1.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญ ปัญหาและข้อจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมในภาพรวม

พิสมัย ผิวอ่อน (2560 หน้า 8-10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นธุรกิจที่มีการปรับสภาพให้เข้ากับสถานการณ์ทั่วไปของประเทศ มีความเหมาะสมและความคล่องตัว ใช้เงินทุนต่ำ ช่วยรองรับแรงงานจากภาคเกษตร เมื่อหมดฤดูการเพาะปลูก รวมถึงเป็นแหล่งที่รองรับแรงงานที่เข้ามาใหม่ ช่วยลดการอพยพของแรงงานเข้ามาหางานในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ซึ่งช่วยลดการกระจุกตัวของโรงงานธุรกิจในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลไปสู่ภูมิภาค ก่อให้เกิดการพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจทั้งในส่วนภูมิภาคและของประเทศ ดังนั้นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงมีบทบาทที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของไทย ซึ่งสามารถจำแนกได้ดังนี้ (สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2552 เว็บไซต์)

- 1) ก่อให้เกิดการจ้างงานและสร้างรายได้ จากการส่งออกและการสร้างมูลค่าผลผลิต ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ระบบเศรษฐกิจไทย
- 2) แหล่งสำคัญในการสร้างหรือพัฒนาฝีมือ ทักษะแรงงานในการฝึกอาชีพ ด้านแรงงานประเภทต่าง ๆ
- 3) ก่อให้เกิดผู้ประกอบการรายใหม่ เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นธุรกิจที่ใช้เงินลงทุนน้อยและความเสี่ยงต่ำกว่าการลงทุนในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่
- 4) เป็นตัวกลางการเชื่อมโยงกับธุรกิจขนาดใหญ่ หรือธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5) สร้างมูลค่าให้กับวัตถุดิบ เพราะเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้ทรัพยากรในประเทศเป็นหลัก

6) ช่วยให้เกิดการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจและป้องกันการผูกขาดในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

ปัญหาและข้อจำกัดของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาพรวม

1) **ปัญหาด้านการตลาด** ส่วนใหญ่รองรับได้เฉพาะความต้องการของตลาดในท้องถิ่นหรือตลาดภายในประเทศ ซึ่งยังขาดความรู้ ความสามารถในด้านการตลาดในวงกว้าง โดยเฉพาะตลาดต่างประเทศ ขณะเดียวกันความสะดวกรวดเร็วในการคมนาคมขนส่ง ตลอดจนการเปิดเสรีทางการค้า ทำให้วิสาหกิจขนาดใหญ่ รวมทั้งสินค้าจากต่างประเทศเข้ามาแข่งขันกับสินค้าในท้องถิ่นหรือในประเทศ

2) **ขาดแคลนเงินทุน** มักประสบปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เช่น การขอกู้เงินจากสถาบันการเงิน เพื่อมาลงทุนหรือขยายการลงทุนหรือเป็นเงินทุนหมุนเวียน ทั้งนี้เนื่องจากขาดหลักทรัพย์ค้ำประกันเงินกู้และไม่มีการทำบัญชีอย่างเป็นระบบทำให้ต้องพึ่งพาเงินกู้นอกระบบและต้องจ่ายดอกเบี้ยในอัตราที่สูง

3) **ปัญหาด้านแรงงาน** จะประสบปัญหาการเข้าออกสูง กล่าวคือ เมื่อแรงงานมีทักษะและความชำนาญมากขึ้น ก็จะย้ายออกไปทำงานในโรงงานขนาดใหญ่ที่ให้ผลตอบแทนสูงและระบบงานที่ดีกว่า จึงทำให้คุณภาพแรงงานไม่สม่ำเสมอ การพัฒนาไม่ต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพสินค้า

4) **ข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีการผลิตโดยทั่วไป** มักใช้เทคนิคการผลิตไม่ซับซ้อนเนื่องจากการลงทุนต่ำและผู้ประกอบการ พนักงานขาดความรู้พื้นฐานที่รองรับเทคนิควิชาที่ทันสมัยจึงทำให้ขาดการพัฒนา รูปแบบผลิตภัณฑ์ ตลอดจน การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ดี

5) **ข้อจำกัดด้านการจัดการ** มักขาดความรู้ในการจัดการหรือการบริหาร ส่วนใหญ่มักใช้ประสบการณ์จากการเรียนรู้โดยเรียนลูกเรียนศิษย์เป็นหลัก อาศัยบุคคลในครอบครัวหรือญาติพี่น้องมาช่วยงาน การบริหารภายในลักษณะนี้แม้จะมีข้อดีในเรื่องการดูแลที่ทั่วถึง (กรณีธุรกิจไม่ใหญ่นัก) แต่เมื่อกิจการเริ่มขยายตัว หากไม่ปรับปรุงการบริหารให้มีระบบก็จะเกิดปัญหาเกิดขึ้นได้

6) **ปัญหาการเข้าถึงบริการการส่งเสริมของรัฐ** วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจำนวนมากเป็นการจัดตั้ง กิจการที่มีรูปแบบไม่เป็นทางการ เช่น ผลิตตามบ้าน ผลิตในลักษณะ โรงงานห้องแถว ไม่มีการจดทะเบียนโรงงาน ทะเบียนพาณิชย์ หรือทะเบียนการค้า

ดังนั้น กิจการโรงงานเหล่านี้ จึงค่อนข้างปิดตัวเองในการเข้ามาใช้บริการของรัฐ เนื่องจากปฏิบัติไม่ค่อยถูกต้องเกี่ยวกับการเสียภาษี การรักษาสภาพแวดล้อมหรือรักษาความปลอดภัยที่กำหนดตามกฎหมาย นอกจากนี้ในเรื่องการส่งเสริมการลงทุนก็เช่นเดียวกัน แม้ว่ารัฐจะได้ลดเงื่อนไขขนาดเงินทุนและการจ้างงานเพื่อจูงใจให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพียง 8.1% เท่านั้นที่มีโอกาสได้รับการส่งเสริมการลงทุน จากรัฐ

7) ปัญหาข้อจำกัดด้านบริการส่งเสริมพัฒนาขององค์กร ภาครัฐและเอกชน การส่งเสริมพัฒนา ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่ผ่านมามีได้ดำเนินการโดยหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมส่งเสริมการส่งออก สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนบริษัทเงินทุน อุตสาหกรรมขนาดย่อมบริษัทเงินทุน อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตลอดจนสมาคมการค้าและอุตสาหกรรมต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีจำนวนมาก และกระจายอยู่ทั่วประเทศ ข้อจำกัดของหน่วยงานดังกล่าว เช่น ในเรื่องบุคลากร งบประมาณ จำนวนสำนักงาน สาขาภูมิภาคการให้บริการส่งเสริม สนับสนุนด้านต่าง ๆ จึงไม่อาจสนองตอบได้ทั่วถึงและเพียงพอ

8) ปัญหาข้อจำกัดในการรับรู้ข่าวสารข้อมูล เนื่องจากปัญหาและข้อจำกัดต่าง ๆ ข้างต้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยทั่วไปจึงค่อนข้างมีจุดอ่อนในการรับรู้ข่าวสารด้านต่าง ๆ เช่น นโยบายและมาตรการของรัฐ ข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด เป็นต้น

1.2 แนวคิดการเติบโตทางธุรกิจ

การเติบโตทางธุรกิจเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการควรต้องตระหนักและให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินธุรกิจ Sidek & Mohamad (2014) อ้างถึงใน นริศ เพ็ญโกไคย* นุจรี ภาคาศัตย์** (2561) โดยตัวชี้วัดการเติบโตทางธุรกิจที่ใช้กันทั่วไปมีองค์ประกอบ คือ ยอดขาย ส่วนแบ่งตลาด ความพึงพอใจของลูกค้า คุณภาพสินค้าและบริการ ความสามารถในการทำกำไร ระดับของผลิตภัณฑ์ จำนวนพนักงาน ผลิตภาพในการผลิต และประสิทธิภาพขององค์กร McClelland (1973) อ้างถึงใน นริศ เพ็ญโกไคย และ นุจรี ภาคาศัตย์ (2561) โดยสมรรถนะองค์กร ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของพนักงานที่ปฏิบัติงานในองค์กร โดยสมรรถนะที่ได้กล่าวมาขององค์กรสามารถส่งผลทำให้องค์กรมีความโดดเด่นรวมถึงการสร้างรายได้เปรียบทางการแข่งขันในการดำเนินธุรกิจ

การเติบโตทางธุรกิจมีข้อม้อมมีความแตกต่างกันตามลักษณะหรือบริบทของแต่ละองค์กร Laosebikan, Oginni & Odunlusi (2013) อ้างถึงใน นริศ เพ็ญโกไคย และ นุจรี ภาคาศัตย์ (2561)

ได้กล่าวว่าส่วนใหญ่ใช้มาตรวัดการเติบโตทางธุรกิจในด้านความสามารถที่เพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ รายได้ และสัดส่วนทางการเงินที่สำคัญในการประกอบธุรกิจ Mullins (2002) Akindele, Oginni & Omoyele (2012) อ้างถึงใน นริศ เพ็ญโกไคย และ นุจรี ภาคาสัตย์ (2561) โดยที่องค์กรต้องการกลยุทธ์ที่ท้าทายในการวางแผนเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายขององค์กร Adeoye (2012) อ้างถึงใน นริศ เพ็ญโกไคย และ นุจรี ภาคาสัตย์ (2561) กล่าวถึงความรับผิดชอบในการวางแผนกำหนดกิจกรรมที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายและทำให้องค์กรอยู่รอดได้สิ่งที่สำคัญควรคำนึงถึง ภาวะผู้นำ ความขัดแย้ง การเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอน วัฒนธรรม เทคโนโลยี โครงสร้างองค์กร ความสามารถในการแข่งขัน การทำกำไร และแรงจูงใจในการทำงาน Kotter & Rathgeber (2006) อ้างถึงใน นริศ เพ็ญโกไคย และ นุจรี ภาคาสัตย์ (2561) การอยู่รอดขององค์กรควรจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนา 8 ประการ คือ 1) การเป็นผู้ช่างคิด ช่างสังเกตต่อสถานการณ์ 2) การมีภาวะความเป็นผู้นำสูง 3) การคิดวิเคราะห์แนวโน้มในการเติบโตขององค์กร 4) การมีความมุ่งมั่นทำให้สำเร็จ 5) การสร้างช่องทางในการสื่อสาร 6) การยอมรับต่อความเปลี่ยนแปลง 7) การมีวิธในการบริหารจัดการที่ดี 8) การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดนวัตกรรมต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น

แนวทางการส่งเสริมกลุ่มธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีการเติบโตสูง สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2557, หน้า 5-6, 14) ในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างการพัฒนาเริ่มเข้าสู่ระดับ Sufficiency Level เพราะมีศักยภาพในการแข่งขันในตลาดโลกและตลาดภูมิภาค ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการขนาดใหญ่ ขณะที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นเพียงผู้รับเหมาช่วง ภาครัฐจะต้องมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถแข่งขันได้ เช่น ระบบคมนาคมความเร็วสูง ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยี (Technology Platform) รวมถึงการกำหนดและพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการในระดับสากล เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อสามารถเข้าถึงตลาดได้มากขึ้น เป็นการขยายตลาดให้มีขนาดใหญ่ขึ้น ในส่วนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมก่อสร้างที่ต้องพึ่งพิงกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจขนาดใหญ่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อขยายตลาดไปสู่ระดับภูมิภาคและระดับโลก ด้วยการพัฒนา คลัสเตอร์และห่วงโซ่อุปทานของประเทศไทยให้ครอบคลุมในระดับนานาชาติ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2557, หน้า 14) การพิจารณา กลุ่มธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีการเติบโตสูงของประเทศไทยในปัจจุบันประกอบด้วย 2 หลักเกณฑ์ คือ

1) รายได้หลัก ได้แก่ High Growth SMEs ที่มีรายได้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Income Growth มีค่าเป็นบวก)

2) กำไรสุทธิ ได้แก่ High Growth SMEs จะต้องมียกกำไรสุทธิเฉลี่ยมากกว่า 0 และสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Profit Growth มีค่าเป็นบวก)

จากแนวคิดการเติบโตทางธุรกิจที่ได้กล่าวมา จึงจะพอสรุปได้ว่าการวัดการเติบโตของธุรกิจก่อสร้างวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สามารถวัดได้จากหลายองค์ประกอบ เช่นเดียวกับธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั่วไป แต่ที่นิยมใช้วัดการเติบโตของธุรกิจในประเทศไทยได้ชัดเจน คือ ขนาดของรายได้ และกำไรสุทธิ

1.3 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง

1.3.1 แนวคิดทฤษฎีการบริหารธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

1) ความหมายของการบริหารธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

ประกอบ บำรุงผล (2542 หน้า 1, 5) ได้ให้ความหมายของการบริหารธุรกิจรับเหมาก่อสร้างไว้ว่า การบริหารงาน หมายถึง การนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่หรือจัดหา มาประกอบด้วยเงินทุน กำลังคน เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรง วัสดุอุปกรณ์ ให้มาใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสมโดยมีการจัดระบบระเบียบให้ดำเนินการไปโดยราบรื่น มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ คือ เกิดผลกำไรตามที่คาดไว้ เสร็จงานตามกำหนดเวลาที่คาดไว้ ผลงานถูกต้องและมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ดำเนินงานอย่างปลอดภัย ทั้งทรัพย์สินและชีวิตมนุษย์ สำหรับการบริหารงานก่อสร้าง นั้น หมายถึง การจัดการให้งานก่อสร้างแต่ละโครงการ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ภายใต้เงื่อนไข 3 ประการ คือ งบประมาณ ระยะเวลาทำงาน และคุณภาพของงาน

2) หน้าที่การบริหารงานของผู้รับเหมาก่อสร้าง

ประกอบ บำรุงผล (2542 หน้า 7-54) ได้อธิบายถึงหน้าที่การบริหารงานของผู้รับเหมาก่อสร้าง โดยทั่วไปจะประกอบด้วย 8 หน้าที่หลักดังนี้

(1) หน้าที่ในการวางแผน (Planning) การวางแผนงานก่อสร้างมีข้อควรนำมาพิจารณา 5 ประการ คือ

ก. การวางแผนการเงิน ซึ่งการวางแผนการเงิน ไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะรับงานจากเจ้าของโครงการและเป็นผลให้การดำเนินงานคล่องตัว เพราะการวางแผนการเงินที่ดีจะเป็นตัวบ่งชี้สถานะทางการเงินได้ตลอดระยะเวลาดำเนินการ

ข. การวางแผนกำลังคน หมายถึง การวางแผนกำลังคนระดับต่าง ๆ

เพื่อใช้ในการก่อสร้าง ซึ่งแบ่งเป็นกำลังคนระดับต่าง ๆ เช่น ระดับวางแผนและบริหารโครงการ ระดับควบคุมงานตามนโยบายและแผนระดับปฏิบัติการ เป็นต้น การวางแผนกำลังคนจะพิจารณาจากขนาดโครงการหลัก

ค. การวางแผนวัสดุและอุปกรณ์ ควรยึดหลักการสำรวจปริมาณ ราคา วัสดุอุปกรณ์และคาดการณ์แนวโน้มในอนาคต การเตรียมวิธีการจัดหา การใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างประหยัดเกิดความแตกหักเสียหายน้อยที่สุด

ง. การวางแผนเครื่องจักรเครื่องทุ่นแรง ควรยึดหลักการจัดหา จัดซื้อ การใช้งาน การซ่อมบำรุง ระหว่างและหลักการใช้ให้มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการใช้งาน และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

จ. การวางแผนการทำงาน ซึ่งจะเป็นการดูสถานที่ก่อสร้าง การจัดผังงานชั่วคราว การศึกษาแบบและรายการประกอบแบบการศึกษาสัญญาหรือเงื่อนไขของโครงการที่จะทำ

(2) หน้าที่ในการจัดองค์การ (*Organizing*) ประกอบด้วย

ก. การแยกประเภทงาน จัดกลุ่มงาน และออกแบบงาน

ข. ระบุขอบเขตงาน มอบหมายงานและข้อกำหนดอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ

ค. การจัดวางความสัมพันธ์ ซึ่งประกอบด้วยการแบ่งสายการบังคับบัญชา

ง. การกำหนดขนาดของการควบคุม

(3) หน้าที่ในการจัดคนเข้าทำงาน (*Staffing*) เป็นหน้าที่ในการบริหารงานบุคคล คือ การวางแผนกำลังคน การคัดเลือก การบรรจุคนเข้าทำงาน และธำรงรักษาให้มีคนงานที่มีประสิทธิภาพในตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์กร

(4) หน้าที่ในการสั่งการ (*Directing*) เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการใช้ความสามารถชักจูงคนงานให้ปฏิบัติงานอย่างดีที่สุดจนกระทั่งองค์กรสามารถบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องใช้ศิลปะในการบังคับบัญชาเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการ จูงใจ การใช้ภาวะผู้นำและติดต่อสื่อสาร

(5) หน้าที่ในด้านการควบคุม (*Controlling*) เป็นการบังคับให้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปตามแผนงานที่ได้วางไว้ การควบคุมเป็นหน้าที่ที่ผู้บริหารทุกระดับจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่เสมอ การบริหารงานก่อสร้างจะต้องมีการควบคุม 3 ประการ คือ

ก. การควบคุมเวลาทำงาน (*Schedule Control*) เป็นการควบคุม

การทำงานให้เป็นไปตามเวลาที่ได้วางไว้ โดยแสดงความก้าวหน้าของการทำงานในแต่ละวัน แต่ละสัปดาห์ที่ทำไปแล้วจริง ๆ นำมาเปรียบเทียบกับแผนงานที่ได้วางไว้ โดยสามารถตรวจสอบความก้าวหน้าได้ตลอดระยะเวลาการทำงานของโครงการเมื่อเห็นว่างานใดล่าช้ากว่าแผนที่ได้วางไว้ ก็จะต้องมีการเร่งงาน

ข. การควบคุมค่าใช้จ่าย (Cost Control) คือ การควบคุมค่าใช้จ่ายของโครงการให้เป็นไปตามที่ได้ประมาณการไว้ ทั้งในด้านการควบคุมค่าวัสดุอุปกรณ์ การควบคุมค่าแรงงาน การควบคุมค่าดำเนินการ (ค่าโสหุ้ย)

ค. การควบคุมคุณภาพของงาน (Quality Control) ให้เป็นที่ยอมรับของเจ้าของโครงการ โดยต้องการควบคุมการทำงาน ให้เป็นไปตามเงื่อนไข เทคนิควิธีการทำงาน ให้เป็นไปตามหลักวิชาการคุณภาพวัสดุอุปกรณ์ไม่เสื่อมสภาพหรือชำรุด

(6) หน้าที่การประสานงาน (Co-Ordinating) เป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการบริหารงานก่อสร้าง ถ้าองค์กรขาดการประสานงานที่ดี องค์การนั้นก็ย่อมล้มเหลวในขั้นดำเนินการ ซึ่งประกอบด้วย 2 ประเภท คือ การประสานงานภายในองค์กร และการประสานงานต่างองค์กร

(7) หน้าที่การประเมินผล (Evaluating) เป็นความสำคัญประการหนึ่งของการบริหารงานก่อสร้าง คือ การรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ของงานแต่ละโครงการก่อสร้างที่ทำไปแล้ว โดยแยกส่วนดี และส่วนบกพร่องออกมาให้เห็นชัดและจะได้นำข้อมูลส่วนดีไปใช้ใน งานต่อไป ข้อมูลส่วนบกพร่องของงาน ก็นำมาปรับปรุงเสียใหม่ เพื่อจะไม่เกิดข้อผิดพลาด สำหรับงานซึ่งจะทำในอนาคตต่อไป

(8) หน้าที่การจูงใจ (Motivating) งานจะบรรลุถึงความสำเร็จตามเป้าหมายมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือร่วมใจของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรเป็นสำคัญ การที่บุคคลขององค์กรจะมีความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้ไปสู่จุดหมายเดียวกัน ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารว่าจะหาวิธีใดจูงใจผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความมั่นใจและ อุทิศตนเพื่องานด้วยความเต็มใจ

1.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการงานก่อสร้าง

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการงานก่อสร้าง (Construction Management) พนม ภัยหน่าย (2545 หน้า 4) ได้อธิบายว่า “การจัดการ” หมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ ในการปฏิบัติงาน หรือกล่าวได้ว่า “การจัดการเป็นศิลปะในการดำเนินงานให้สำเร็จตามเป้าหมายโดยอาศัยบุคคลอื่น”

ในการจัดการก่อสร้าง พนม ภัยหน้าย (2545 หน้า 29-30) ว่าเป็นการบริหารงานของผู้รับเหมาก่อสร้าง แต่ก็ทำหน้าที่ของผู้บริหารโครงการก่อสร้างอย่างหลีกเลี่ยงไม่พ้น เพราะต้องสอดคล้องดูแลและกำกับให้งานก่อสร้างดำเนินไปตามแบบรูป รายการก่อสร้าง และข้อกำหนดอื่น ๆ โดยมีมุ่งหวังให้งานก่อสร้างสนองเจตนารมณ์ของผู้ลงทุน สถาปนิก – วิศวกร ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ผู้จัดการก่อสร้างต้องศึกษาข้อมูลโครงการอย่างละเอียด หาทางขจัดปัญหาเพื่อให้การดำเนินงานไปอย่างราบรื่น โดยดำเนินการตามแนวปฏิบัติ คือ (1) การวางแผนงาน Planning (2) การจัดองค์การบริหารงานก่อสร้าง Organizing (3) ตารางกำหนดเวลางาน Scheduling (4) การกำหนดงบประมาณ Budgeting (5) การรายงาน Reporting (6) การทำบัญชี Accounting (7) การจัดการเกี่ยวกับเอกสาร Documentation (8) การประสานงาน Coordinating (9) การควบคุมงาน Controlling (10) การตัดสินใจ Decision Making

ดังนั้น การจัดการก่อสร้าง ก็คือ การจัดการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ เวลา สถานที่ คน เงิน วัสดุ เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรง เครื่องจักรกลต่าง ๆ และวิธีการทำงาน

ดิษฐพงษ์ รัตนโอภา (2555 หน้า 11-13) ได้อธิบายว่า การจัดการก่อสร้าง ถือเป็นหน้าที่การบริหารงานที่เป็นความรับผิดชอบของผู้รับเหมาก่อสร้างเมื่อได้รับงานแล้ว ตั้งแต่เริ่มดำเนินการก่อสร้าง การจัดการงานก่อสร้างจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการก่อสร้างตั้งแต่ในขั้นตอนการเตรียมการก่อนจะเริ่มดำเนินงาน รวมถึงการวางแผนงานก่อนเริ่มต้นก่อสร้าง และในขณะที่ดำเนินงานก่อสร้าง การจัดการงานก่อสร้างมีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของงานก่อสร้างแต่ละโครงการ ทั้งนี้หากผู้รับเหมาไม่สามารถบริหารจัดการก่อสร้างได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะส่งผลให้การดำเนินงานก่อสร้างไม่ราบรื่น การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างติดขัด และท้ายสุดก็ไม่สามารถดำเนินงานก่อสร้างให้แล้วเสร็จได้ตรงตาม กำหนดเวลา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งด้านการเงิน และเวลาของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

นอกจากนี้งานก่อสร้างแบบมีเงื่อนไข จะมีเรื่องเวลาเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารโครงการ ผู้รับเหมาก่อสร้างจึงต้องศึกษาข้อมูลของแต่ละโครงการโดยละเอียดเพื่อวางแผนการจัดการอย่างเหมาะสม กล่าวโดยสรุปแล้วการจัดการงานก่อสร้างเกี่ยวข้องโดยตรงกับการวางแผนและการจัดการงาน หากการวางแผนและการจัดการงานเป็นไปอย่างมีระบบ ระเบียบ และมีการควบคุมที่ดี การดำเนินงานย่อมเป็นไปโดยราบรื่น ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการในที่สุด

การวางแผนงาน เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการบริหารงานก่อสร้าง แผนงานควรจะมีการจัดทำขึ้นอย่างละเอียดและรัดกุมก่อนเริ่มต้นทำงานก่อสร้าง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบล่วงหน้าถึงรายละเอียดของการทำงานก่อสร้างของแต่ละโครงการนั้น ๆ ว่า

ต้องทำอะไรบ้าง หรือทำหน้าที่ใด และมีลำดับขั้นตอนการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ อย่างไรบ้าง ส่วนการบริหารงานนั้นคือการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นการนำเอาทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่มาทำให้เกิดความก้าวหน้า ทรัพยากรดังกล่าวได้แก่ แรงงาน เงินทุน วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักร และอุปกรณ์ต่าง ๆ ฉะนั้นการวางแผนจะครอบคลุมถึงการจัดการทรัพยากร การจัดการงานก่อสร้าง จึงควรมีประเด็นที่จะต้องพิจารณา และวางแผน 10 ประการ คือ

1) *การวางแผน (Planning)* แผนงานที่ใช้ในการควบคุมงานก่อสร้าง ให้เป็นไปตามลำดับขั้นและทันตามกำหนดเวลา ซึ่งอาจจะใช้แผนงานแบบแผนภูมิแท่ง (Bar Chart) เทคนิคการประเมินและทบทวนโครงการ (Project Evaluation and Review Technique-Pert) วิธีวิถีวิกฤต (Critical Path Method-CMP) เป็นต้น ทั้งนี้แล้วแต่ว่าลักษณะงานที่จะเหมาะสมกับแผนงานใด

2) *การจัดองค์กรการบริหารก่อสร้าง (Organizing)* เป็นการจัดหน่วยงานการทำงานซึ่งจัดตามสายงาน โดยจะรวมกลุ่มงานที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันเอาไว้ด้วยกัน และต้องกำหนดความรับผิดชอบของแต่ละงาน รวมถึงการกำหนดความสัมพันธ์หรือสายการบังคับบัญชาให้ชัดเจน ทั้งนี้ควรจัดเป็นผังเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน

3) *ตารางกำหนดเวลาการทำงาน (Scheduling)* เป็นการกำหนดตารางเวลาการทำงานในแต่ละขั้นตอน รวมถึงการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในแต่ละขั้นตอนเหล่านั้นด้วย

4) *การกำหนดงบประมาณ (Budgeting)* เป็นการวางแผนด้านการเงิน โดยมีการจัดทำประมาณการต่าง ๆ เช่น ค่าแรง ค่าวัสดุ ค่าเครื่องจักรกล ค่าดำเนินการ ค่าภาษี เพื่อให้ทราบว่าในแต่ละขั้นตอนของงานก่อสร้างต้องใช้เงินจำนวนเท่าใด เพื่อเป็นการจัดสรรการใช้เงินเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพให้ประโยชน์สูงสุด จะช่วยลดปัญหาการขาดเงินหมุนเวียนในโครงการ

5) *การรายงาน (Reporting)* คือการรายงานความก้าวหน้าของโครงการว่าก้าวหน้าไปมากน้อยเพียงไร และเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ อาจมีการทำแผนภูมิเปรียบเทียบงานที่ทำได้จริงกับแผนงานที่ได้จัดทำไว้ เพื่อรายงานสรุปปัญหาและข้อขัดข้องต่าง ๆ ไปด้วยกัน การวางแผนด้านการจัดทำรายงาน คือ การกำหนดรูปแบบของการจัดทำรายงานและความถี่ของการจัดทำรายงาน เช่น รายงานประจำวัน รายงานประจำสัปดาห์ รายงานประจำเดือน ตลอดจนกำหนด ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการทำรายงานด้วย

6) *การทำบัญชี (Accounting)* การจัดการด้านบัญชีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการงานก่อสร้าง เนื่องจากเป็นการแสดงรายรับ – รายจ่าย เพื่อให้ทราบสถานะทางการเงินของแต่ละช่วงเวลาของโครงการ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการตรวจสอบความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานอีกด้วย

7) *การจัดการเกี่ยวกับงานเอกสาร (Documentation)* การทำงานก่อสร้างเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับเอกสารเป็นจำนวนมาก และมีความเกี่ยวข้องกับหลายฝ่าย จึงจำเป็นต้องมีการใช้ระบบการจัดเก็บเอกสารที่ดี ควรแยกเอกสารให้เป็นหมวดหมู่อย่างเป็นระเบียบเพื่อให้สะดวกต่อการค้นหา และสามารถติดตามได้ว่าเอกสารได้ถูกส่งไปยังหน่วยงานใด การจัดทำเอกสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้การทำงานดำเนินไปได้อย่างถูกต้อง ช่วยลดความขัดแย้งและแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ในทางตรงกันข้ามการจัดการเอกสารที่ไม่มีประสิทธิภาพ อาจจะเป็นสาเหตุของความขัดแย้งและยังก่อให้เกิดผลเสียหายในงานก่อสร้าง เช่น การก่อสร้างที่ผิดแบบ การดำเนินงานที่ไม่ถูกต้องตามสัญญา เป็นต้น ดังนั้นการจัดการด้านเอกสารนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการจัดการงานก่อสร้าง

8) *การประสานงาน (Coordinating)* ในงานก่อสร้างจะต้องมีผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยหลายฝ่าย เช่น เจ้าของกิจการ ผู้รับเหมาหลัก ผู้รับเหมาช่วง และวิศวกรที่ปรึกษา ตลอดจนหน่วยงานราชการ ดังนั้น จึงต้องมีการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อสร้างความเข้าใจแก่ทุกฝ่าย และส่งเสริมความร่วมมือที่ดีต่อกัน

9) *การควบคุมงาน (Controlling)* จะต้องมีวิธีการที่จะกำกับ และควบคุมงานก่อสร้างให้เป็นไปตามกำหนดเวลา รูปแบบ (Drawing) และรายการก่อสร้าง (Specification) และข้อกำหนดอื่น ๆ รวมถึงการควบคุมเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน ควบคุมดูแลให้คนงานอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

10) *การตัดสินใจ (Decision making)* ผู้บริหารต้องมีการตัดสินใจที่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทุกกรณี ตั้งอยู่บนหลักความยุติธรรม มีเหตุผล และเป็นไปตามหลักวิชาการ หากผู้รับเหมาก่อสร้างมีการวางแผนงานก่อสร้างที่ดี โดยกำหนดวางแผนล่วงหน้าในด้านต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ก็ถือได้ว่าโครงการนั้น ๆ จะสามารถจัดการกับปัญหาที่เป็นอุปสรรคได้ และประสบความสำเร็จอย่างแน่นอน

กล่าวโดยสรุป การจัดการงานก่อสร้าง หมายถึง การนำเอาทรัพยากร ซึ่งประกอบด้วย เงินทุน คน (แรงงาน) วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักรเครื่องมือ ให้มาใช้ร่วมกันโดยใช้ศิลปะในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบระเบียบสะดวกราบรื่น มีประสิทธิภาพและปราศจากอุปสรรคในระหว่างดำเนินการให้สำเร็จตามเป้าหมายโดยอาศัยบุคคลอื่น

1.3.3 *แนวคิดความเสี่ยงและข้อจำกัดในงานก่อสร้าง (Risk and Limitation in construction)*

สำหรับการศึกษาแนวคิดความเสี่ยง (Risk) ในงานก่อสร้าง อู๋ สุข (2561

หน้า 11-12) ได้อธิบายว่า ความเสี่ยง (Risk) ในการก่อสร้างแบ่งออกเป็น 2 ประการ ดังนี้

1) ความเสี่ยงทางด้านเศรษฐศาสตร์ (Economic risk) หมายถึง ความเสี่ยงอันเกิดจากสาเหตุภายนอกโครงการ อันเป็นผลมาจากความผิดพลาดในการวิเคราะห์เศรษฐกิจ เช่น การที่ภาครัฐลดค่าเงินบาท เศรษฐกิจตกต่ำ เม็ดเงินลงทุนต่ำลง โครงการก่อสร้างถูกยกเลิกหรือปิดกิจการก่อนที่โครงการจะสำเร็จ เป็นต้น แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

(1) ความเสี่ยงด้านการพาณิชย์ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้านความต้องการในด้านวัสดุก่อสร้าง วัตถุดิบที่ใช้ในการก่อสร้างการลดค่าเงินตรา การชบเซาของธุรกิจ การผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง การผันผวนของมูลค่าของเงิน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา เป็นต้น

(2) ความเสี่ยงด้านการเงิน ได้แก่ การหาแหล่งเงินกู้ยืม หลักค้ำประกันที่ใช้ในการกู้ยืม อัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงในอัตราดอกเบี้ย ระยะเวลากู้ยืมเงิน สถาบันที่มีส่วนช่วยเหลือด้านการเงิน การเป็นหุ้นส่วนเวลาและจำนวนเงินในการใช้จ่าย เป็นต้น

(3) ความเสี่ยงด้านการใช้จ่าย ได้แก่ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่ต้องเสียไปในการก่อสร้างอัตราการขยายตัวของงานภาคการก่อสร้างซึ่งเกี่ยวกับความต้องการในสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

(4) ความเสี่ยงด้านผู้ประสงค์ร้าย ได้แก่ การปล้น ชิงทรัพย์ การขโมยย่องเบา การปลอมแปลงเอกสารในการซื้อขายวัสดุก่อสร้าง การเซ็นสัญญาเช่าเครื่องมือ เครื่องจักร และอื่น ๆ ซึ่งทำให้วัสดุก่อสร้างราคาเพิ่มขึ้น ค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น โดยส่งผลเสียต่อหลายฝ่าย คือ ผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างทั้งโครงการ

2) ความเสี่ยงทางด้านวิศวกรรม (Technical and functional risk) หมายถึง เป็นความเสี่ยงอันเกิดจากสาเหตุภายในโครงการ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการวิเคราะห์โครงการและใช้เทคนิคในการก่อสร้างไม่เหมาะสมกับสภาพทั้งในด้านเศรษฐกิจและภูมิประเทศ ทำให้ผลงานออกมาไม่ได้เท่าที่ควร และยังคงกลับไปแก้ไข จนทำให้เสียบงบประมาณโดยไม่จำเป็น เช่น การใช้เทคนิคในการก่อสร้างที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งเมื่อดำเนินการไปแล้ว อาจจะยังไม่มีผลกระทบเกิดขึ้นทันทีทันใด แต่ในระยะเวลาต่อมาจะเกิดความเสียหายที่มีมูลค่ามาก และส่งผลกระทบเป็นบริเวณกว้าง แบ่งเป็น 4 ด้าน ดังนี้

(1) ความเสี่ยงด้านธรรมชาติของการก่อสร้าง ได้แก่ สภาพของพื้นดิน หรือสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง สิ่งกีดขวางการก่อสร้าง เช่น สภาพการจราจร เป็นต้น

(2) ความเสี่ยงด้านการก่อสร้าง ได้แก่ โรงงานและแหล่งผลิตวัตถุดิบคุณภาพของสินค้า ปูน เหล็ก ไม้ เป็นต้น ความสัมพันธ์ด้านคนงาน ระยะเวลาก่อสร้าง ความล่าช้าในการก่อสร้างหรือการส่งมอบงาน

(3) ความเสี่ยงด้านการออกแบบ ได้แก่ การออกแบบไม่สมบูรณ์หรือผิดพลาดขณะที่ทำการก่อสร้างและไม่แก้ไขในแบบ หรือแจ้งวิศวกร หรือผู้ควบคุมงานทราบ และการแข่งขันในการออกแบบโครงสร้างเพื่อให้ได้งานมาอาจเกิดข้อผิดพลาดได้

(4) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี ได้แก่ การมีเทคโนโลยีที่ใช้ในการก่อสร้างใหม่ ๆ การเปลี่ยนระบบบางระบบที่ใช้อยู่เดิม ราคาเครื่องมือ เครื่องจักรที่สูงมาก

พจน ภัยหน้าย (2545 หน้า 7-9) ได้อธิบาย ด้านข้อจำกัด (Limitations) ของโครงการก่อสร้างมีลักษณะคล้ายเป็นกรอบขีดเส้นใต้ให้เดินอยู่ในวง จะทำให้เกินกรอบที่มีอยู่ไม่ได้หรือเป็นผลบีบบังคับให้เป็นอยู่ ซึ่งความยากง่ายของข้อจำกัดมีความต่างกัน ข้อจำกัดเกี่ยวกับงานก่อสร้างมีหลายประการ ผู้ควบคุมงานต้องพิจารณาให้รอบคอบและต้องมีความเข้าใจเรื่องข้อจำกัดให้ดีว่างานแต่ละชนิดแต่ละขั้นตอนหรือแต่ละช่วงมีข้อจำกัดอยู่อย่างไร ซึ่งจะทำให้สามารถหาวิธีแก้ไขไว้ล่วงหน้าเพื่อลดอุปสรรคที่จะเกิดขึ้นระหว่างการทำงาน และการทำงานจะไม่ได้ไม่หยุดชะงักลงกลางคัน การคิดแก้ปัญหาเฉพาะหน้าย่อมเสี่ยงต่อการผิดพลาด ข้อจำกัดในงานก่อสร้างมักเกี่ยวข้องกับเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1) ข้อจำกัดในด้านการเงิน นับว่าเป็นหัวใจสำคัญของงานก่อสร้างและงานทุกชนิดผู้รับเหมาและผู้ควบคุมงานจะต้องวางแผนการเงิน กะจำนวนให้พอดีกับงานแต่ละงวด และต้องมีเงินสำรองจ่ายเตรียมเผื่อไว้สำหรับกรณีจำเป็นอื่น ๆ ฉะนั้นการเงินจะต้องอยู่ในฐานะที่จับจ่ายใช้ สอยได้ทันที หากตั้งความหวังรอเงินจากผู้ว่าจ้างหรือเจ้าของโครงการอาจชักช้าไม่ทันการเสียผลประโยชน์ที่ควรได้ และอาจทำให้โครงการก่อสร้างหยุดชะงักลง

2) ข้อจำกัดเกี่ยวกับการคมนาคม บางครั้งสถานที่ก่อสร้างอยู่ห่างไกล ประสบปัญหาและอุปสรรคในการขนส่งไม่สะดวกด้วยประการต่าง ๆ ทำให้การขนส่งเกิดการล่าช้า มีผลทำให้งานชะงักและล่าช้าไม่อาจดำเนินงานได้ตามแผนที่วางไว้ จนส่งผลกระทบต่อระยะเวลาของโครงการในสัญญางานก่อสร้าง ฉะนั้นต้องหาช่องทางในการแก้ปัญหาให้ดี การขนส่งวัสดุในครั้งละปริมาณมาก ย่อมมีต้นทุนค่าขนส่งน้อยกว่าขนส่งวัสดุทีละน้อย ๆ เป็นจำนวนหลาย ๆ ครั้ง

3) ข้อจำกัดเกี่ยวกับคนงานและอัตราค่าจ้าง งานที่ทำจะอยู่ในสถานที่แตกต่างกัน ฉะนั้น ปัญหาเรื่องแรงงานจึงเกิดขึ้นตามมา เพราะในท้องที่บางแห่งไม่สามารถหาคนงานที่มีความชำนาญเฉพาะอย่างได้ และหาแรงงานได้ยากมาก อาจส่งผลให้งานล่าช้า งานเสร็จไม่ทันกำหนดเวลา หรือคุณภาพของงานไม่ได้มาตรฐาน และรวมถึงปัญหาอัตราค่าจ้างแรงงานในแต่ละท้องถิ่นด้วย

4) ข้อจำกัดเกี่ยวกับลมฟ้าอากาศ นับว่าเป็นข้อจำกัดที่สำคัญประการหนึ่ง

เพราะบางครั้งไม่สามารถจะป้องกันได้ เช่น น้ำท่วม ลมพายุ ฝนตกหนัก เป็นต้น จึงเป็นอุปสรรคต่อการทำงานอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ยังทำลายทรัพย์สินให้เกิดความเสียหาย ผู้รับเหมาควรทราบสถิติในสิ่งเหล่านี้ไว้บ้าง เพราะอาจหาทางป้องกันเอาไว้ล่วงหน้าได้ ช่วยให้การดำเนินงานไม่ขลุกขลักล่าช้า หรือเกิดอุปสรรคและปัญหาได้ง่าย

5) **ข้อจำกัดเกี่ยวกับรูปแบบและรายการก่อสร้าง** แบบรูปและรายการก่อสร้างมักมีปัญหาอยู่เป็นอันมาก เช่น แบบไม่ชัดเจน เขียนผิด มีรายละเอียดไม่เพียงพอ จนผู้ควบคุมงานตัดสินใจไม่ถูกว่าจะดำเนินการต่อไปอย่างไร ทำให้งานก่อสร้างต้องล่าช้าหรือหยุดชะงักลง แบบที่เขียนไว้คลุมเครือจะมีความเสี่ยงต่อการทำงานมาก ซึ่งอาจทำให้เกิดการต่อรองของผู้ว่าจ้างทำให้เสียผลประโยชน์ถ้าตกลงไม่ได้จะเกิดปัญหาตามมา ดังนั้น จึงควรศึกษาทั้งแบบก่อสร้าง และรายการประกอบแบบ ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ ที่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของสัญญางานก่อสร้าง ให้ละเอียดถี่ถ้วนก่อนเสมอเพื่อลดปัญหาที่จะเกิดขึ้น ซึ่งความผิดพลาดดังกล่าวบางครั้งอาจต้องใช้ระยะเวลาในการแก้ไขเพื่อหาข้อสรุป จึงทำให้งานก่อสร้างหยุดชะงักลง

6) **ข้อจำกัดเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ** งานก่อสร้างบางประเภทจะกำหนดคุณสมบัติของวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ในรายการประกอบแบบ (Specification) เช่น การระบุยี่ห้อ ลักษณะ รุ่น ขนาด ซึ่งถ้าหากหาซื้อไม่ได้หรือของขาดตลาด และยากต่อการสั่งเข้ามาจากต่างประเทศ ย่อมเป็นปัญหาต่อการทำงานทั้งสิ้น จนไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ หรือทำให้เกิดความล่าช้า ดังนั้น ผู้รับเหมาจึงต้องจัดหาแหล่งวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวเอาไว้ล่วงหน้าก่อนลงมือทำการก่อสร้าง

7) **ข้อจำกัดเกี่ยวกับเวลา** งานบางอย่างทำแข่งกับเวลา ในกรณีที่ยังรีบเร่ง ข้อจำกัดในเรื่องนี้มีปัญหาอยู่มากเกี่ยวกับการวางแผนงาน เช่น จะจัดวางรูปงานอย่างไร งานไหนจะทำก่อนหลัง จึงต้องมีการจัดแบ่งคนงานและเวลาอย่างชัดเจนรอบคอบจึงจะประสานกันได้ดี จัดให้มีการวางแผนและดำเนินไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ งานจะสำเร็จลุล่วงตรงตามเวลาที่กำหนด ซึ่งปัญหาข้อนี้จะเกี่ยวข้องไปถึงการจัดการในด้านอื่น ๆ อีกหลายอย่าง จึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

8) **ข้อจำกัดเกี่ยวกับวิธีการก่อสร้าง** งานก่อสร้างบางอย่างหรือในสถานที่บางแห่ง ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างไปได้ตามวิธีปกติ ทั้งนี้เพราะมีปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมข้างเคียง เช่น การก่อสร้างติดกับโรงพยาบาล หรือก่อสร้างใกล้ชิดกับอาคารข้างเคียง ต้องพยายามควบคุมเสียงหรือการสั่นสะเทือนเนื่องจากการตอกเสาเข็ม เป็นต้น ดังนั้น จะต้องมีการจัดเตรียมหรือวางแผนแก้ปัญหาในเรื่องเหล่านี้เอาไว้ให้พร้อม

9) **ข้อจำกัดเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมาย** นับเป็นปัญหาอยู่

มากเพราะเป็นผลกระทบโดยตรง เช่น กฎหมายการจราจรที่กำหนดน้ำหนักของรถบรรทุกและลักษณะการบรรทุก หรือช่วงเวลาที่กำหนดให้รถบรรทุกวิ่ง ปัญหาเกี่ยวกับการจ้างแรงงาน ปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยกรณีประสบอุบัติเหตุในเวลาทำงาน หรือปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนต่าง ๆ ซึ่งหากไม่วางแผนการทำงานให้รัดกุม ก็อาจทำให้งานหยุดชะงัก ผู้คุมงานหรือผู้รับเหมาก่อสร้างต้องเข้าใจและต้องศึกษาหาช่องทางในการแก้ปัญหาให้ดี

10) *ข้อจำกัดด้านอื่น ๆ* เช่น ความร่วมมือประสานงานของคนงาน ปัญหาของ ผู้ว่าจ้างเป็นต้น และผู้ควบคุมงานของผู้ว่าจ้างก็ถือว่ามีปัญหา ซึ่งมักจะโยกเยกหรือโกลเล่ได้ง่าย แต่ผู้รับเหมาอาจแก้ปัญหา โดยการให้ค่าตอบแทนหรือค่ารับรอง ซึ่งอาจจะลดปัญหาการกลั่นแกล้งได้ จึงควรตระหนักและพิจารณาให้ดี กรณีปัญหาจากคนทำงาน นับว่าเป็นปัญหาอย่างมาก เพราะมีความไม่แน่นอนอยู่ตลอดเวลา เช่น การทำงานไม่สม่ำเสมอ หรือไม่ตรงเวลา บางกรณีก็ถึงกับทิ้งงาน การแก้ปัญหาโดยให้รับเหมาช่วงหรือรับเหมาเป็นชิ้นงานจะช่วยแก้ปัญหาได้บ้าง แต่ทั้งนี้ต้องจัดให้มีการควบคุมการทำงานของผู้รับเหมาช่วงเพื่อให้การดำเนินงานมีคุณภาพ ก่อสร้างเสร็จตรงตามกำหนดระยะเวลา ถูกต้องตามรูปแบบรายการก่อสร้าง

1.3.4 แนวคิดปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมก่อสร้าง

พาสีทรี หล่อธีรพงศ์ และคณะ (2546) อ้างถึงใน สัมพันธ์ โยชกุลศิริ (2550 หน้า 9-10) ได้กล่าวไว้ว่าอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยได้เผชิญกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มากมาย ในอดีตที่ผ่านมาอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยในภาพรวมได้มีการพัฒนาอย่างมาก ยกเว้นบริษัทขนาดใหญ่ไม่กี่บริษัทที่มีการพัฒนาระบบการทำงานทั้งในส่วนของจัดการและทางด้านเทคนิค ที่เหลือเป็นการพัฒนาแบบไม่เป็นระบบและไม่มีกำหนดกลยุทธ์ของบริษัทให้ชัดเจน ประกอบกับสภาวะและวัฒนธรรมของอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยไม่เอื้อต่อองค์กรที่จะพัฒนาอย่างเป็นระบบ และที่สำคัญอุตสาหกรรมก่อสร้างไทยไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากผู้รับเหมา อันเนื่องมาจากปัจจัยที่แตกต่างกันและมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากมายโดยที่ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้สามารถสรุปเป็น 8 กลุ่ม ได้ดังนี้

- 1) *ปัญหาด้านการประมูลงาน*
- 2) *ปัญหาด้านการเงิน*
- 3) *ปัญหาเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ สัญญา และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่*
- 4) *ปัญหาที่เกิดขึ้นจากเจ้าของงานที่เป็นเอกชน*

- 5) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้จัดจำหน่ายและบริการ (Suppliers)
- 6) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้รับเหมาช่วง (Subcontractors)
- 7) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากผู้ออกแบบ (Designers)
- 8) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากวิศวกรที่ปรึกษา (Consultants) ผู้ควบคุมงาน

1.3.5 ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานก่อสร้าง

ประกอบ บำรุงผล (2542 หน้า 6-7) ได้กล่าวว่า การประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างก็เช่นเดียวกับธุรกิจอื่น ๆ จำเป็นต้องมีปัจจัยต่าง ๆ มาสนับสนุนให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างราบรื่น โดยเฉพาะในขั้นตอนการดำเนินงานซึ่งปัจจัยหลักที่สำคัญ ได้แก่

1) **เงินทุน (Money)** ประกอบด้วย เงินสด (Cash) และเงินผ่อนหรือเงินกู้ (Credit) เงินทุนเป็นปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานก่อสร้างที่สำคัญที่สุด เพราะถ้าขาดเงินทุนก็จะทำให้ปัจจัยตัวอื่น ๆ เกิดขึ้นไม่ได้ด้วย ผู้ประกอบการจะต้องจัดสถานะทางการเงินให้มั่นคงเพียงพอที่จะหมุนเวียนให้เกิดสภาพคล่องอยู่เสมอ มิฉะนั้นจะทำให้งานก่อสร้างหยุดชะงัก

2) **กำลังคน (Man)** งานก่อสร้าง เป็นงานที่ต้องอาศัยกำลังคนในการทำงานเป็นจำนวนมากและจะต้องประกอบด้วยคนที่มีความรู้ความสามารถหลายระดับดังนี้

(1) **ระดับวางแผนนโยบาย (Professional)** คือ ระดับผู้บริหาร โครงการ ได้แก่ ผู้จัดการโครงการ วิศวกรโครงการ วิศวกรสนาม เป็นต้น ทำหน้าที่วางแผนนโยบายควบคุมและเป็นที่ปรึกษาของโครงการ

(2) **ระดับช่างเทคนิค (Technician)** คือ ระดับผู้ควบคุมงาน ได้แก่ Foreman ทำหน้าที่ควบคุมงานตามแผนและนโยบายของโครงการ

(3) **ระดับช่างฝีมือ (Skilled Labor)** คือ ระดับปฏิบัติงานฝีมือ ได้แก่ ช่างฝีมือต่าง ๆ เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ช่างเหล็ก ช่างสี เป็นต้น โดยทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย

(4) **ระดับแรงงาน (Labor)** คือ ระดับปฏิบัติงานโดยใช้แรงงานอย่างเดียว เช่น งานขน งานขุด งานทุบ รื้อถอน เป็นต้น

3) **เครื่องจักร (Machine)** งานก่อสร้างบางอย่างจำเป็นต้องอาศัยเครื่องจักร เครื่องทุ่นแรง เข้ามาช่วย เช่น งานขนส่งทางสูง หรือทางราบ, งานขุดดิน, งานรื้อถอน, งานบดอัดดิน, งานคอนกรีต เป็นต้น โครงการก่อสร้างหากขาดแคลนหรือมีเครื่องจักร เครื่องทุ่นแรง ไม่เพียงพอกับปริมาณงาน อาจทำให้โครงการล่าช้าออกไปได้ ผู้ประกอบการที่มีเครื่องจักรพร้อมย่อมได้เปรียบผู้ประกอบการในธุรกิจเดียวกันในการขอรับงาน เพราะเจ้าของโครงการมักจะพิจารณาข้อได้เปรียบนี้เป็นเงื่อนไขในการรับงานด้วย

4) *วัสดุและอุปกรณ์ (Material)* เป็นปัจจัยหลักอีกปัจจัยหนึ่งของงานก่อสร้างโครงการก่อสร้างใดที่ขาดวัสดุและอุปกรณ์ก่อสร้าง ในขณะที่ดำเนินการก่อสร้างอยู่ ย่อมจะเกิดผลเสียหายต่อโครงการแน่นอน เช่น งานหยุดชะงักลง ผลกระทบทำให้แรงงานปั่นป่วนเพราะคนไม่ได้ทำงานทำให้ต้องค้นหาที่ทำงานใหม่ เป็นต้น

นอกจากปัจจัยหลัก ๆ ทั้ง 4 ประการที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ความสามารถในการบริหารโครงการของผู้บริหารก็เป็นสิ่งสำคัญที่ขาดเสียไม่ได้ นั่นคือ ถ้าผู้บริหารโครงการไม่มีความสามารถในการจัดการกับปัญหาเกี่ยวกับปัจจัยหลัก รวมถึงปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ อย่างมีระเบียบและเกิดประสิทธิผล ก็ถือเป็นความล้มเหลว

1.3.6 ทฤษฎีความสำเร็จในโครงการก่อสร้าง

สำหรับแนวคิดทฤษฎีความสำเร็จในโครงการก่อสร้าง (สุทธิ ภาณีผล (2543) อ้างถึงใน อนันต์ แก้วชื่น (2558 หน้า 22-24) ได้กล่าวไว้ว่าความสำเร็จของโครงการก่อสร้าง หมายถึง โครงการมีการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ได้รับการบริหารและจัดการให้แล้วเสร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือเจ้าของงาน ภายใต้งบประมาณที่ตั้งไว้และได้คุณภาพรูปแบบรายการก่อสร้างที่กำหนดไว้ องค์ประกอบที่แสดงถึงความสำเร็จของโครงการก่อสร้าง มีองค์ประกอบดังนี้

1) *การจัดการด้านการเงินและเวลา (Time and cost management)* หมายถึง ประสิทธิภาพ ในการบริหารงานและการจัดการโครงการ ตั้งแต่เริ่มจนกระทั่งสิ้นสุดโครงการว่าสามารถเสร็จสิ้นภายใต้เวลาและงบประมาณที่ตั้งไว้

2) *ผลทางด้านเทคนิค (Technical performance)* แสดงถึงคุณภาพของผลงานโครงการที่เป็นตามสัญญา และถูกต้องตามข้อกำหนด Specification สามารถทำงานในเชิงเทคนิคได้อย่างถูกต้อง และสมกับสภาพแวดล้อมของโครงการนอกจากนี้ยังรวมถึงการที่โครงการมีระบบการจัดการด้านความปลอดภัยที่เพียงพอ

3) *ความพึงพอใจในการบริหารงานและการจัดการโครงการ (Managerial and organization satisfaction)* หมายถึง การที่มีทีมงานได้ให้ความร่วมมือในการทำงานมีการประสานงานอย่างดี จนกระทั่งโดยการสิ้นสุดและสามารถร่วมแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับโครงการได้นอกจากนั้น ความพอใจของทีมงานยังรวมถึงความภูมิใจ ความรู้สึก ถึงงานที่ทำภายใต้ให้ประสบการณ์กับทีมงานซึ่งเป็นผลดีต่อองค์กรระยะยาว

4) *ความพึงพอใจในผลงาน (Business performance satisfaction)* แสดงได้จากผลการตอบกลับ หรือจากประเมินผลจากลูกค้ารวมทั้งผู้ใช้ประโยชน์จากโครงการตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

5) การปิดโครงการในผลงาน (Business performance satisfaction) แสดงได้จากผลการตอบกลับ หรือจากการประเมินผลจากลูกค้า รวมทั้งผู้ใช้ประโยชน์จากโครงการ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

อย่างไรก็ตาม หากมองภาพรวมขององค์กรในระยะยาวความสำเร็จขององค์กรย่อมขึ้นอยู่กับความสำเร็จของโครงการทุกโครงการ ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรตระหนักว่าองค์ประกอบของความสำเร็จของโครงการหนึ่ง ๆ นั้นมีมากกว่าด้านการเงิน คุณภาพ และเวลา นอกจากจะส่งผลเสียให้กับด้านการเงิน คุณภาพ และเวลาของโครงการแล้วยังส่งผลกระทบต่อด้านลบให้กับองค์กรในระยะยาวอีกด้วย

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่กล่าวถึงสามารถแยกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

2.1 งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการดำเนินงานหรือการเติบโตของธุรกิจก่อสร้าง

สัมพันธ์ โยธกุลศิริ (2550) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของผู้รับเหมาก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของผู้รับเหมาในจังหวัดเชียงใหม่ และสรุปหาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินการธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ต่อบริษัทผู้รับเหมา ได้ทำการแบ่งกลุ่มผู้รับเหมาเพื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างในความคิดเห็นดังนี้ คือ กลุ่มผู้รับเหมาที่มีเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 5 ล้านบาท เทียบกับกลุ่มผู้รับเหมาที่มีเงินทุนหมุนเวียนสูงกว่า 5 ล้านบาท กลุ่มผู้รับเหมาที่มีผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจขาดทุนหรือเท่าทุนเทียบกับกลุ่มผู้รับเหมาที่มีกำไร กลุ่มผู้รับเหมาที่รับงานก่อสร้างอาคารเป็นส่วนใหญ่เทียบกับกลุ่มผู้รับเหมาอื่น ๆ ที่ไม่ได้รับเหมาก่อสร้างอาคาร และกลุ่มผู้รับเหมาที่มีปัญหาในการส่งมอบงานล่าช้าเล็กน้อยเทียบกับผู้รับเหมาที่มีปัญหาส่งมอบงานล่าช้ามาก

ประชากรในการศึกษา ได้แก่ กิจการรับเหมาก่อสร้างที่ดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 280 ราย โดยมุ่งเน้นเฉพาะในส่วนของเจ้าของกิจการเท่านั้นมีขั้นตอนในการจัดทำงานวิจัย (1) พัฒนาแบบสอบถาม (2) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับเจ้าของกิจการรับเหมาก่อสร้างที่ดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐานในจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) (3) เก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกกลุ่มประกอบการเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างระหว่างผู้ประกอบการ โดยสมมติฐานว่า

ผู้ประกอบการกลุ่มต่าง ๆ จำแนกตามเงินทุนหมุนเวียน ผลการประกอบการ หน่วยงานที่รับ
 ดำเนินการ ประเภทงานที่รับดำเนินการและการส่งมอบงาน ได้รับผลกระทบจากปัจจัยที่เป็น
 ปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งเป็นการทดสอบความเป็นอิสระกันระหว่างสองลักษณะที่สนใจศึกษา
 วิเคราะห์โดยการทดสอบไคสแควร์ (Chi – Square Test : χ^2 – test) วิเคราะห์เปรียบเทียบความ
 แตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผลกระทบจากปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจระหว่าง
 ผู้ประกอบการ ทดสอบด้วย Independent t – test มี 2 สูตร คือ (1) สำหรับการทดสอบระหว่าง
 กลุ่มที่มีความแปรปรวนเท่ากัน (2) สำหรับการทดสอบระหว่างกลุ่มที่มีความแปรปรวนไม่เท่ากัน
 จากการศึกษาพบว่า มีปัจจัยผลกระทบ 3 ประการ ที่กลุ่มผู้รับเหมามีความเห็นแตกต่างกันใน
 ระดับความสำคัญคือ การขาดการวางแผนและบริหารการเงินที่มีในการดำเนินธุรกิจ การขาดการ
 วางแผนและควบคุมการใช้วัสดุที่ดี และการขาดการวางแผนเรื่องการใช้บุคลากรและการจัด
 อัตรากำลัง โดยกลุ่มผู้รับเหมาที่มีเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 5 ล้านบาท เห็นว่าปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าว
 มีระดับความสำคัญมากกว่ากลุ่มผู้รับเหมาที่มีเงินทุนหมุนเวียนสูงกว่า 5 ล้านบาท กลุ่มผู้รับเหมา
 ที่มีผลตอบแทนจากการประกอบธุรกิจขาดทุนหรือเท่าทุนเห็นว่ามีความสำคัญมากกว่า
 กลุ่มผู้รับเหมาที่มีกำไร และกลุ่มผู้รับเหมาที่รับเหมางานก่อสร้างอาคารเป็นส่วนใหญ่เห็นว่า
 ระดับความสำคัญมากกว่ากลุ่มผู้รับเหมาที่รับเหมางานอื่น ๆ อย่างไรก็ตามในการเปรียบเทียบ
 ระหว่างกลุ่มผู้รับเหมาที่มีปัญหาส่งมอบงานล่าช้า น้อยกับกลุ่มผู้รับเหมาที่มีปัญหาส่งมอบงาน
 ล่าช้ามากพบว่าไม่มีความเห็นแตกต่างกันอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่า ผู้รับเหมาก่อสร้างจำนวน
 มากในจังหวัดเชียงใหม่เป็นผู้รับเหมานานาชาติค่อนข้างเล็ก ที่มีเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่า 5 ล้านบาท
 มักมีปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการวางแผนจัดการ นอกจากนี้ยังมีปัญหา
 เรื่องเงินทุนไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินการก่อให้เกิดปัญหาขาดสภาพคล่อง ดังนั้น
 ควรจะมีการกำหนดแผนและมาตรการแก้ไขปัญหาธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่
 ดังนี้ (1) ส่งเสริมให้มีการรวมตัวกันในรูปแบบสมาคมผู้รับเหมาเพื่อเป็นองค์กรกลางสำหรับ
 ช่วยเหลือกัน (2) สถาบันการศึกษาควรจัดหลักสูตรเฉพาะเพื่อบรรยายให้ความรู้หรือการ
 ฝึกอบรมบุคลากรให้กับผู้รับเหมาก่อสร้างต่าง ๆ (3) หน่วยงานรัฐควรกำหนดรูปแบบสัญญา
 ก่อสร้างให้ยืดหยุ่นมากขึ้นพร้อมมีมาตรการช่วยเหลือผู้รับเหมาให้มีสภาพคล่อง เช่น กำหนด
 เงินงวด เงินประกันต่าง ๆ ให้เหมาะสม

ณัฐวุฒิ วิเศษ (2555) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยในการดำเนินงานของการเป็น
 ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดนนทบุรี เพื่อศึกษาความคิดเห็น
 ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยส่วน
 บุคคล และปัจจัยในการดำเนินธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดนนทบุรี และ

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดนนทบุรี กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และคลาดเคลื่อน 5% จาก ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งมีทั้งหมด 6 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองนนทบุรี อำเภอบางกรวย อำเภอบางใหญ่ อำเภอบางบัวทอง อำเภอไทรน้อย และอำเภอปากเกร็ด ได้ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมจำนวน 172 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Sampling) มีลำดับขั้นตอน คือ (1) การสุ่มเลือกพื้นที่ (Area or Cluster Sampling) ทั้ง 6 อำเภอ ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ภูมิลำเนาเดิมของผู้ประกอบการ จำนวนชั่วโมงการทำงานของผู้ประกอบการ อายุของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ เงินลงทุนของกิจการ ประเภทของธุรกิจของท่าน ลักษณะการดำเนินงาน ท่านเคยประกอบการธุรกิจประเภทอื่นก่อนธุรกิจปัจจุบัน และท่านมีประสบการณ์การทำงานจากที่อื่นก่อนเริ่มประกอบธุรกิจปัจจุบัน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดค่าคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับปัจจัยประชากรศาสตร์และปัจจัยในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยการนำข้อมูลมาคำนวณหาค่า คือ t-Test และ One-Way Analysis of Variance (One – Way ANOVA) โดยกำหนดค่านัยสำคัญ (Significance) ที่ระบุค่า $p > 0.05$ หรือระดับค่าความเชื่อมั่นทางสถิติที่ร้อยละ 95 จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 41-50 ปี มีระดับการศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวนพนักงานในกิจการ 1-30 คน ลงทุนต่ำกว่า 500,000 บาท ประเภทธุรกิจ คือ บริการ มีลักษณะการดำเนินงานแบบเจ้าของคนเดียว ส่วนใหญ่ไม่เคยประกอบธุรกิจประเภทอื่นก่อนธุรกิจปัจจุบัน และไม่เคยทำงานที่อื่น ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ ประกอบไปด้วย ด้านการจัดการ (Management) ด้านการตลาด (Marketing) ด้านดำเนินการและเทคโนโลยี (Operations and Technology) และด้านการเงิน (Financing) และปัจจัยในการดำเนินธุรกิจด้านการจัดการมาเป็นอันดับหนึ่ง

ปกพพล เต็มธีรกิจ (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของ

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : กรณีศึกษาอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ การวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และเพื่อนำเสนอแบบจำลองปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ การวิจัยอาศัยข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและข้อมูลทุติยภูมิโดยระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน กล่าวคือ เป็นการศึกษาทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative research) และสนับสนุนข้อค้นพบเชิงปริมาณด้วยการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ในประเทศไทย จำนวน 325 บริษัท กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเชิงคุณภาพมี จำนวน 16 บริษัท การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นแบบพรรณนาและใช้โปรแกรม LISREL8.72 การวิเคราะห์โครงสร้างเชิงสาเหตุ ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ปัจจัยนโยบายภาครัฐ ตัวแปรภายในประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้ประกอบการ มี 4 ตัวแปร คือ 1) ภาวะผู้นำ 2) การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ 3) การรับรู้โอกาสทางธุรกิจ 4) การบริหารจัดการโอกาส ปัจจัยด้านการเงิน มี 1 ตัวแปร คือ แหล่งเงินทุน ปัจจัยด้านการผลิต มี 3 ตัวแปร คือ 1) วัตถุประสงค์และแรงงานของการผลิต 2) การควบคุมการผลิต และ 3) คุณภาพการผลิต ปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาด มี 4 ตัวแปร คือ 1) ผลิตภัณฑ์ 2) ราคา 3) ช่องทางการจัดจำหน่าย และ 4) การส่งเสริมการตลาด ตัวแปรตาม คือ ผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ 1) การเติบโต 2) การทำกำไร และ 3) ความมั่นคงทางธุรกิจ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม และการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและสอดคล้องกับประชากรแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านนโยบายส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าปัจจัยด้านนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในระดับค่อนข้างมาก คือ มีการเก็บภาษีต่าง ๆ ชับซ้อน รองลงมาคือการเตรียม SMEs ก้าวสู่ ประชาคม ASEN และการอบรมพัฒนาทักษะของบุคลากร ตามลำดับ ปัจจัยด้านนโยบายที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด

ย่อมเข้าสู่ระบบห่วงโซ่อุปทานบริษัทขนาดใหญ่ รองลงมาคือ การพัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการเทคโนโลยีและภาษาต่างประเทศ ให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม การประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลอย่างต่อเนื่องถึงสถานการณ์ของไทยตามลำดับ สำหรับปัจจัยด้านภาวะผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านการเงิน ปัจจัยด้านการผลิต และปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาดส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

องค์ประกอบปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลทางตรงต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ การวิเคราะห์ทางสถิติ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการดำเนินงานมี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านการเงิน และปัจจัยด้านการผลิต ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางอ้อมต่อผลการดำเนินงาน มี 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านนโยบายโดยส่งผ่านปัจจัยด้านการเงิน ปัจจัยด้านภาวะผู้ประกอบการและด้านการผลิตปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินงาน มี 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้ประกอบการ และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านปัจจัยการผลิต

การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ประกอบการมีความเห็น โดยรวมได้รับการช่วยเหลือจากรัฐในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่จะมาตรวจเรื่องการเสียภาษีต่าง ๆ และการผลิตเพื่อให้ได้การรับรองว่าเป็นผลิตภัณฑ์เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในการทำงานเพื่อให้พนักงานมีคุณภาพชีวิตในการทำงานดีขึ้นส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เพิ่มความรับผิดชอบให้กับตำแหน่งงาน ปัจจัยด้านการเงิน คือ ธนาคารไม่ปล่อยสินเชื่อเพราะขาดหรือมีหลักทรัพย์ไม่เพียงพอที่จะขอกู้ตามที่ต้องการ หรือการบริหารงานยังไม่เป็นมืออาชีพเท่าที่ควร ปัจจัยด้านการผลิตมีโรงงานผลิตสินค้าเองปัญหาทางการผลิตมีมาก เช่น คุณภาพสินค้าไม่สม่ำเสมอ ผลิตออกมาไม่ได้มาตรฐาน อัตราการสูญเสียสูง ไม่สามารถผลิตสินค้าส่งมอบได้ตามกำหนด ปัญหาเครื่องจักรเสียบ่อย ต้นทุนการผลิตสูง เป็นต้น ผู้ประกอบการจึงมีแผนตรวจสอบสินค้าให้ได้มาตรฐานทำให้ปัญหาเรื่องคุณภาพสินค้าที่ออกจากโรงงานหมดไป ปัจจัยด้านส่วนผสมทางการตลาด เกิดจากปัจจัยหลายด้าน เช่น สินค้าที่ผลิตไม่เป็นที่ต้องการของตลาด คุณภาพไม่ได้มาตรฐาน บรรจุภัณฑ์ไม่สวยงาม ตราสินค้าไม่เป็นที่รู้จัก เป็นต้น ทำให้การตลาดทำได้ยากลำบาก

สุธีรา อะทะวงษา (2556) ได้ศึกษาคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนา รูปแบบความสัมพันธ์โครงการสร้างเชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย และเปรียบเทียบรูปแบบ

ความสัมพันธ์ของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย ประชากรที่ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย และผู้ประกอบการวิสาหกิจภาคการผลิต ภาคการค้า และภาคการบริการ 2) ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้บริหารทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย จำนวน 16 ราย และกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่อยู่ในภาคการผลิต ภาคการค้า และภาคการบริการ ประเภทละ 10 ราย รวมเป็น 30 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows เพื่อวิเคราะห์สถิติพรรณนา และใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL : Linear Structure Relationship) วิเคราะห์ตัวแบบสมการ โครงสร้าง คือ 1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทำการวิเคราะห์เพื่ออธิบายหรือบรรยายสรุปลักษณะของตัวอย่าง 2) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ ค่าสถิติที และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน 3) วิเคราะห์ตัวแบบสมการ โครงสร้าง (Structural Equation Modeling) เพื่อเปรียบเทียบ และประมาณค่าความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ผลการวิเคราะห์พบว่า 1) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแตกต่างกันตามประเภทของวิสาหกิจ ซึ่งแบ่งเป็นภาคการผลิต การค้า และการบริการ โดยคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์ทางตรงกับลักษณะสถานประกอบการและการเจริญเติบโต จึงถือว่ามีความสัมพันธ์ที่เหมือนกัน ส่วนภาคการบริการ คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์ทางอ้อมต่อการเจริญเติบโตผ่านลักษณะของสถานประกอบการ 2) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางแตกต่างจากรูปแบบความสัมพันธ์ของวิสาหกิจขนาดย่อม โดยวิสาหกิจขนาดกลางลักษณะของสถานประกอบการเท่านั้นที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโต ส่วนคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดย่อมอย่างมีนัยสำคัญ และพิจารณาจากรูปแบบความสัมพันธ์ของวิสาหกิจตามขนาดและประเภท จะเห็นได้ว่าตัวแปรร่วมที่สำคัญส่งผลต่อการเจริญเติบโต

สำหรับคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ คือ การทำงานในเชิงรุกและการวิเคราะห์ตลาด คู่แข่งขัน ส่วนลักษณะของสถานประกอบการ คือ องค์การมีการทำงานเชิงรุก กลยุทธ์ การตลาด และ นวัตกรรมขององค์กร

นริศ เพ็ญ โภ ไคย และ นุจรี ภาคาสัตย์ (2561) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของ สมรรถนะองค์กร กลยุทธ์ทางธุรกิจ ภาวะผู้นำ และการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเติบโตทางธุรกิจ และความอยู่รอดขององค์กรในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเติบโตทางธุรกิจ คือ สมรรถนะองค์กร กลยุทธ์ทางธุรกิจ ภาวะผู้นำ และการจัดการความรู้ 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความอยู่รอดขององค์กร ประกอบด้วย สมรรถนะองค์กร กลยุทธ์ทางธุรกิจ ภาวะผู้นำ และการจัดการความรู้ ของบริษัทในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ และ 3) ศึกษาการเติบโตทางธุรกิจที่มีอิทธิพลต่อความอยู่รอดขององค์กรบริษัทในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ตัวแทนของบริษัทในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง เก็บตัวอย่างโดยใช้วิธีการเก็บแบบสะดวก (Convenience Sampling) ทั้งหมด 198 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามระดับความคิดเห็น ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานของการวิจัย ผลการวิเคราะห์พบว่า สมรรถนะองค์กร กลยุทธ์ทางธุรกิจ ภาวะผู้นำ และการจัดการความรู้มีอิทธิพลทางบวกต่อการเติบโตทางธุรกิจและความอยู่รอดขององค์กร โดยที่ปัจจัยสมรรถนะไม่ส่งผลต่อความอยู่รอดขององค์กร ส่วนการเติบโตทางธุรกิจมีอิทธิพลทางบวกต่อความอยู่รอดขององค์กร

อ้อย สุข (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการงานก่อสร้างที่ยั่งยืนของผู้รับเหมา ในจังหวัดตราด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการงานก่อสร้างที่ยั่งยืนของผู้รับเหมา ในจังหวัดตราด พร้อมทั้งหาระดับผลกระทบจากปัจจัยความสัมพันธ์ ระหว่างปัจจัยและเสนอแนวทางในการจัดการงานก่อสร้างที่ยั่งยืน ปัจจัยหลักที่ศึกษา 4 ปัจจัย ได้แก่ องค์ประกอบขององค์กร การจัดการงานก่อสร้าง ความเสี่ยง ข้อจำกัดในงานก่อสร้าง และปัจจัยย่อยทั้งหมด 28 ปัจจัย ทำการพิจารณาผลกระทบของปัจจัยที่มีผลต่อ เวลา คุณภาพ งบประมาณ ความปลอดภัย สังคม และสิ่งแวดล้อม รวม 6 ด้าน ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย คือ เจ้าของผู้ออกแบบ ผู้รับเหมาก่อสร้างผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง จำนวน 34 โครงการ ใน (7 อำเภอ) จังหวัดตราด ที่มีมูลค่าช่วง 1-50 ล้านบาท เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติวิจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ข้อมูลส่วนบุคคลใช้การวิเคราะห์หา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ความสำคัญและระดับของปัจจัยที่มีผลใช้การวิเคราะห์หา ค่าความถี่ ระดับความรุนแรง ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการ

งานก่อสร้างที่ยั่งยืนของผู้รับเหมาก่อสร้างในจังหวัดตราด แบ่งเป็น 6 ด้าน ได้แก่ เวลา คุณภาพ งบประมาณ ความปลอดภัย สังคม และสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ปัจจัยหลักที่มีผลต่อการใช้สถิติสหสัมพันธ์ของ Pearson Correlation ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการงานก่อสร้างที่ยั่งยืนของผู้รับเหมาในจังหวัดตราด (โดยรวม) ใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุสัมพันธ์แบบขั้นบันได (Stepwise multiple regression analysis) พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเป็นผู้ชาย มีอายุเฉลี่ย 40-50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี มีกิจการประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด ผ่านประสบการณ์ทำงานมากกว่า 15 ปี มูลค่าผลงานสะสมอยู่ระหว่าง 5-10 ล้านบาท ปัจจัยที่มีโอกาสเกิดขึ้น และมีความรุนแรงในระดับมาก 4 ปัจจัย ได้แก่ สภาพคล่องทางการเงิน การขาดแรงงานที่มีความชำนาญเฉพาะ ความรู้ความสามารถของบุคลากร และความผันผวนของราคาวัสดุและค่าแรง สำหรับปัจจัยที่มีโอกาสเกิดขึ้นและระดับความรุนแรง ในระดับปานกลาง 5 ปัจจัย ได้แก่ การจัดการขยะจากงานก่อสร้าง แบบรูปและรายการคลุมเครือ ระบบสารสนเทศในการจัดการงานก่อสร้าง การหยุดงานเนื่องจากเทศกาลและประเพณี การประสานงาน และความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้สามารถหาความสัมพันธ์ของปัจจัย ที่มีผลต่อการจัดการงานก่อสร้างที่ยั่งยืน โดยรวม ซึ่งมีผลกระทบมากที่สุดต่องบประมาณ คุณภาพ และเวลา ตามลำดับ สุดท้ายพบว่าผู้รับเหมาก่อสร้างควรหมั่นตรวจสอบผลกระทบจากการดำเนินโครงการและให้ความสำคัญกับการจัดการงานก่อสร้างที่ยั่งยืน โดยพิจารณาแนวทางที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ความสามารถของบุคลากร เทคโนโลยีและเทคนิคการจัดการ วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร สภาพคล่องทางการเงิน ความปลอดภัยในการทำงาน การวางแผนงานที่ไม่เหมาะสม ความผันผวนของราคาวัสดุและ ค่าแรง อัตราดอกเบี้ยและระยะเวลากู้ยืมเงิน ความสัมพันธ์ของเนื้องานกับวงเงิน และแรงงานที่มี ความชำนาญเฉพาะด้าน

วัชรพงศ์ ดิวงษ์ (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดและความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจัดตั้งใหม่ กรณีศึกษา ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี เพื่อเป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความอยู่รอดทางธุรกิจ (Business Survival) ความสำเร็จ (Business Success) ความล้มเหลว (Business Failure) และความสามารถการแข่งขัน (Competitiveness) ของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี เนื่องจากการประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างให้อยู่รอดและแข่งขันได้นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดและความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างจัดตั้งใหม่มากที่สุดมีจำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ (1) ความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีม (2) ความสามารถในการเสนอราคาการก่อสร้างที่เป็นธรรม เหมาะสมกับเงื่อนไข

โครงการ (3) ความสามารถของผู้บริหารโครงการ (4) ความตรงต่อเวลาในการชำระเงินให้กับผู้รับเหมาช่วงและผู้ค้าวัสดุอุปกรณ์ (5) ความสามารถในการบริหารกระแสเงินสดโครงการ และ (6) ชื่อเสียงและประวัติผลงานของโครงการที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนทั้งสิ้น 11 คน คือ ผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างที่มีสถานประกอบการตั้งอยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีเจาะจง (purposive sampling) จากเกณฑ์ตำแหน่งงาน คือ ต้องเป็นเจ้าของกิจการ หรือ บุคลากรในระดับบริหาร เช่น ผู้จัดการแผนก หรือ ผู้จัดการโครงการ ประกอบกับความเต็มใจในการให้ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ร่วมกับดัชนีความสำคัญสัมพัทธ์ (Relative Important Index; RLI) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviews) จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดและความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจัดตั้งใหม่มากที่สุดตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างมี 6 ปัจจัย (RLI = 90.91%) ได้แก่ 1) ความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีม 2) ความสามารถในการเสนอราคาการก่อสร้างที่เป็นธรรมเหมาะสมกับเงื่อนไขโครงการ 3) ความสามารถของผู้บริหารโครงการ 4) ความตรงต่อเวลาในการชำระเงินให้กับผู้รับเหมาช่วงงานและผู้ค้าวัสดุอุปกรณ์ 5) ความสามารถในการบริหารกระแสเงินสดโครงการ และ 6) ชื่อเสียงและประวัติผลงานของโครงการที่ผ่านมา กลุ่มปัจจัยความสามารถด้านการก่อสร้างและการบริหารโครงการมีผลต่อความอยู่รอดและความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจัดตั้งใหม่มากที่สุด ดังนั้น เจ้าของกิจการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจดังกล่าว จึงควรให้ความสำคัญกับการสร้างทีมงานและบุคลากรประจำโครงการ การบริหารกระแสเงินสดโครงการตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีและกระบวนการในการวางแผนและควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกำหนดเวลา งบประมาณและระดับคุณภาพที่โครงการกำหนด

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจก่อสร้าง

ตฤณ ไหมจิมและณัฐวุฒิ บุญศรี (2560) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจก่อสร้าง : กรณีศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในองค์กรและภายนอกองค์กรที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง และศึกษาปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม 5's Forces Model ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 217 คน เป็นผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างที่ประกอบการอยู่ในจังหวัดภูเก็ตและเป็นผู้ประกอบการที่

ขึ้นทะเบียนการประกอบธุรกิจกับสำนักงานพาณิชย์จังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามมี 5 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT) ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม 5's Forces Model ของอุตสาหกรรมรับเหมาก่อสร้าง และข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจ ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่น ๆ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับประมวลผลข้อมูลทางสถิติ SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่, ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย (\bar{X}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.), และการทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) การศึกษาพบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 46-60 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ระยะเวลาดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง 6-10 ปี ระดับความสำคัญสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT) ของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านจุดแข็ง (Strengths) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านจุดอ่อน (Weaknesses) และระดับความสำคัญปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม 5's Forces Model ของอุตสาหกรรมรับเหมาก่อสร้างที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดภูเก็ต จำแนกเป็นรายด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านอำนาจต่อรองของผู้ขายวัตถุดิบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีสินค้าหรือบริการที่สามารถทดแทนกันได้

ณชพัฒน์ ศรีหิรัญ และ บุญฤทธิ์ ผ่องเมฆินทร์ (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดชุมพร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะการบริหารจัดการผลสำเร็จของผู้ประกอบการ SME ศึกษาคุณลักษณะและการบริหารจัดการของผู้ประกอบการที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการ SME และศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ SME ในจังหวัดชุมพร เป็นงานวิจัยโดยใช้เทคนิคผสมผสาน ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ศึกษาเป็นผู้ประกอบการที่จดทะเบียนนิติบุคคลกับสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดชุมพร โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นระบบ (Systematic Random) จำนวน 305 ราย อาศัยแนวคิดทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะภาวะผู้นำ ทักษะคิด ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ

ขนาดย่อม มาเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม ถามโดยมีเนื้อหาครอบคลุมในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้สำหรับ 1) งานวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามที่ผ่านการหาคุณภาพ ความตรง ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence หรือ IOC) และความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบัค เท่ากับ 0.953 ใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ 2) งานวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง กำหนดแนวของข้อคำถามให้ผู้สัมภาษณ์เป็นผู้สัมภาษณ์ในลักษณะการเจาะลึก และหลังจากได้ข้อมูล จึงนำไปวิเคราะห์และบรรยาย เพื่อเข้าใจ โน้ตทัศน์ของผู้ถูกสัมภาษณ์ เพื่อได้โครงสร้างและแนวคิดใหม่ ๆ สนับสนุนผลงานวิจัย การศึกษาพบว่าคุณลักษณะของผู้ประกอบการด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด รองลงมาด้านทัศนคติและด้านประสบการณ์ตามลำดับ การบริหารจัดการการเงินถึงแหล่งเงินทุน และด้านการตลาด มีค่าอยู่ในระดับมากเท่ากัน รองมาคือ การจัดการธุรกิจ และด้านการจัดการแรงงานตามลำดับ และผลสำเร็จด้านภาพลักษณ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองมาคือ ด้านลูกค้าเพิ่ม ด้านพนักงานมีความจงรักภักดีต่อองค์กร และด้านขยายกิจการเพิ่มตามลำดับ คุณลักษณะและการบริหารจัดการของผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และความคิดเห็นคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ ทัศนคติและประสบการณ์ การบริหารจัดการด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การจัดการแรงงาน การตลาดและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการทุกด้าน มีความสำคัญเท่ากันทุกด้าน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อต้นทุนและการเงินของธุรกิจก่อสร้าง

เอกมล ปราบแสนพ่าย (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อควบคุมต้นทุนในการรับเหมาก่อสร้างงานอาคารสูง เขตกรุงเทพฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาแนวทางในการควบคุมต้นทุน ศึกษาแนวทางในการควบคุมต้นทุน ค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มและลดต้นทุน วิเคราะห์หาสาเหตุของปัจจัยต่าง ๆ เหล่านั้น และเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ได้ กลุ่มประชากรที่ศึกษาประกอบด้วย กลุ่มสถาปนิกวิศวกรที่ปรึกษาโครงการและผู้รับเหมาในงานก่อสร้างที่มีที่ตั้งของโครงการอยู่ในเขตกรุงเทพฯ ทั้งในภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ และเอกชนได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาด้วยวิธีการสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น โดยวิธีการเลือกตัวอย่างที่เจาะจง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสถาปนิกวิศวกรที่ปรึกษาโครงการ (Consultant) และกลุ่มผู้รับเหมาก่อสร้างหลัก (Main Contractor หรือ General Contractor) โดยไม่จำกัดว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองต้องอยู่ในโครงการเดียวกัน เนื่องจากเป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มเท่านั้น จำนวน 20 โครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามเป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ และแบบสอบถามแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานฯ ใช้วิธีทางสถิติบรรยาย (Descriptive Statistics) ด้วยวิธีการแจกแจงความถี่ (Tabular Presentation) โดยแสดงผลเป็นร้อยละ การวิเคราะห์ระดับความสำคัญของปัจจัยที่กระทบต่อต้นทุน ใช้วิธีทางสถิติคำนวณค่าแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ด้วยค่าเฉลี่ยควบคู่กับการวัดการกระจายของข้อมูลแต่ละตัวที่เบี่ยงเบนไปจากค่าเฉลี่ย ด้วยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD) การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของปัจจัยที่กระทบต่อต้นทุนในรูปความถี่และร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการควบคุมต้นทุนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลกระทบเป็นรายด้าน พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการควบคุมต้นทุนมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านต้นทุนแรงงาน และปัจจัยด้านต้นทุนวัสดุ มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแนวทางในการควบคุมต้นทุนของปัจจัยดังกล่าว ได้แก่ ควรมีการบริหารจัดการเกี่ยวกับแรงงานที่ชัดเจนในเรื่องของเวลาการทำงาน และมีการสร้างระบบการจัดซื้อจัดหาวัสดุที่มีคุณภาพให้มากขึ้น

ดิษฐพงษ์ รัตนโอภา (2555) ได้ศึกษาการควบคุมต้นทุนของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการควบคุมต้นทุนของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง รวมทั้งเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดการควบคุมต้นทุนและการกำหนดอัตราผลกำไรสุทธิจากการดำเนินงานรับเหมาก่อสร้างของผู้ประกอบการในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ประชากร (Population) ที่ศึกษาได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ที่ดำเนินธุรกิจอยู่จริง จำนวน 114 ราย เนื่องจากประชากรมีจำนวนไม่มากนัก ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์เส้นทาง กำหนดตัวแปรที่ศึกษา คือ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการจัดตั้งองค์กร ขนาดของธุรกิจ ประสบการณ์ในการดำเนินงาน ลักษณะงานที่รับเหมา และประเภทหน่วยงานที่รับเหมาหลัก ตัวแปรแฝง การควบคุมต้นทุนของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา แบ่งออกเป็น ต้นทุนแรงงาน ต้นทุนวัสดุ ต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร ต้นทุนรับเหมาช่วง ต้นทุนในการปฏิบัติการ ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ อัตราผลกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน การศึกษาพบว่าภาพรวมของระดับปฏิบัติการในการควบคุมต้นทุนของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่าด้านที่สามารถควบคุมต้นทุนได้มากที่สุด คือ ต้นทุนการดำเนินการ

รองลงมา คือ ต้นทุนผู้รับเหมาช่วง ต้นทุนวัสดุ ต้นทุนแรงงาน และต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่า การควบคุมต้นทุนแรงงาน การควบคุมต้นทุนวัสดุ และการควบคุม ต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร ได้รับอิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากประสบการณ์ในการดำเนินงานมากที่สุด ในขณะที่การควบคุมต้นทุนผู้รับเหมาช่วงและต้นทุนการดำเนินการ ได้รับอิทธิพลเชิงบวก จากลักษณะงานที่รับเหมา ส่วนอัตราผลกำไรสุทธิจากการประกอบการได้รับอิทธิพลทางตรงเชิง บวกจากประสบการณ์ในการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมา คือ ประเภทหน่วยงานที่รับเหมา ลักษณะงานที่รับเหมา รูปแบบการจัดตั้งองค์การและขนาดธุรกิจตามลำดับ ในทางกลับกัน พบว่า ขนาดธุรกิจ รูปแบบการจัดตั้งองค์การ ลักษณะงานที่รับเหมา ประสบการณ์ในการดำเนินงาน และประเภทหน่วยงานที่รับเหมา ล้วนมีอิทธิพลทางต่ออัตราผลกำไรสุทธิในการดำเนินงานธุรกิจ รับเหมาก่อสร้าง ส่วนการควบคุมต้นทุนในด้านต้นทุนแรงงาน ด้านต้นทุนวัสดุ ด้านต้นทุน เครื่องมือเครื่องจักร ด้านต้นทุนผู้รับเหมาช่วง มีอิทธิพลต่ออัตราผลกำไรสุทธิของผู้ประกอบการ ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง

สิทธิ์ศิริ ฐานประเสริฐ (2556) ได้ศึกษาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การขยายธุรกิจรับเหมาก่อสร้างประเภทอาคาร ของผู้รับเหมาก่อสร้างในจังหวัดนครปฐม วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การขยายธุรกิจ รับเหมาก่อสร้าง ประเภทอาคารของผู้รับเหมาก่อสร้างในจังหวัดนครปฐม และเปรียบเทียบ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่จะส่งผลกระทบต่อ การขยายธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ประเภทงานอาคารของผู้รับเหมาก่อสร้างในจังหวัดนครปฐม จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ด้านประสบการณ์ในการทำงาน และระดับการศึกษา โดยศึกษาในกลุ่มสถานประกอบการที่ จดทะเบียนกับสำนักงานพาณิชย์ จังหวัดนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบธุรกิจที่ เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้างประเภทอาคาร ที่มีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 2,000,000 บาท (สองล้านบาท ถ้วน) ขึ้นไป ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้สุ่มเลือกผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้าง ประเภทอาคาร และประกอบกิจการมาแล้วไม่ต่ำกว่า 3 ปี จำนวนทั้งสิ้น 80 แห่ง จัดทำ แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close Ended Response Questions) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่ ส่งผลกระทบต่อ การเงินต่อการขยายธุรกิจรับเหมาก่อสร้างประเภทอาคารของ ผู้รับเหมาก่อสร้างในจังหวัดนครปฐม เกี่ยวกับข้อมูลสภาพทั่วไป เกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์ใน การประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง วุฒิการศึกษาสูงสุด ประเภทของอาคารที่ดำเนินการ และ ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อ การเงินต่อการขยายธุรกิจรับเหมา ก่อสร้าง คือ ปัญหาที่เกิดจากสภาพคล่องทางการเงินขององค์กร ปัญหาที่เกิดจากประสบการณ์ ทำงานของผู้รับเหมาก่อสร้าง ปัญหาที่เกิดจากเครื่องมือและอุปกรณ์ ปัญหาที่เกิดจากความสามารถ

ของพนักงานและแรงงาน ปัญหาที่เกิดจากการบริหารงานและเทคนิคในการก่อสร้าง ปัญหาที่เกิดจาก ผู้ว่าจ้าง – เจ้าของโครงการ ปัญหาที่เกิดจากเรื่องเศรษฐกิจของประเทศและปัญหาที่เกิดจากร้านค้าวัสดุก่อสร้าง ดำเนินการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) จากการศึกษาพบว่า เงินทุนที่มีจำกัด ความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้าง ความผันผวนทางเศรษฐกิจ และดอกเบี้ยเงินกู้ที่ปรับตัวสูงขึ้น เป็นปัญหาที่รุนแรงมากที่สุดของผู้รับเหมาก่อสร้างทุกท่าน ดังนั้นปัญหาเหล่านี้ควรได้รับการควบคุมอย่างระมัดระวัง เพื่อไม่ให้ประสบกับสถานะล้มเหลวทางการเงินในการบริหารจัดการงานก่อสร้าง มีข้อจำกัดในเรื่องของความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการศึกษาจากองค์กรผู้รับเหมาก่อสร้างบางราย อีกทั้งกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาเป็นกลุ่มของผู้รับเหมาก่อสร้างประเภทอาคาร จึงทำให้จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนไม่มากนัก ซึ่งอาจจะมีการเพิ่มเครื่องมือในการศึกษามากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มแนวทางการเก็บข้อมูลให้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อทางด้านการเงินต่อการขยายธุรกิจรับเหมาก่อสร้างประเภทอาคาร ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายที่จำกัดและเป็นองค์กรการรับเหมาก่อสร้างภายในจังหวัดนครปฐมและส่วนมากเป็นองค์กรขนาดเล็ก ทำให้มุมมองในการตอบแบบสอบถามเป็นไปในแนวทางใกล้เคียงกัน เป็นความคิดเห็นขององค์กรขนาดเล็กเท่านั้น ซึ่งอาจจะมีการศึกษาเพิ่มเติมในระดับภูมิภาค และระดับประเทศต่อไป เพื่อที่จะได้มุมมองกว้างขึ้นจากองค์กรที่มีขนาดใหญ่ได้อีกด้วย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวกับประเด็นอื่นๆ ของธุรกิจก่อสร้าง

วิริยะ แสงสว่าง (2549) ได้ศึกษาการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็ก วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของโครงการราชการ โครงการเอกชน โครงการงานทาง และโครงการงานอาคารในประเทศไทย รวมทั้งการวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาที่สำคัญในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของประเทศไทย เนื่องจากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างนั้นมีอยู่อย่างมากมาย โดยเฉพาะในโครงการก่อสร้างขนาดเล็ก ซึ่งเป็นโครงการก่อสร้างที่มีจำนวนมากที่สุดในอุตสาหกรรมก่อสร้างของประเทศไทยจึงจำเป็นต้องศึกษาสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กของประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 40 ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นโครงการก่อสร้างขนาดเล็กภาครัฐ 20 โครงการ และโครงการขนาดเล็กของภาคเอกชน 20 โครงการ ทั้ง 2 หน่วยงาน จะแบ่งเป็นผู้รับเหมา 10 ราย และผู้ว่าจ้าง 10 ราย ซึ่งมี

ประสบการณ์ในการดำเนินการหรือควบคุมการก่อสร้างมาไม่ต่ำกว่า 5 ปี ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณลักษณะของโครงการ คือ เป็นโครงการที่มีที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย มูลค่าในการดำเนินการก่อสร้างไม่เกิน 20 ล้านบาท เป็นโครงการทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับโครงการก่อสร้างแล้วมีขอบเขตข้อกำหนดตามข้อกำหนดข้างต้น เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าช่วงประมาณ ประชากรค่าสัมประสิทธิ์การแปรผัน ค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของคำตอบแต่ละกลุ่ม เป็นต้น การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) คือ การนำคำตอบที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดมาเรียบเรียง จัดกลุ่มที่สอดคล้องเพื่อเปรียบเทียบคำตอบของแต่ละกลุ่มหรือแสดงความเห็นด้วยในกลุ่มที่สอดคล้อง และสรุปความคิดเห็นแต่ละกลุ่มเพื่ออธิบายสนับสนุนกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ จากการศึกษาสภาพปัญหาโครงการก่อสร้างในอดีต พบว่า สภาพปัญหาที่มีการเกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างสามารถแบ่งแยกได้เป็น 4 ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านคุณภาพของโครงการก่อสร้าง
- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงินของโครงการก่อสร้าง
- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านเวลาของโครงการก่อสร้าง
- ส่วนที่เกี่ยวข้องกับด้านสิทธิและหน้าที่ของโครงการก่อสร้าง

ผลการศึกษาสรุปว่า สภาพปัญหาที่มีความถี่การเกิดสูงและสภาพปัญหาที่มีความรุนแรงของปัญหาในโครงการก่อสร้างขนาดเล็กทุกรูปแบบ โครงการคล้ายคลึงกัน มี 4 สภาพปัญหา คือ ปัญหาทางกายภาพงานที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ ปัญหาจากการดำเนินการก่อสร้างล่าช้า ปัญหาจากเอกสารและแบบแปลนที่ขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ และปัญหาการผันผวนและการขาดข้อกำหนดในการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสมจากกรณีการผันผวนของราคาก่อสร้าง จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็ก ดังนี้ คือ การระบุข้อกำหนดที่เหมาะสมหรือปรับแก้ข้อกำหนดที่ขาดความเหมาะสมในสัญญาจ้างก่อสร้างให้ครบถ้วน ประยุกต์ใช้วิธีการจัดการทางการก่อสร้างและหมั่นตรวจสอบผลการดำเนินงานที่ได้เทียบกับปริมาณงานที่คาดการณ์ไว้ ตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างทั้งก่อนและขณะที่ดำเนินการก่อสร้าง และประสานร่วมมือทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันและร่วมกันแก้ไขสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

พัชชา ชัยชนะพาล (2556) ได้ศึกษารูปแบบความร่วมมือระหว่างองค์กรในอุตสาหกรรมก่อสร้างเพื่อพัฒนาเป็นพันธมิตรทางธุรกิจที่ยั่งยืน วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัย

ความได้เปรียบทางการแข่งขัน คุณสมบัติขององค์กรที่มีความเหมาะสมในการพิจารณาเพื่อการรวมกลุ่มพันธมิตรธุรกิจก่อสร้าง ศึกษาลักษณะความร่วมมือระหว่างเจ้าของงาน สำนักงานที่ปรึกษา หรือผู้บริหารงานก่อสร้าง ผู้ออกแบบ ผู้รับเหมางานก่อสร้าง และผู้รับเหมาย่อย ในรูปแบบพันธมิตร 3 รูปแบบ ได้แก่ กิจกรรมร่วมค้า (Joint Venture) การร่วมมือเช่นสัญญา (Consortium) พันธมิตรร่วมงาน (Partnering) และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของการเป็นพันธมิตรธุรกิจก่อสร้างประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ เพื่อหาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของการเป็นพันธมิตรธุรกิจก่อสร้างประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยใช้วิธีการศึกษาเฉพาะกรณี (Case study approach) คือการศึกษาที่เจาะจงเฉพาะโครงการก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ กรณีตัวอย่างนี้จัดอยู่ในประเภท Instrumental cases ประชากรที่นำมาศึกษาสำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ บุคลากรในองค์กรธุรกิจก่อสร้างที่มีประสบการณ์การดำเนินงานก่อสร้างอาคารขนาดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้รูปแบบพันธมิตรทางธุรกิจ ประกอบด้วย 5 กลุ่ม ได้แก่ เจ้าของงาน (Client) สำนักงานที่ปรึกษา (Consultant) สำนักงานผู้ออกแบบ (Design Firm) ผู้รับเหมางานก่อสร้าง (Construction) ผู้รับเหมารายย่อย (Subcontract) โดยทำการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive) จากกลุ่มดังกล่าวโดยเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการตัดสินใจเลือกพันธมิตร หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารและมีประสบการณ์ไม่ต่ำกว่า 10 ปี โดยเรียกบุคคลกลุ่มนี้ว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (Key Informant) (ชาย โภธิลิตา, 2549, น.258) ประกอบด้วย 5 กลุ่ม องค์กร 9 แห่ง และเป็นผู้มีหน้าที่ในระดับปฏิบัติการในโครงการก่อสร้าง ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 50 ตัวอย่าง เพื่อใช้ในการตอบแบบสอบถาม การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น

การวิเคราะห์ผลทัศนคติ ความคิดเห็น โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) จากนั้นจึงสรุปผลปัจจัยความได้เปรียบทางการแข่งขัน คุณสมบัติขององค์กรที่ควรร่วมเป็นพันธมิตร รูปแบบการรวมกลุ่มพันธมิตรทางธุรกิจก่อสร้าง รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของการเป็นพันธมิตรธุรกิจก่อสร้างประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืน แล้วสามารถนำมาเป็นแนวทางในการบริหารงานก่อสร้างระหว่างองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดได้ต่อไป การศึกษาพบว่า องค์กรมีสมรรถนะไม่เพียงพอ จึงมีความต้องการองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน การกระจายความรับผิดชอบ การเพิ่มศักยภาพความน่าเชื่อถือ และการลดภาระค่าใช้จ่ายในการลงทุนเพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้เกิดขึ้นซึ่งคุณสมบัติขององค์กรในการพิจารณาเป็นพันธมิตรธุรกิจก่อสร้างประกอบด้วย มี

สถานภาพทางการเงินดี ผลงานมีคุณภาพ มีศักยภาพด้านการทำงาน ราคาที่เหมาะสม โดยใช้รูปแบบความร่วมมือ 3 รูปแบบ ได้แก่ กิจการร่วมค้า การร่วมมือเซ็นสัญญา พันธมิตรร่วมงานในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของการเป็นพันธมิตรธุรกิจก่อสร้างประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนแบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของผู้บริหารให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านจรรยาบรรณด้านการเงิน ด้านคุณภาพ ด้านการปฏิบัติงานและปัจจัยด้านเวลา ส่วนระดับปฏิบัติการให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเวลา ด้านคุณภาพ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณ และปัจจัยด้านการเงินตามลำดับ

อนันต์ แก้วชื่น (2558) ได้ศึกษาวิจัยแนวทางแก้ไขความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของผู้รับเหมาก่อสร้างในเขตอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช วัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง หาแนวทางลดความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของผู้รับเหมาก่อสร้างในเขตพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร (Document Analysis) และการสัมภาษณ์ผู้รู้และผู้เชี่ยวชาญ (Key Informant) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างที่จดทะเบียนนิติบุคคล เป็นห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัดที่ประกอบธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในเขตอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 11 ราย จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยการนำเข้าสู่ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมจากเอกสาร และข้อมูลภาคสนามที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป จากการศึกษาพบว่าปัจจัยความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ (1) ด้านการวางแผน ได้แก่ การเงิน กำลังคน วัสดุและอุปกรณ์ เครื่องทุ่นแรงและการทำงาน (2) ด้านการจัดองค์การ ได้แก่ การระบุนขอบเขตมอบหมายงานและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดวางความสัมพันธ์ และขนาดของการควบคุม (3) ด้านจัดกำลังคน ได้แก่ การวางแผนกำลังคน การคัดเลือกคนเข้าทำงาน และการบรรจุคนเข้าทำงาน (4) ด้านการสั่งการ โดยแรงจูงใจและการสั่งการ โดยใช้ภาวะผู้นำและติดต่อสื่อสาร (5) ด้านการควบคุมธุรกิจ ได้แก่ การควบคุมเวลาทำงาน การควบคุมค่าใช้จ่ายและการควบคุมคุณภาพของงาน โดยมีข้อสรุปแนวทางลดความเสี่ยงของผู้รับเหมาก่อสร้างในเขตอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช คือ 1) ควรมิวิศกรตรวจสอบก่อนที่จะลงมือก่อสร้างแต่ละโครงการ 2) มีการวางแผนด้านการเงินที่ดี เช่น ต้องมีการแยกค่าใช้จ่ายแต่ละโครงการให้ชัดเจน และ

ผู้รับเหมาก่อสร้างจะต้องมีการตรวจสอบราคาวัสดุก่อสร้างที่ชัดเจนหรือมีการเปรียบเทียบราคาให้เหมาะสม 3) มีการกำหนดเวลาดำเนินงาน และคุณภาพของงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อลดความเสี่ยงอันส่งผลกระทบต่อเงินทุนเป็นหลัก และป้องกันการเลื่อนระยะเวลาดำเนินงานของโครงการออกไป ซึ่งถ้าไม่สำเร็จตามกำหนดอาจมีการฟ้องร้องได้ และ 4) ควรมีการศึกษาปัญหาในเชิงลึกมากขึ้น มีการรวบรวมปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อด้านการเงินและการขยายตัวทางธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง เพื่อเสนอแนะแนวทางในการลดภาวะความเสี่ยงของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างและประกอบการตัดสินใจในการลงทุนธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาให้ลดน้อยลงสามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จิราภรณ์ บุญยั้ง (2559) ได้ศึกษาการบริหารจัดการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้องในธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ศึกษาความคิดเห็นปัจจัยเกี่ยวกับงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ปัญหา และความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกับปัญหาของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหา การบริหารจัดการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 222 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าอีต้า ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี ตำแหน่งวิศวกรโครงการ มีประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี (2) ปัจจัยเกี่ยวกับงานตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อปัจจัยเกี่ยวกับงานของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านแรงงาน ด้านเวลา ด้านวัสดุและด้านต้นทุน (3) การบริหารจัดการของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง อยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการคุณภาพ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กรและด้านการควบคุม (4) ปัญหาของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด พบว่าปัญหาด้านคนและค่าจ้างเป็นปัญหามากที่สุด รองลงมาเป็นปัญหาด้านการเงิน และวัสดุ เครื่องทุนแรง ตามลำดับ (5) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการกับปัญหาของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด พบว่า การ

บริหารจัดการมีความสัมพันธ์กับปัญหาของธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง ในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อยู่ในระดับปานกลาง

3. สรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปในส่วนของแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 สรุปแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

3.1.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยทั่วไป

1) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและความสำเร็จของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้แก่ ก) ปัจจัยดำเนินงานธุรกิจ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยด้านการผลิต การตลาด การบริหารจัดการ การเงิน การมีส่วนร่วมภายในองค์กร ความเป็นผู้นำ แรงงาน การปฏิสัมพันธ์กับภายนอก บุคลากรหรือสมาชิก และข้อมูลข่าวสาร *วิทยา จันทะศรีวงศ์ อ้างถึงใน ปภพพล เดิมธีรกิจ (2555)* ข) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านการเงิน, ด้านลูกค้า และด้านกระบวนการภายในธุรกิจ *วิทยา จันทะศรีวงศ์ อ้างถึงใน ปภพพล เดิมธีรกิจ (2555)*

2) แนวคิดเกี่ยวกับการเติบโตทางธุรกิจ ตัวชี้วัดการเติบโตทางธุรกิจ *Sidek & Mohamad (2014)* อ้างถึงใน *นริศ เพ็ญโก ไคย และ นุจรี ภาคาศัตย์ (2561)* มีแนวคิดวัดได้จาก ยอดขาย ส่วนแบ่งตลาด ความพึงพอใจของลูกค้า คุณภาพสินค้าและบริการ ความสามารถในการทำกำไร ระดับของผลิตภัณฑ์ จำนวนพนักงาน ผลผลิตภาพในการผลิต และประสิทธิภาพองค์กร *Laosebikan, Oginni & Odunlusi (2013)* อ้างถึงใน *นริศ เพ็ญโก ไคย และ นุจรี ภาคาศัตย์ (2561)* ประกอบด้วยความสามารถที่เพิ่มขึ้นของ กำไรสุทธิ รายได้ และสัดส่วนทางการเงินที่สำคัญในการประกอบธุรกิจ *สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2557)* เกิดจากรายได้หลักสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง (*Income Growth* มีค่าเป็นบวก) และกำไรสุทธิเฉลี่ยมากกว่า 0 (*Profit Growth* มีค่าเป็นบวก)

3) ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานจัดการ ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารงานจัดการ ประกอบด้วย (1) ทฤษฎีด้านการจัดการ โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การควบคุมงาน (2) ทฤษฎีด้านการเงิน (3) ทฤษฎีด้านการผลิต (4) ทฤษฎีด้านการตลาด ส่วนประสมทางการตลาด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย และการส่งเสริมการตลาด *วิทยา จันทะศรีวงศ์ อ้างถึงใน ปภพพล เดิมธีรกิจ (2555)*

4) ปัญหาและข้อจำกัดของธุรกิจในภาพรวม ปัญหาและข้อจำกัดของธุรกิจ

โดยทั่วไป เกี่ยวข้องกับปัญหาด้านการตลาด ขาดแคลนเงินทุน ปัญหาด้านแรงงาน ข้อจำกัดด้านเทคโนโลยีการผลิต ข้อจำกัดด้านการจัดการ ปัญหาการเข้าถึงบริการการส่งเสริมของรัฐ ข้อจำกัดด้านบริการส่งเสริมพัฒนาขององค์กรภาครัฐและเอกชน และปัญหาข้อจำกัดในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พิสมัย ผิวอ่อน (2560)

3.1.2 แนวคิดที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมธุรกิจก่อสร้าง

1) ทฤษฎีความสำเร็จในโครงการก่อสร้าง สุทธิ ภาชีผล (2543) อ้างถึงใน อนันต์ แก้วชื่น (2558) องค์ประกอบที่แสดงความสำเร็จของโครงการก่อสร้าง มีองค์ประกอบกล่าว คือ การจัดการด้านการเงินและเวลา ผลทางด้านเทคนิค ความพึงพอใจในการบริหารงานและการจัดการโครงการ ความพึงพอใจในผลงาน และการปิดโครงการในผลงาน

2) แนวคิดการบริหารธุรกิจก่อสร้าง สามารถสรุปได้จากการทบทวน (ประกอบ บำรุงผล (2542) ซึ่งได้ให้ความหมาย การบริหารงาน หมายถึง การนำเอาทรัพยากรที่มีอยู่หรือจัดหามา ประกอบด้วยเงินทุน กำลังคน เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรง วัสดุอุปกรณ์ ให้มาใช้ร่วมกันอย่างเหมาะสม โดยมีการจัดระบบระเบียบให้ดำเนินการโดยราบรื่น มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายต้องการ คือ เกิดผลกำไรตามที่คาดไว้ เสร็จงานตามกำหนดเวลาที่คาดไว้ ผลงานถูกต้อง และมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ดำเนินงานอย่างปลอดภัยทั้งทรัพย์สินและชีวิตมนุษย์ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ภายใต้เงื่อนไข 3 ประการ คือ งบประมาณ ระยะเวลาทำงาน และคุณภาพของงาน

3) หน้าที่การบริหารงานก่อสร้างของผู้รับเหมาก่อสร้าง ในความหมายของ ประกอบ บำรุงผล (2542) มีหน้าที่ 8 ประการดังนี้ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การควบคุม การประสานงาน การประเมินผล และการจูงใจ นับว่ามีความสอดคล้องกับความหมายของ พนม ภัยหน่าย (2545) และ คิชฐพงษ์ รัตน โอภา (2555) ที่ได้กล่าวถึงหน้าที่การบริหารงานก่อสร้างไว้ว่ามีความเกี่ยวข้อง ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การบริหารงานก่อสร้าง ตารางกำหนดเวลางาน กำหนดงบประมาณ การรายงาน การทำบัญชี การจัดการเกี่ยวกับเอกสาร การประสานงาน การควบคุมงาน และการตัดสินใจ นอกจากนี้มีความเกี่ยวข้องกับการจัดการเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ เวลา สถานที่ คน เงิน วัสดุ เครื่องมือ เครื่องทุ่นแรง เครื่องจักรกลต่าง ๆ และงาน และวิธีการทำงาน

4) ปัจจัยดำเนินงานก่อสร้าง ประกอบ บำรุงผล (2542) ประกอบด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ คือ เงินทุน กำลังคน (ระดับผู้บริหารโครงการ ระดับช่างเทคนิค ระดับช่างฝีมือ และระดับแรงงาน) เครื่องจักรเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และการบริการจัดการ

5) ความเสี่ยงและข้อจำกัดในงานก่อสร้าง อ้อย สุข (2561) อธิบายความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ ก) ความเสี่ยงทางด้านเศรษฐศาสตร์ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการพาณิชย์ ด้านการเงิน ด้านการใช้จ่าย และด้านผู้ประสงค์ร้าย ข) ความเสี่ยงทางด้านวิศวกรรม ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านธรรมชาติของการก่อสร้าง ด้านการก่อสร้าง ด้านการออกแบบ และด้านเทคโนโลยี ด้านข้อจำกัดโครงการก่อสร้าง พนม ภัยหน่วย (2545) ได้กล่าวไว้คือ ที่เกี่ยวกับด้านการเงิน การคมนาคม คนงาน ลมฟ้าอากาศ รูปแบบและรายการก่อสร้าง วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ เวลา วิธีการก่อสร้าง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือกฎหมาย และด้านอื่นๆ

6) ปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมก่อสร้าง พาสิตี หล่อธีรพงศ์ และคณะ, (2546) อ้างถึงใน สัมพันธ์ โยชกุลศิริ (2550) สรุปเป็น 8 กลุ่ม คือ ปัญหาที่เกิดจากการประมูลงาน การเงิน กฎหมาย ข้อบังคับ สัญญา และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เจ้าของงานที่เป็นเอกชน ผู้จัดจำหน่ายและบริการ ผู้รับเหมาช่วง ผู้ออกแบบ วิศวกรที่ปรึกษาและผู้ควบคุมงาน

3.2 สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีเนื้อหาสรุปโดยแยกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการดำเนินงานหรือการเติบโตของธุรกิจก่อสร้าง สัมพันธ์ โยชกุลศิริ (2550) พบว่าจากการสำรวจตัวอย่างมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน 3 ประการ คือ การขาดการวางแผนและการบริหารการเงินที่มีในการดำเนินธุรกิจ การขาดการวางแผนและควบคุมการใช้วัสดุที่ดี และการขาดการวางแผนเรื่องการใช้บุคลากรและการจัดอัตรากำลังคน ญัฐวุฒิ วิเศษ (2555) พบว่าด้านการจัดการมีความสัมพันธ์มากกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการทางด้านปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ ปภพพล เดิมศิริกิจ (2555) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการดำเนินงาน ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะของผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านการเงิน ปัจจัยด้านการผลิต และซึ่งปัจจัยการบริหารจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จมาก สุธีรา อะทะวงษา (2556) พบว่า รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่ส่งผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดและขนาดย่อมแตกต่างกันตามประเภทของวิสาหกิจ ซึ่งแบ่งเป็นภาคการผลิต การค้า และการบริการ ตัวแปรร่วมที่สำคัญส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตสำหรับคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ คือ การทำงานในเชิงรุกและการวิเคราะห์ตลาดคู่แข่ง ส่วนลักษณะของสถานประกอบการ คือ องค์กรมีการทำงานเชิงรุก กลยุทธ์ การตลาด และนวัตกรรมขององค์กร นริศ เพ็ญโก ไคย และนุจรี ภาคาศัตย์ (2561) พบว่า สมรรถนะองค์กร กลยุทธ์ทางธุรกิจ ภาวะผู้นำ และการจัดการความรู้มีอิทธิพลทางบวกต่อการเติบโตทางธุรกิจและความอยู่รอดขององค์กร

โดยที่ปัจจัยสมรรถนะไม่ส่งผลต่อความอยู่รอดขององค์กร ส่วนการเติบโตทางธุรกิจมีอิทธิพลทางบวกต่อความอยู่รอดขององค์กร ในขณะที่ *อู๋ ยี่ สุข (2561)* พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการงานก่อสร้างอย่างยั่งยืนของผู้รับเหมา ซึ่งเป็นปัญหาที่รุนแรงมาก ได้แก่ สภาพคล่องทางการเงิน การขาดแคลนแรงงานที่มีความชำนาญเฉพาะ ความรู้ความสามารถของบุคลากร และความผันผวนของราคาวัสดุและค่าแรง และรองลงมา ได้แก่ การจัดการขยะจากงานก่อสร้าง แบบรูปและรายการควบคุมเครื่อง ระบบสารสนเทศในการจัดการงานก่อสร้าง การหยุดงานเนื่องจากเทศกาลและประเพณี การประสานงาน และความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีความสัมพันธ์ที่มีผลต่อการจัดการงานก่อสร้างที่ยั่งยืน ซึ่งมีผลกระทบมากต่อ งบประมาณ คุณภาพ และเวลา ตามลำดับสำหรับด้านปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานก่อสร้าง *วัชรพงศ์ ศิวังษ์ (2563)* พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดและความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการธุรกิจที่จัดตั้งใหม่มากที่สุดมีจำนวน 6 ปัจจัย ได้แก่ ความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ความสามารถในการเสนอราคาการก่อสร้างที่เป็นธรรม เหมาะสมกับเงื่อนไขโครงการ ความสามารถของผู้บริหารโครงการ ความตรงต่อเวลาในการชำระเงินให้กับผู้รับเหมาช่วงและผู้ค้าวัสดุอุปกรณ์ ความสามารถในการบริหารกระแสเงินสดโครงการ และชื่อเสียงประวัติผลงานของโครงการที่ผ่านมา

งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยความสำเร็จของธุรกิจก่อสร้าง *ตฤณ ไหมฉิม และณัฐวดี บุญศรี (2560)* พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจก่อสร้าง ประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล (เพศชาย อายุระหว่าง 46-60 ปี สถานภาพสมรส การศึกษาระดับปริญญาตรี ระยะเวลาดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง 6-10 ปี) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม 5's Forces Model ด้านอำนาจต่อรองของผู้ขายวัตถุดิบ มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจก่อสร้าง *ณชพัทธ์ ศรีหิรัญ และ บุญฤทธิ์ ผ่องเมฆินทร์ (2560)* พบว่าคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำของผู้ประกอบการจะมีความสำคัญที่สุด รองลงมาจะเป็นด้านทัศนคติและประสบการณ์ การบริหารจัดการที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนและด้านการตลาดจะมีผลต่อความสำเร็จในธุรกิจอย่างมาก คุณลักษณะและการบริหารจัดการของผู้ประกอบการมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญต่อปัจจัยในการดำเนินงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อต้นทุนและการเงินของธุรกิจก่อสร้าง *เอกมล ปราบแสนพ่าย (2553)* พบว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการควบคุมต้นทุนรับเหมาก่อสร้างมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านต้นทุนแรงงาน รองลงมา คือ ปัจจัยด้านต้นทุนวัสดุก่อสร้าง *ศิษฐ์พงศ์ รัตนโอภา (2555)* พบว่าการควบคุมต้นทุนได้ในระดับมากที่สุด คือ ต้นทุนการดำเนินการ

รองลงมา คือ ต้นทุนผู้รับเหมาช่วง ต้นทุนวัสดุ ต้นทุนแรงงาน และต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร และพบว่า การควบคุมต้นทุนแรงงาน การควบคุมต้นทุนวัสดุ และการควบคุมต้นทุนเครื่องมือเครื่องจักร รวมถึง รูปแบบการจัดตั้งองค์การ ประเภทหน่วยงานที่รับเหมา ลักษณะงานที่รับเหมา ขนาดธุรกิจ และประสบการณ์ในการดำเนินงาน ส่วนมีอิทธิพลต่ออัตราผลกำไรสุทธิของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง สิทธิศิริ ฐานประเสริฐ (2556) พบว่า ปัญหาที่รุนแรงมากที่สุดของผู้รับเหมาก่อสร้าง ประกอบด้วย ปัญหาเงินทุนที่มีจำกัด ความผันผวนของราคาวัสดุ ก่อสร้าง ความผันผวนทางเศรษฐกิจ และดอกเบี้ยเงินกู้ที่ปรับตัวสูงขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวกับประเด็นอื่น ๆ ของธุรกิจก่อสร้าง วิริยะ แสงสว่าง (2549) พบว่า สภาพปัญหาที่มีการเกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็ก มี 4 สภาพ คือ ปัญหาทางกายภาพหน้างานที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ ปัญหาจากการดำเนินการก่อสร้างล่าช้า ปัญหาจากเอกสารและแบบแปลนที่ขาดความครบถ้วนสมบูรณ์ และปัญหาการผันผวนและการขาดข้อกำหนดในการปรับเปลี่ยนราคาให้เหมาะสมจากกรณีการผันผวนของราคาก่อสร้าง พัดชา ชัยชนะพาล (2556) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้ความสัมพันธ์ของการเป็นพันธมิตรธุรกิจ ในธุรกิจก่อสร้างมีความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน ได้แก่ องค์การที่มีสมรรถนะไม่เพียงพอจะมีความต้องการองค์การที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กระจายความรับผิดชอบ การเพิ่มศักยภาพความน่าเชื่อถือ และลดค่าใช้จ่ายในการลงทุน เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันให้เกิดขึ้น โดยความสัมพันธ์ของการเป็นพันธมิตรธุรกิจก่อสร้างประสบผลสำเร็จอย่างยั่งยืนจะมี 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนของผู้บริหารให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านจรรยาบรรณ ด้านการเงิน ด้านคุณภาพ ด้านการปฏิบัติงานและปัจจัยด้านเวลา ส่วนระดับปฏิบัติการให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านเวลา ด้านคุณภาพ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านจรรยาบรรณ และปัจจัยด้านการเงิน อนันต์ แก้วชื่น (2558) แนวทางแก้ไขความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของผู้รับเหมาก่อสร้าง โดยแนวทางลดความเสี่ยงควรมีวิศวกรตรวจสอบก่อนลงมือก่อสร้างแต่ละโครงการ มีการวางแผนด้านการเงินที่ดี มีการกำหนดเวลาดำเนินงาน ควรมีการศึกษาปัญหาในเชิงลึกมากขึ้น เพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาให้ลดน้อยลงสามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ จิราภรณ์ บุญยิ่ง (2559) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล มีความเห็นต่อการบริหารจัดการของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างมากในด้านการจัดการคุณภาพ ปัญหาของธุรกิจ พบว่า ปัญหาด้านคนและค่าจ้างเป็นปัญหามากที่สุด ส่วนการบริหารจัดการมีความสัมพันธ์กับปัญหาของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมาพบว่า ปัจจัยธุรกิจก่อสร้างที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับ

การศึกษา ประสบการณ์ และรวมถึงทัศนคติ วิสัยทัศน์ ภาวะของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง ถือว่าส่งผลโดยตรงต่อความสำเร็จทางธุรกิจ ด้านปัจจัยสถานประกอบการ ได้แก่ ลักษณะของกิจการ เงินลงทุน จำนวนพนักงาน ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง เครื่องจักรเครื่องมือ การจ้างผู้รับเหมาช่วง รวมถึงประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก ปัจจัยดังกล่าวนี้ส่งผลต่อความสำเร็จของกิจการทั้งสิ้น โดยผ่านกลไกการบริหารจัดการที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การควบคุมงาน การประสานงาน การประเมินผล การจูงใจ และการตัดสินใจ โดยใช้ทรัพยากร อันได้แก่ เงินทุน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องจักรเครื่องมือ ให้คุ้มค่าได้ประโยชน์สูงสุดภายใต้เงื่อนไข ทางด้านงบประมาณ เพื่อให้ได้ผลกำไรตามที่คาดไว้ งานเสร็จทันตามกำหนดเวลา คุณภาพงานถูกต้องตรงตามรูปแบบรายการก่อสร้าง ดำเนินการอย่างปลอดภัยต่อทรัพย์สินและชีวิตมนุษย์ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมบริเวณงานก่อสร้าง ดำเนินงานภายใต้ขนบธรรมเนียมประเพณี และปฏิบัติตาม กฎหมาย ในขณะที่ปัญหาของธุรกิจก่อสร้างที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มักประสบปัญหาหลายประการ เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินทุนมักขาดสภาพคล่องทางการเงินเสมอ ขาดแรงงานที่มีความสามารถและความชำนาญ เฉพาะ ความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้างและอัตราค่าจ้างแรงงาน แบบแปลนรายการก่อสร้าง คลุมเครือ ลมฟ้าอากาศ งานล่าช้า เทคนิคในการก่อสร้าง จัดการขยะจากงานก่อสร้าง ระบบสารสนเทศในการจัดการงานก่อสร้าง การประสานงาน ระบบเศรษฐกิจ กฎหมาย ข้อบังคับ และความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องวางแผนอย่างรัดกุมก่อนการดำเนินงานก่อสร้างในแต่ละโครงการ เช่น การวางแผน การบริหารการเงิน การวางแผนและควบคุมการใช้วัสดุ วางแผนการใช้บุคลากรและจัดอัตรา กำลังคน เป็นต้น ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างต้องจัดให้มีการควบคุมต้นทุน คือ ต้นทุนดำเนินการ ต้นทุนวัสดุ ต้นทุนแรงงาน ต้นทุนเครื่องจักรเครื่องมือ และต้นทุนรับเหมาช่วง

นอกจากนี้ ความอยู่รอดของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างและสามารถที่จะแข่งขันได้นั้น โดยเฉพาะกิจการที่จัดตั้งใหม่มีปัจจัยดำเนินการ คือ การทำงานร่วมกันเป็นทีม การเสนอราคาอย่างเป็นธรรมและเหมาะสม ความสามารถของผู้บริหาร การชำระเงินอย่างตรงต่อเวลาให้กับผู้รับเหมาช่วงและผู้ค้าวัสดุอุปกรณ์ การบริหารกระแสเงินสด การสร้างชื่อเสียงและประวัติของกิจการ กรณีที่องค์กรยังมีสมรรถนะไม่เพียงพอ ควรดำเนินการรูปแบบพันธมิตร ได้แก่ กิจการร่วมค้า การร่วมมือ เช่น สัญญา พันธมิตรร่วมงาน ซึ่งการดำเนินงานในรูปแบบพันธมิตรผู้บริหารองค์กรจะต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านจรรยาบรรณ ด้านการเงิน ด้านคุณภาพ ด้านการปฏิบัติงาน และปัจจัยด้านเวลา จึงจะสามารถประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

งานวิจัยและวรรณกรรม ที่เกี่ยวข้อง	[ตัวแปร]												
	เพศ	อายุ	สถานภาพ	ระดับการศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน	ลักษณะของกิจการ	เงินลงทุนของกิจการ	จำนวนพนักงานในกิจการ	ระยะเวลาดำเนินงานธุรกิจ	ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง	ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก	เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง	การจ้างผู้รับเหมาช่าง
ตฤณ ไหมฉิม ^{1*} และณัฐวุฒิ บุญศรี ² , 2560	✓	✓	✓	✓						✓			
พิสมัย ผิวอ่อน, 2560	✓	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓				
อู๋ สุข, 2561	✓	✓		✓	✓	✓							
วัชรพงศ์ คีวงษ์, 2563	✓	✓		✓	✓	✓	✓			✓			
สรุป	13	12	2	12	13	9	5	3	7	3	2	1	1

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้าง ซึ่งมีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มุ่งศึกษา 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ และปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ ซึ่งเป็นตัวแปรต้นสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันจะสามารถก่อให้เกิด ตัวแปรตาม คือ ผลกำไรสุทธิ ตัวชี้วัดความสำเร็จจากการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้าง และเพื่อให้รู้ว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้องใดที่มีต่อผลการดำเนินงานอันส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ รวมถึงการศึกษาทางด้านปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับปัจจัยการผลิตที่มีผลต่อการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเงินลงทุน ด้านกำลังคน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ และด้านการบริหารจัดการ

ดังนั้น จึงได้กำหนดการวัดผลความสำเร็จจากการดำเนินงานด้วยผลกำไรสุทธิ ดิษฐ์พงศ์ รัตนโอภา (2555) โดยใช้ข้อมูลกำไรสุทธิ โดยเฉลี่ย 5 ปี ย้อนหลัง ระหว่างช่วงปี 2558 – 2562 กำหนดให้เป็น ตัวแปรตาม ส่วน ตัวแปรต้น มีทั้งหมดจำนวน 13 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะของกิจการ เงินลงทุนของกิจการ

จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้างและการจ้างผู้รับเหมาช่วง ซึ่งได้จากการศึกษา ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผ่านมา พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงาน ประกอบด้วยปัจจัยดังนี้

1) ปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน

2) ปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ ได้แก่ ลักษณะของกิจการ เงินลงทุนของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง และการจ้างผู้รับเหมาช่วง

ซึ่งผลการศึกษาปัจจัยดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิของกิจการก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า มี 2 ตัวแปร คือ ด้านเงินลงทุนของกิจการและประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งมีผลอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 หากกิจการต้องการเพิ่มกำไรสุทธิก็ต้องเพิ่มเงินลงทุนและประสบการณ์ให้มากขึ้น ส่วนตัวแปรอื่น ๆ พบว่าไม่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ นั่นอาจเป็นเพราะปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเพียงปัจจัยพื้นฐานตามบริบทของท้องถิ่น ซึ่งทำให้เกิดเป็นข้อสังเกตและควรศึกษาองค์ประกอบเหล่านี้ต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างที่มีคุณลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และจดทะเบียนจัดตั้งห้างหุ้นส่วนบริษัทอยู่ในเขตพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก โดยมีผลการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องจัดส่งข้อมูลงบการเงินครบตลอดในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2558 – 2562 ซึ่งอาจจะมีผลกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

เมื่อทำการตรวจสอบข้อมูลงบกำไรขาดทุนของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในระบบ DBD Data Warehouse + (คลังข้อมูลธุรกิจ) www.dbd.go.th (2562) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ประชากรทั้งสิ้น จำนวน 252 ราย โดยการศึกษาจำแนกออกเป็น 2 กรณี คือ

1.1 ประชากรจากแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน (Quota Sampling) จากสูตรคำนวณของ Taro Yamane (กรณีทราบจำนวนประชากรแน่นอน) ประชากร คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างที่จดทะเบียนการค้าจัดตั้งอยู่ในพื้นที่ภายในจังหวัดพิษณุโลก และมีผลการดำเนินงานต่อเนื่องในช่วง 5 ปี ระหว่างปี 2558 – 2562 ทั้งหมด 9 อำเภอ จำนวน 252 ราย ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 154 ราย ดังนี้

สูตรการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ Yamane (1973)

$$\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง} \quad n = \frac{N}{1+Ne^2} \quad (3-1)$$

โดยที่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อน (0.05)

$$n = \frac{252}{1+252 \times (0.05)^2}$$

$$n = 154$$

ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 154 ราย คิดเป็นร้อยละ 61.11 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และทำการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วนจากประชากร ทั้ง 9 อำเภอ จะได้กลุ่มตัวอย่างดังแสดง ในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนผู้ประกอบการและตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำแนกตามอำเภอ ในจังหวัดพิษณุโลก

อำเภอ	จำนวน ผู้ประกอบการ (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ตามสัดส่วน) (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (เก็บได้จริง) (ราย)
เมืองพิษณุโลก	151	92	99
นครไทย	8	5	4
ชาติตระการ	8	5	3
บางระกำ	20	12	11
บางกระทุ่ม	11	7	4
พรหมพิราม	25	15	12
วัดโบสถ์	7	4	4
วังทอง	18	11	14
เนินมะปราง	4	3	3
รวม	252	154	154

แหล่งที่มาข้อมูล : ระบบ DBD DataWarehouse + (คลังข้อมูลธุรกิจ) (www.dbd.go.th, 2562) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ตามตารางที่ 3.1 การเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถดำเนินการตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ของแต่ละอำเภอได้ เนื่องจากข้อมูลของกิจการบางแห่งมีไม่เพียงพอ จึงได้มีการปรับสัดส่วนเพื่อให้ได้ข้อมูลกระจายครอบคลุม ทั้ง 9 อำเภอ และได้ตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพทางด้านข้อมูลอย่างครบถ้วนเพียงพอ จึงใช้กลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้จริงใช้ในการศึกษาค้างนี้

1.2 ประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 10 ราย ประกอบด้วยผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 คน แบ่งเป็นกิจการที่จัดตั้งมาแล้วไม่ต่ำกว่า 15 ปี ผู้ประกอบการหรือผู้บริหารงานมีประสบการณ์ในการทำงานสูงและประสบความสำเร็จทั้งกิจการที่เกี่ยวกับงานก่อสร้างอาคารและไม่เกี่ยวกับงานก่อสร้างอาคาร จำนวน 2 ราย ผู้ประกอบการที่จัดตั้งใหม่ทั้งกิจการที่เกี่ยวกับงานก่อสร้างอาคารและไม่เกี่ยวกับงานก่อสร้างอาคาร จำนวน 3 ราย เพื่อให้ได้ข้อมูลการบริหารจัดการงานก่อสร้างอย่างหลากหลายมิติตามบริบทของกิจการอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และผู้บริหาร/ผู้แทนของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จำนวน 3 ราย และธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 ราย ดังแสดงตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 จำนวนผู้ประกอบการและผู้บริหาร/ผู้แทนของธนาคารพาณิชย์ที่ใช้ในการศึกษาเชิงเนื้อหาในจังหวัดพิษณุโลก

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (ราย)
1. ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม	5
2. หน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์	5
รวม	10

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม (ภาคผนวก ข – แบบสอบถาม) และแบบสัมภาษณ์ (ภาคผนวก ค – แบบสัมภาษณ์)

2.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ประกอบการ และคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบมี 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนตัวของผู้บริหาร ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) สถานภาพ 4) ระดับการศึกษา 5) ประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนที่ 1.2 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ ได้แก่ 1) ลักษณะของกิจการ 2) เงินลงทุนของกิจการ 3) จำนวนพนักงานในกิจการ 4) ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน 5) ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง 6) ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก 7) เครื่องจักรที่ใช้งานก่อสร้างส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักรที่ 8) โดยส่วนใหญ่กิจการของท่านมีการจ้างผู้รับเหมาช่วงแบบใดบ้าง

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามแบบสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วยปัญหาและอุปสรรค 5 ด้าน คือ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านกำลังคน 3) ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ 5) ด้านการบริหารจัดการ ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นข้อคำถามปลายปิดมีคำตอบให้เลือก 5 คำตอบ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับคะแนน	ความหมาย
5	ระดับมากที่สุด
4	ระดับมาก
3	ระดับปานกลาง
2	ระดับน้อย
1	ระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นอื่น ๆ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 5 หัวข้อ คือ 1) ด้านการเงิน 2) ด้านกำลังคน 3) ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ 5) ด้านการบริหารจัดการ เป็นคำถามแบบเติมเลือกตอบ เติมข้อความ

เมื่อได้จัดทำข้อคำถามเสร็จเรียบร้อยแล้ว นำข้อคำถามไปทดสอบความตรงของเนื้อหา โดยให้อาจารย์ที่ปฏิบัติงานค้นคว้าอิสระเป็นผู้แนะนำเรื่องสำนวน ภาษา และความตรงประเด็นของเนื้อหาของข้อคำถามในแต่ละข้อและผู้วิจัยเป็นผู้ปรับปรุงตามคำแนะนำ เพื่อเป็นการเพิ่มความเที่ยงตรงของเนื้อหาของข้อคำถาม นำข้อคำถามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปฏิบัติงานค้นคว้าอิสระตรวจสอบแก้ไข แล้วปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม และนำไป

ทดสอบ (Try out) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการหรือไม่ ก่อนนำไปเก็บข้อมูล โดยการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

$$\text{สูตร} \quad \alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right) \quad (3-2)$$

โดยที่

α คือ สัมประสิทธิ์แอลฟา

K คือ จำนวนข้อจำกัด

$\sum S_i^2$ คือ ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

โดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient : α) ได้มีการประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)	การแปลความหมายระดับความเที่ยง
มากกว่า .9	ดีมาก
มากกว่า .8	ดี
มากกว่า .7	พอใช้
มากกว่า .6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า .5	ต่ำ
น้อยกว่า หรือ เท่ากับ .5	ไม่สามารถรับได้

ในการหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's alpha coefficient) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9510 ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในระดับดีมากหมายถึงแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

2.2 แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังต่อไปนี้

แบบที่ 1 สัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก เกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย **ตอนที่ 1** ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) ประสบการณ์ในการทำงาน (4) ชื่อหน่วยงาน (5) ตำแหน่ง (6) ขนาดของธุรกิจ และ (7) ลักษณะดำเนินธุรกิจหลัก **ตอนที่ 2** ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ได้แก่ (1) ด้านการเงิน (2) ด้านกำลังคน (3) ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ (4) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ (5) ด้านการบริหารจัดการ

แบบที่ 2 สัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย **ตอนที่ 1** เกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ (1) เพศ (2) อายุ (3) ประสบการณ์ในการทำงาน (4) ชื่อหน่วยงาน และ (5) ตำแหน่ง **ตอนที่ 2** ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ คือ (1) พาณิชยจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ สถิติการจดทะเบียนของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในรอบ 5 ปี (ปี 2558 - 2562) (2) คลังจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวม (GPP) ของจังหวัดพิษณุโลก ในรอบ 5 ปี (ปี 2558 - 2562) (3) สถิติการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ปัญหาแรงงาน กฎหมายแรงงานต่าง ๆ และสภาพทั่วไปของแรงงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง และ (4) ธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ การปล่อยสินเชื่อ ข้อจำกัดและปัญหาในการขอสินเชื่อ พฤติกรรมทางการเงินในภาพรวมของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก รวมถึงข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ของแต่ละคน

นำข้อคำถามแบบสัมภาษณ์ที่อาจารย์ที่ปรึกษางานค้นคว้าอิสระแก้ไขแล้วปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content validity) และภาษาที่ใช้ให้ถูกต้อง โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective of congruence : Ioc) ดังนี้

+ 1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถาม (ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง) มีความถูกต้องและเกี่ยวข้องกับงานวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความ (ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง) มีความถูกต้องและเกี่ยวข้องกับงานวิจัย

- 1 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อความ (ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง) ไม่มีความถูกต้องและเกี่ยวข้องกับงานวิจัย

นำค่าคะแนนที่ได้จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร ดังนี้

$$I_{oc} = \frac{\sum R}{n} \quad (3-3)$$

เมื่อ I_{oc} หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับลักษณะพฤติกรรมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาทั้งหมด

n หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ซึ่งมีดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับลักษณะพฤติกรรมตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 1.0 คือ มีความถูกต้องและเกี่ยวข้องกับงานวิจัย และมีค่าความเชื่อมั่นตามวิธี Cronbach เท่ากับ 0.9732 (ภาคผนวก ง – ผลการประเมินความสอดคล้องของคำถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วนหลัก ได้แก่ ข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิ ดังนี้

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ การเก็บข้อมูลแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

1) การรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 154 คน โดยการ

สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน จากการสำรวจประชากรทั้งหมด จำนวน 252 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติและคุณลักษณะที่สามารถเป็นตัวแทนของสัดส่วนจำนวนประชากรแต่ละอำเภอที่ผู้วิจัยทำการศึกษารั้งนี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามด้วยตนเอง ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน พ.ศ. 2564 ได้แบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์กลับมาจำนวน 154 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนแบบสอบถามที่ต้องการ

2) การรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน ตั้งแต่เดือน มีนาคม – เมษายน พ.ศ. 2564 โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างประเภทวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 คน ตอบแบบสัมภาษณ์ในเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับปัจจัยดำเนินงานเชิงลึก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน กำลังคน เครื่องจักรเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ และผู้บริหาร/ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและธนาคารพาณิชย์ จำนวน 5 คนคือ (1) พาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกเพื่อให้ได้ข้อมูล อัตราการเพิ่มขึ้น/ลดลงของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 – 2562 โดยใช้ปีก่อนหน้าเป็นปีฐาน (2) คลังจังหวัดพิษณุโลก ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มตัวเลข GPP ของธุรกิจก่อสร้างจังหวัดพิษณุโลกในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 – 2562 โดยใช้ปีก่อนหน้าเป็นปีฐาน (3) สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้ทราบปัญหาทางด้านแรงงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง กฎหมายแรงงาน อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ กฎหมายทางด้านแรงงานที่ควบคุมและเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการก่อสร้าง และสภาพทั่วไปของแรงงานก่อสร้างภายในจังหวัดพิษณุโลก (4) ธนาคารพาณิชย์ภายในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 2 แห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในการขอสินเชื่อรวมถึงข้อจำกัดและปัญหาของธุรกิจก่อสร้างในการขอสินเชื่อ และข้อเสนอแนะตามทัศนคติมุมมองของผู้ถูกสัมภาษณ์แต่ละหน่วยงาน ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกนี้เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนเนื้อหางานวิจัยเกี่ยวกับธุรกิจก่อสร้าง โดยใช้แบบสอบถามกึ่งโครงสร้าง เพื่อรวบรวมปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนากลไกการขับเคลื่อนส่งเสริมการเติบโตของธุรกิจก่อสร้างภายในจังหวัดพิษณุโลก

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากการศึกษาข้อมูลทบทวนวรรณกรรม แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความต่าง ๆ เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ข้อมูลหน่วยงานต่าง ๆ โดยศึกษาจาก Internet เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2 ข้อมูลนิติบุคคลและงบกำไรขาดทุน (ผลการดำเนินงาน) ในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 – 2562 ได้จากข้อมูลงบการเงิน ในระบบ DBD Data Warehouse + (คลังข้อมูลธุรกิจ) เว็บไซต์กรมพัฒนาธุรกิจการค้า www.dbd.go.th (2562)

ทั้งนี้ ข้อมูลปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการและปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ โดยกำหนดให้เป็น “ตัวแปรอิสระ” รวมถึงปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะ ที่ใช้ในการศึกษาได้ข้อมูลจากแบบสอบถามแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ส่วนผลการดำเนินงาน (กำไรสุทธิ โดยเฉลี่ยในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 – 2562) ซึ่งกำหนดให้เป็น “ตัวแปรตาม” ได้จากข้อมูลงบการเงินจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาได้นำข้อมูลที่จากแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ทดสอบสมมติฐานการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดพิษณุโลก

เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในองค์กรธุรกิจก่อสร้างที่ดำเนินกิจการภายในจังหวัดพิษณุโลก ว่ามีปัจจัยใดที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงาน (กำไรสุทธิ โดยเฉลี่ย 5 ปี) และการเติบโตของกิจการมากน้อยเพียงใด โดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) สภาพแวดล้อมภายในองค์กรมีด้วยกัน 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และส่วนที่ 2 ปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ ได้แก่ ลักษณะของกิจการปัจจุบัน เงินลงทุน จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ ประเภทงานและหน่วยงานที่รับเหมาก่อสร้าง เครื่องจักรเครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน และการจ้างผู้รับเหมาช่วง

4.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดพิษณุโลก

เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ และปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ โดยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ใช้แบบจำลองถดถอยพหุคูณ ในรูปสมการพหุคูณดังนี้

กำหนดให้

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \dots + \beta_n X_n + \varepsilon \quad (3-$$

4)

โดยที่ $Y =$ กำไรสุทธิ (แนวโน้มกำไรสุทธิ โดยเฉลี่ย 5 ปี)

$X_1 =$ เพศ

$X_2 =$ อายุ

$X_3 =$ สถานภาพ

$X_4 =$ ระดับการศึกษา

$X_5 =$ ประสบการณ์ในการทำงาน

$X_6 =$ ลักษณะของกิจการปัจจุบัน

$X_7 =$ เงินลงทุนของกิจการ

$X_8 =$ จำนวนพนักงานในกิจการ

$X_9 =$ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน

$X_{10} =$ ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง

$X_{11} =$ ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก

$X_{12} =$ เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง

$X_{13} =$ การจ้างผู้รับเหมาช่วง

$\alpha =$ ค่าคงที่ของสมการถดถอย

$\beta_1 \beta_2 \beta_3 \dots \beta_n =$ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปร

กำหนดรายละเอียดการวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ ก่อสร้างเกี่ยวกับปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ ปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ วิเคราะห์เชิงปริมาณ ใช้แบบจำลองถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งมีตัวแปรตาม คือ กำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ยในช่วง 5 ปี 2558-2562) และตัวแปรอิสระประกอบด้วย 13 ตัวแปร คือ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะของกิจการปัจจุบัน เงินลงทุนของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง การจ้างผู้รับเหมาช่วง โดยสามารถนำตัวแปรดังกล่าวมาเขียนให้อยู่ในรูปแบบสมการ ได้ดังนี้

$$Y = \alpha + \beta_1 \text{Sex} + \beta_2 \text{Age} + \beta_3 \text{Sta} + \beta_4 \text{Edu} + \beta_5 \text{Exp} + \beta_6 \text{Busi} + \beta_7 \text{Inve} + \beta_8 \text{Empl} + \beta_9 \text{Time} + \beta_{10} \text{Main} + \beta_{11} \text{Agen} + \beta_{121} \text{Mach} + \beta_{122} \text{Mach} + \beta_{131} \text{Sube} + \beta_{132} \text{Sube} + \varepsilon$$

โดยจำแนกรายละเอียดตัวแปรได้ดังนี้

$$Y = \text{กำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ยในช่วง 5 ปี 2558 - 2562)}$$

Sex = เพศของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่นโดย

$$\text{Sex} = \begin{array}{ll} 1 & : \text{ชาย} \\ 0 & : \text{หญิง} \end{array}$$

$$\text{Age} = \text{อายุของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก (ปี)}$$

$$\text{Sta} = \text{สถานภาพของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่นโดย}$$

$$\text{Sta} = \begin{array}{ll} 1 & : \text{สมรส} \\ 0 & : \text{โสด/หม้าย/หย่าร้าง} \end{array}$$

Edu = ระดับการศึกษาของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่นโดย

$$\text{Edu} = \begin{array}{ll} 1 & : \text{ระดับปริญญาตรีขึ้นไป} \\ 0 & : \text{ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี} \end{array}$$

Exp = ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างในจังหวัด
พิษณุโลก (ปี)

Busi = ลักษณะของกิจการรับเหมาก่อสร้างในปัจจุบัน ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่นโดย

Busi = 1 : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
0 : อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ห้างหุ้นส่วนจำกัด

Inve = เงินลงทุนของกิจการ (พันบาท)

Empl = จำนวนพนักงาน (คน)

Time = ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน (ปี)

Main = ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่นโดย

Main = 1 : งานเกี่ยวกับงานอาคาร
0 : อื่น ๆ ที่ไม่ใช่เกี่ยวกับงานอาคาร

Agen = ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาก่อสร้างเป็นหลัก ในที่นี้จะใช้ตัวแปรหุ่นโดย

Agen = 1 : หน่วยงานราชการ
0 : หน่วยงานเอกชน

Mach = เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้างส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักรที่ ในที่นี้จะใช้ตัว
แปรหุ่นโดย

Mach = 1 : ส่วนใหญ่จะเช่ามา
0 : เครื่องจักรประเภทอื่นๆ
1 : เป็นของกิจการเองทั้งหมด
0 : เครื่องจักรประเภทอื่นๆ

Sube = โดยส่วนใหญ่กิจการของท่าน มีการจ้างผู้รับเหมาช่วงแบบใด ในที่นี้จะใช้ตัว
แปรหุ่นโดย

Sube = 1 : จ้างผู้รับเหมาช่วงแยกตามประเภทงาน
0 : จ้างผู้รับเหมาช่วงประเภทอื่นๆ

- 1 : ไม่มี
0 : จ้างผู้รับเหมาช่วงประเภทอื่นๆ

4.3 การวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับปัจจัยที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม ในจังหวัดพิษณุโลก

เป็นการวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเงินลงทุน ด้านกำลังคน ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ และด้านการบริหารจัดการ โดยข้อมูลที่เก็บได้จาก 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ที่เก็บข้อมูลได้จากแบบสอบถาม จำนวน 154 คน และส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เก็บได้จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง จำนวน 5 คน และหน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์ จำนวน 5 คน รวม 10 คน นำข้อมูลที่เก็บได้มาทำการวิเคราะห์ดังนี้

4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม วิเคราะห์เชิงปริมาณ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean : \bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยกำหนดการแปลผลคะแนนรายข้อและโดยรวมใช้ค่าเฉลี่ยที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 5.00 *สิทธิ์ศิริ ฐานประเสริฐ (2556), เอกมล ปราบแสนพ่าย (2553)* โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย
- 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

และข้อมูลในส่วนที่ 3 ของแบบสอบถาม เกี่ยวกับการให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอื่น ๆ ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้าง ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

4.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จากข้อมูล 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการในประเด็นที่เกี่ยวกับความคิดเห็นด้านปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการปัจจัยพื้นฐานงานก่อสร้าง 5 ด้าน

ได้แก่ ด้านการเงิน ด้านกำลังคน ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากประสบการณ์จริงของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง รวมถึงข้อเสนอแนะ ทักษะ ทักษะในเชิงนโยบายในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในแต่ละด้านเพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้ ส่วนที่ 2 จากการสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องและธนาคารพาณิชย์ ในประเด็นที่เกี่ยวกับข้อมูลตัวเลขผลิตภัณฑ์จังหวัดมวลรวม (GDP) อัตราการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 – 2562 ปัญหาทางด้านแรงงานและสภาพทั่วไปของแรงงานก่อสร้าง และหลักเกณฑ์การปล่อยสินเชื่อ ข้อจำกัดและปัญหาในการขอสินเชื่อ รวมถึงพฤติกรรมทางการเงินในภาพรวมของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง และข้อเสนอแนะของหน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์ในการที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างนำไปใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจให้เติบโตได้ต่อไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามหรือกลุ่มตัวอย่าง
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ประกอบด้วย
 - 2.1 สภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก
 - 2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก
 - 2.3 ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

1. ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามหรือกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ (กรรมการผู้จัดการ/หุ้นส่วนผู้จัดการ/เจ้าของกิจการ)

เมื่อพิจารณาจากปัจจัยส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 111 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.1 และเพศหญิง จำนวน 43 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.9 มีสถานภาพสมรส จำนวน 134 ราย คิดเป็นร้อยละ 87.0 รองลงมา โสด/หม้าย/หย่าร้าง จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 13.0 และมีระดับการศึกษา คือปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 132 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.7 และต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.3 ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนตัวของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ สถานภาพ และระดับการศึกษา

ปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
- ชาย	111	72.1
- หญิง	43	27.9
รวม	154	100.0
สถานภาพ		
- สมรส	134	87.0
- โสด/หม้าย/หย่าร้าง	20	13.0
รวม	154	100.0
ระดับการศึกษา		
- ปริญญาตรีขึ้นไป	132	85.7
- ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี	22	14.3
รวม	154	100.0

นอกจากนี้ พบว่า อายุของผู้บริหารหรือผู้ประกอบการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 44.73 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.11 และมีประสบการณ์ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.58 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 8.24 ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยส่วนตัวของผู้บริหาร จำแนกตามอายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

ปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการ	จำนวน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	\bar{X}	SD.
อายุ (ปี)	154	69	28	44.73	8.11
ประสบการณ์ในการทำงาน (ปี)	154	44	3	17.58	8.24

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ

เมื่อพิจารณาจากข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการที่ได้จากตัวอย่าง พบว่า ลักษณะของกิจการปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 129 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.8 และที่ไม่ใช่ห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.2 ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง คือ งานเกี่ยวกับอาคาร จำนวน 114 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.0 และงานที่ไม่ใช่เกี่ยวกับงานอาคาร จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.0 ประเภทของหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก คือ หน่วยงานราชการ จำนวน 107 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.5 และหน่วยงานเอกชน จำนวน 47 ราย คิดเป็นร้อยละ 30.5 เครื่องจักรที่ใช้งานก่อสร้าง ส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักรที่ส่วนใหญ่จะเข้ามาจำนวน 70 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมา เป็นของกิจการเองทั้งหมด จำนวน 49 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.8 และอื่น ๆ จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.7 ตามลำดับ และส่วนใหญ่กิจการมีการจ้างผู้รับเหมาช่วงแบบจ้างผู้รับเหมาช่วงแยกตามประเภทของงาน จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมา ไม่มี จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.6 และ อื่น ๆ จำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.0 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการ จำแนกตามลักษณะของกิจการ ประเภทงานหลัก ประเภทของหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก แหล่งของเครื่องจักรที่ใช้งานก่อสร้าง และการจ้างผู้รับเหมาช่วง

ลักษณะของสถานประกอบการ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะของกิจการปัจจุบัน		
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด	129	83.8
- ที่ไม่ใช่ห้างหุ้นส่วนจำกัด	25	16.2
รวม	154	100.0
ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง		
- งานเกี่ยวกับอาคาร	114	74.0
- งานที่ไม่ใช่เกี่ยวกับงานอาคาร	40	26.0
รวม	154	100.0

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

ลักษณะของสถานประกอบการ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทของหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก		
- หน่วยงานราชการ	107	69.5
- หน่วยงานเอกชน	47	30.5
รวม	154	100.0
แหล่งของเครื่องจักรที่ใช้งานก่อสร้าง		
- ส่วนใหญ่จะเช่ามา	70	45.5
- เป็นของกิจการเองทั้งหมด	49	31.8
- อื่น ๆ	35	22.7
รวม	154	100.0
การจ้างผู้รับเหมาช่วง		
- จ้างผู้รับเหมาช่วงแยกตามประเภทของงาน	73	47.4
- ไม่มี	44	28.6
- อื่นๆ	37	24.0
รวม	154	100.0

ในด้านเงินลงทุนของกิจการพบว่า มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 6.15 ล้านบาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 13.55 ล้านบาท มีจำนวนพนักงานในกิจการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.18 คน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.59 มีระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.43 ปี และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.85 และกิจการมีกำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ย 5 ปี) มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.21 ล้านบาท และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 5.38 ล้านบาท ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ
จำแนกตามเงินลงทุนของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจ
และกำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี (ปี 2558 - 2562)

ข้อมูลทั่วไปของสถาน ประกอบการ	จำนวน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	\bar{X}	SD.
เงินลงทุนของกิจการ (: 1000 บาท)	154	100,000	200	6,153.77	13,545.95
จำนวนพนักงานในกิจการ (คน)	154	73	0	8.18	9.59
ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึง ปัจจุบัน (ปี)	154	40	4	15.43	7.85
กำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี (ปี 2558 - 2562)	154	38,731.22	-5,345.44	2,216.60	5,375.82

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย

2.1 สภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

ลักษณะทั่วไปของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เมื่อพิจารณาจากข้อมูลทุติยภูมิ
โดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา พบว่า ข้อมูลนิติบุคคล จากระบบ DBD DataWarehouse +
(คลังข้อมูลธุรกิจ) (www.dbd.go.th, 2562) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ในปี 2562 ผู้ประกอบการ
ธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ยังดำเนินกิจการอยู่ 964 แห่ง ร้าง 535 แห่ง เสร็จการชำระบัญชี
297 แห่ง เลิกกิจการ 138 แห่ง แปรสภาพ 5 แห่ง ล้มละลาย 11 แห่ง และพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด 1
แห่ง รวม 1,951 แห่ง ดังแสดงข้อมูลในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 สถานะนิติบุคคลธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ณ ปี พ.ศ. 2562

สถานะนิติบุคคล	จำนวน (แห่ง)
ยังดำเนินกิจการอยู่	964
ร้าง	535

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

สถานะนิติบุคคล	จำนวน (แห่ง)
เสร็จการชำระบัญชี	297
เลิก	138
แปรสภาพ	5
ล้มละลาย	11
พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด	1
รวม	1,951

แหล่งที่มาข้อมูล : ระบบ DBD DataWarehouse + (คลังข้อมูลธุรกิจ) (www.dbd.go.th, 2562) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

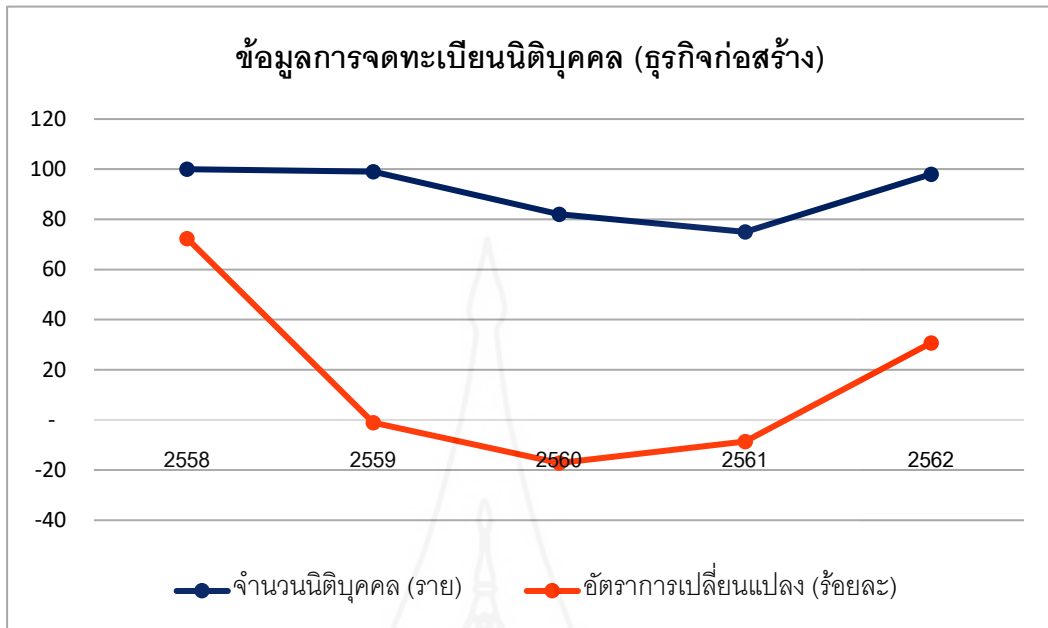
สำหรับผู้ประกอบการที่ยังดำเนินกิจการอยู่ จำนวน 964 แห่ง สามารถจำแนกประเภทธุรกิจที่รับเหมาก่อสร้างดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำแนกประเภทธุรกิจที่รับเหมาก่อสร้างที่ยังดำเนินกิจการอยู่

ลำดับที่	ประเภทธุรกิจ	จำนวน (แห่ง)
1	การก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่พักอาศัย	617
2	การก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย	88
3	การก่อสร้างถนนสะพานและอุโมงค์	22
4	กิจกรรมการก่อสร้างเฉพาะด้านอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น	237
	รวม	964

แหล่งที่มาข้อมูล : ระบบ DBD DataWarehouse + (คลังข้อมูลธุรกิจ) www.dbd.go.th (2562) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

จากข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคลใหม่ของพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก ตั้งแต่ปี 2557 – 2562 เปรียบเทียบโดยใช้ปีก่อนหน้าเป็นปีฐาน พบว่าปี 2557 จดทะเบียนใหม่ จำนวน 58 ราย ปี 2558 จำนวน 100 ราย เพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ 72.41 ปี 2559 จำนวน 99 ราย ลดลงอัตราร้อยละ -1.00 ปี 2560 จำนวน 82 ราย ลดลงอัตราร้อยละ -17.17 ปี 2561 จำนวน 75 ราย ลดลงอัตราร้อยละ -8.54 และในปี 2562 จดทะเบียน จำนวน 98 ราย เพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ 30.67 ดังแสดงในภาพที่ 4.1

แหล่งที่มาข้อมูล : พาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ 4.1 ข้อมูลการจดทะเบียนนิติบุคคลของธุรกิจก่อสร้าง ปี 2558 – 2562

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าจะมีจำนวนการจดทะเบียนนิติบุคคลใหม่เพิ่มขึ้นทุกปีในรอบ 5 ปี (ปี 2558 – 2562) แต่มีอัตราส่วนการจดทะเบียนที่ลดลงในช่วงปี 2559 – 2561 อาจเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศซบเซาลง แต่ในปี 2562 กลับมีการจดทะเบียนนิติบุคคลเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นเพราะช่วงครึ่งปีหลังของปี 2561 ต่อเนื่องจนถึงปี 2562 ธุรกิจการก่อสร้างมีการเติบโตขึ้นในอัตราที่สูงขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของศูนย์วิจัยกสิกรไทย (2561) ที่ได้กล่าวไว้ว่า “ในช่วงครึ่งหลังของปี 2561 ต่อเนื่องจนถึงช่วงปี 2562 คาดว่าการก่อสร้างจะเร่งตัวขึ้นจากโครงการของทางภาครัฐ” นั่นเป็นเพราะภาครัฐมีโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ รวมถึงในส่วนงานซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างและถนนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย รวมถึงการขยายตัวในงานก่อสร้างอันเป็นผลจากนโยบายภาครัฐในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ในด้าน การก่อสร้างพาณิชยกรรมที่เพิ่มขึ้นในจังหวัดท่องเที่ยวรอง และการก่อสร้างเพื่ออุตสาหกรรมที่คาดว่าจะขยายตัวในเขตเศรษฐกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งเป็น โอกาสสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมารับเหมาก่อสร้างที่จะเข้าไปรับเหมางานก่อสร้างหรือเป็นผู้รับเหมาช่วงงาน

หากพิจารณาข้อมูลตัวเลขการจดทะเบียนใหม่ของธุรกิจก่อสร้างกับข้อมูลตัวเลขผลิตภัณฑ์จังหวัดมวล (GPP) ณ ราคาตลาด การก่อสร้างของจังหวัดพิษณุโลก จะมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน โดยมูลค่าการก่อสร้างเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายปีก่อนหน้าเป็นปีฐาน จะ

พบว่า ในปี 2558 มีอัตราร้อยละ 18.94 ในปี 2559 มีอัตราการลดลงเหลือร้อยละ -0.96 ปี 2560 มีอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงร้อยละ 1.03 ปี 2561 ลดลงอย่างมากอัตราร้อยละ -7.43 และในปี 2562 ตัวเลขมีการขยับตัวสูงขึ้นเป็นอัตราส่วนร้อยละ 3.38 ดังแสดงตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 ผลิตภัณฑ์จังหวัดมวบรวม (สาขาธุรกิจก่อสร้าง) ของจังหวัดพิษณุโลก
ณ ราคาตลาด

	(ล้านบาท)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562 (ประมาณการ)
การก่อสร้าง	4,287	5,098	5,049	5,101	4,722	4,882
		18.94	-0.96	1.03	-7.43	3.38

แหล่งที่มาข้อมูล : ข้อมูลเศรษฐกิจ บัญชีประชาชาติ ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด (www.nesdc.go.th)

เมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขผลิตภัณฑ์จังหวัดมวบรวม ณ ราคาคงที่ พ.ศ. 2545 ดังแสดงในตารางที่ 4.8 พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับตัวผลิตภัณฑ์จังหวัดมวบรวม (GPP) ณ ราคาตลาด โดยปี 2558 มูลค่าตัวเลขอยู่ที่ร้อยละ 24.02 ปี 2559 เริ่มหดตัวลงเหลือร้อยละ 1.50 ปี 2560 – 2561 หดตัวลงอย่างมากร้อยละ -0.60 และ -8.87 ตามลำดับ และกลับมาขยายตัวสูงขึ้นในปี 2562 อัตราร้อยละ 2.85 หมายความว่า การลงทุนของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกได้รับแรงหนุนจากนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐด้วยเช่นกันดังแสดงตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ผลิตภัณฑ์จังหวัดมวบรวม(สาขาธุรกิจก่อสร้าง) ของจังหวัดพิษณุโลก
ณ ราคาคงที่ พ.ศ. 2545

	(ล้านบาท)					
	2557	2558	2559	2560	2561	2562 (ประมาณการ)
การก่อสร้าง	2,863	3,551	3,604	3,582	3,265	3,358
		24.02	1.50	-0.60	-8.87	2.85

Note : Chain volume series are not additive. The sum of the components will thus not be equal to the shown totals.

แหล่งที่มาข้อมูล : ข้อมูลเศรษฐกิจ บัญชีประชาชาติ ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด (www.nesdc.go.th)

ในส่วนลักษณะของกิจการรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า การประกอบธุรกิจก่อสร้างที่มีขนาดเล็กมากที่เป็นธุรกิจภายในครอบครัวรับงานเล็ก ๆ หรือรับเหมาช่วงงานเฉพาะงาน เช่น งานปูพื้นกระเบื้อง งานติดตั้งระบบไฟฟ้า ประปา เป็นต้น ซึ่งธุรกิจลักษณะนี้จะไม่จดทะเบียนการค้าหรือจดทะเบียนนิติบุคคลจนกว่าธุรกิจของตนเองจะเติบโต และธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ที่จดทะเบียนการค้าในฐานะเป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด กับสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งพบว่ามีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 1,285 แห่ง ตามนิยามใหม่ กฎกระทรวง การกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งกำหนดไว้ว่าการประกอบธุรกิจวิสาหกิจขนาดย่อม ที่มีรายได้ไม่เกิน 50 ล้านบาท จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 30 คน และธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลาง ที่มีรายได้ไม่เกิน 50-300 ล้านบาท จำนวนการจ้างงานไม่เกิน 30-100 คน

สำหรับการลงทุนในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก พบว่ามีโอกาสสูงที่จะประสบความสำเร็จ ด้วยว่าจังหวัดพิษณุโลกอยู่ในทำเลที่ตั้งเป็นศูนย์กลางการค้าการลงทุนทางภาคเหนือตอนล่างของประเทศ การคมนาคมที่มีจุดยุทธศาสตร์สำคัญที่จะเชื่อมต่อเส้นทางระหว่างภาคต่าง ๆ ของประเทศและประเทศเพื่อนบ้านผ่านสี่แยกอินโดจีน ซึ่งการคมนาคมขนส่งสะดวกทั้งทางรถยนต์ รถโดยสารสาธารณะที่มีสถานีขนส่งโดยสารถึง 2 แห่ง รถไฟ และเครื่องบิน ทางด้านการเงินเพื่อการลงทุนมีสถาบันการเงินทั้งหมด 97 แห่ง โดยแบ่งออกเป็น สถาบันการเงินภาครัฐ จำนวน 52 แห่งและสถาบันการเงินภาคเอกชน จำนวน 45 แห่ง แหล่งจำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง พบว่ามีการจดทะเบียนการค้าในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 38 แห่ง โรงงานผลิตภัณฑ์คอนกรีต จำนวน 13 แห่งในจำนวนดังกล่าวนี้ไม่รวมกิจการที่จดทะเบียนการค้านอกเขตจังหวัดซึ่งเข้ามาลงทุนค้าขายในจังหวัด และธุรกิจอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการก่อสร้างมีอีกเป็นจำนวนมาก มีห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ที่จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างแบบครบวงจร จำนวน 4 แห่ง ทางด้านแรงงาน พบปัญหาส่วนใหญ่ขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานระดับฝีมือซึ่งผู้ประกอบการต้องจัดหาแรงงานจากแหล่งอื่น ๆ ทำให้มีต้นทุนทางด้านแรงงานสูงขึ้น ทางด้านผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกหากพิจารณาจำแนกกลุ่มของธุรกิจหลัก ได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ธุรกิจที่รับงานเอกชน เช่น ก่อสร้างที่พักอาศัย บ้านจัดสรร อาคารพาณิชย์ คอนโดมิเนียม โรงงาน เป็นต้น และกลุ่มที่ 2 ธุรกิจที่รับงานหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งในกลุ่มนี้ถือเป็นกลุ่มใหญ่กว่ากลุ่มที่ 1 เนื่องจากงานก่อสร้างส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกจะเป็นงานก่อสร้างของภาครัฐมากกว่าภาคเอกชน อีกทั้งไม่มีความเสี่ยงในเรื่องของการจ่ายค่าจ้างเพราะมีการทำสัญญาต่อกัน ผู้ประกอบการในพื้นที่จึงมีความต้องการที่จะรับงานภาครัฐมากกว่าภาคเอกชน ถึงแม้ว่าการจ่ายค่าจ้างจะล่าช้ากว่าตามแต่ก็ไม่มีความเสี่ยง

ในขณะที่ความสำเร็จของธุรกิจก่อสร้าง พบว่า เงินทุนและประสบการณ์ของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญมากในการที่จะต่อ ยอดธุรกิจให้สามารถเติบโตต่อไปได้ ด้วยว่าเงินทุนเป็นหัวใจสำคัญ เพราะผู้รับเหมาต้องมีเงินลงทุนก่อสร้างก่อน ต่อเมื่อเสร็จงานแล้วจึงจะเบิกค่าจ้างได้ ขนาดของงานที่จะรับทำก็ขึ้นอยู่กับเงินทุนที่มีอยู่ว่ามีเพียงพอในจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ จ่ายค่าแรงงาน และอื่น ๆ ระหว่างก่อสร้างงานนั้น ๆ ก่อนที่จะเบิกจ่ายค่าจ้างและใช้เป็นเงินทุนในงวดงานต่อไป ดังนั้น หากไม่มีเงินลงทุนแล้วธุรกิจไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ประสบการณ์ของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ต้องมีวิสัยทัศน์ที่มองการณ์ไกล มีความรู้รอบตัวในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รู้จักการวางแผนงานทั้งก่อนการรับงานและระหว่างการทำงาน เช่น แผนการใช้เงิน การจัดสรรเงิน แผนการใช้จ่ายกำลังคน แผนการใช้เครื่องจักรเครื่องมือ แผนการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ แผนการปฏิบัติงาน เป็นต้น เพราะงานก่อสร้างจะต้องมีการวางแผนตลอดเวลาทั้งแผนระยะยาวและแผนระยะสั้น หากไม่สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้ได้แล้วก็อาจเป็นสาเหตุให้งานล่าช้า จนไม่สามารถควบคุมให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาและงบประมาณที่จัดสรรกำหนดไว้ในแต่ละโครงการ จนทำให้ต้องเพิ่มระยะเวลาการทำงานและเงินทุนซึ่งเป็นสาเหตุทำให้มีกำไรน้อยลงหรือขาดทุน ดังนั้น หากจะมองในภาพรวมศักยภาพของทำเลเมืองจังหวัดพิษณุโลกกับโอกาสการลงทุนทางด้านธุรกิจก่อสร้างในกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแล้วจะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นต้องขึ้นอยู่กับศักยภาพภายในของกิจการทางด้านเงินลงทุนและประสบการณ์ของผู้ประกอบการด้วยว่าจะสามารถต่อ ยอดธุรกิจของตนให้เติบโตได้มากน้อยเพียงใด

2.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิเคราะห์จากแบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณ โดยตัวแปรตาม คือ กำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ย 5 ปี) ตัวแปรอิสระได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน ลักษณะของกิจการปัจจุบัน เงินลงทุนของกิจการ จำนวนพนักงานในกิจการ ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง การจ้างผู้รับเหมาช่วง (ภาคผนวก จ – ผลการคำนวณจากแบบจำลองถดถอยพหุคูณ) ดังแสดงตารางที่ 4.9

โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรทั้ง 2 ด้าน กับ กำไรสุทธิ(โดยเฉลี่ย 5 ปี) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

$$\begin{aligned} \text{ค่า } R &= 0.693 \\ \text{R-Square} &= 0.480 \end{aligned}$$

ผลที่ได้พบว่าตัวแปรอิสระซึ่งมีอิทธิพลต่อกำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ย 5 ปี) ได้ร้อยละ 48.00 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ทั้ง 2 ด้าน มีค่าเป็นบวก $b > 0$ จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลการดำเนินงาน และทั้ง 2 ด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของกำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ย 5 ปี) ได้ร้อยละ 47.40 ($R_d^2 = 0.474$) สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = -1895.442 + 0.215 X_7 + 158.434 X_5$$

ผลจากสมการ อธิบายได้ว่า $0.215 X_7$ หมายความว่า เมื่อกิจการเพิ่มเงินลงทุนจำนวน 1,000.- บาท จะทำให้กิจการได้รับผลกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเป็น จำนวนเงิน 215.- บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 $158.434 X_5$ หมายความว่า เมื่อผู้ประกอบการมีประสบการณ์เพิ่มขึ้น 1 ปี จะทำให้ได้รับผลกำไรเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนเงิน 158,434.- บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และเขียนเป็นสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$Z_{y'} = 0.543 Z_{x_7} + 0.243 Z_{x_5}$$

2.3 ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานธุรกิจ

ก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก (ภาคผนวก จ – ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบ

สัมภาษณ์) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 วิเคราะห์โดยแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้างที่ได้จากแบบสอบถาม จำนวน 154 คน ได้แก่ ด้านเงินลงทุน ด้านกำลังคน (แรงงาน) ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ และด้านการบริหารจัดการ และ ส่วนที่ 2 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา ด้วยการบรรยายและพรรณนา ที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ประกอบการ จำนวน 5 คน และหน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์ จำนวน 5 คน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์โดยแสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้างจากแบบสอบถาม จำนวน 154 คน ดังนี้

ทางด้านปัญหาและอุปสรรคด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงาน พบว่า

1) **ด้านการเงิน** โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.74 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งเงินทุนที่กู้ยืมมีอัตราดอกเบี้ยสูง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 รองลงมา มีเงินทุนจำกัดและไม่เพียงพอในการลงทุน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.73 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ไม่มีเครดิตเงินเชื่อในการซื้อวัสดุก่อสร้าง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63

2) **ด้านกำลังคน** โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.57 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนไม่เพียงพอทำให้งานเกิดความล่าช้า อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01 รองลงมา ขาดการวางแผนในการใช้บุคลากร และการจัดอัตรากำลังคน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.35

3) **ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ** โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับลักษณะการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 รองลงมา ขาดการวางแผนในการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดการบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องมือ อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.23

4) **ด้านวัสดุอุปกรณ์** โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปรับขึ้นราคาของวัสดุอุปกรณ์ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 รองลงมา การจัดหาและการจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ไม่ตรงเวลา อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.64 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในท้องตลาด อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.42

5) **ด้านการบริหารจัดการ** โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อจำกัดด้านสภาพลมฟ้า

อากาศที่เปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 รองลงมา ความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมก่อสร้าง อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แบบแปลนและรายการก่อสร้างคลุมเครือ อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 ดังแสดงในตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน ด้านกำลังคน ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ และภาพรวมของปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง	N = 154		ระดับ ความ คิดเห็น
	\bar{X}	S.D	
1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการเงิน			
1. แหล่งเงินทุนที่กู้ยืมมีอัตราดอกเบี้ยสูง	2.93	0.86	ปานกลาง
2. มีเงินทุนจำกัดและไม่เพียงพอในการลงทุน	2.73	0.66	ปานกลาง
3. ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อกู้ยืมเงินมาลงทุนได้	2.68	0.74	ปานกลาง
4. ไม่มีเครดิตเงินเชื่อในการซื้อวัสดุก่อสร้าง	2.63	0.78	ปานกลาง
รวม	2.74	0.63	ปานกลาง
2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านกำลังคน			
1. จำนวนไม่เพียงพอทำให้งานเกิดความล่าช้า	3.01	0.73	ปานกลาง
2. ขาดการวางแผนในการใช้บุคลากร และการจัดอัตรา กำลังคน	2.52	0.59	ปานกลาง
3. ขาดความรับผิดชอบ ไม่ตั้งใจทำงาน	2.39	0.69	น้อย
4. ขาดความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน	2.35	0.68	น้อย
รวม	2.57	0.48	ปานกลาง
3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านเครื่องจักรเครื่องมือ			
1. มีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับลักษณะการทำงาน	2.65	0.73	ปานกลาง
2. ขาดการวางแผนในการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ	2.56	0.68	ปานกลาง
3. เครื่องจักร เครื่องมือ ไม่มีประสิทธิภาพ	2.23	0.72	น้อย
4. ขาดการบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องมือ อย่างเหมาะสม	2.23	0.75	น้อย

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง	N = 154		ระดับ
	\bar{X}	S.D	ความเห็น
รวม	2.42	0.58	น้อย
4. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านวัสดุอุปกรณ์			
1. การปรับขึ้นราคาของวัสดุอุปกรณ์	3.56	0.82	มาก
2. การจัดหาและการจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ไม่ตรงเวลา	2.64	0.85	ปานกลาง
3. ขาดการวางแผน และควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ดี	2.56	0.68	ปานกลาง
4. ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในท้องตลาด	2.42	0.69	น้อย
รวม	2.79	0.58	ปานกลาง
5. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการ			
1. ข้อจำกัดด้านสภาพลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง	3.41	0.81	ปานกลาง
2. ความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมก่อสร้าง	2.70	0.84	ปานกลาง
3. ขาดการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน	2.50	0.62	ปานกลาง
4. ขาดการประสานงานและความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง	2.35	0.62	น้อย
5. แบบแปลนและรายการก่อสร้างคลุมเครือ	2.29	0.64	น้อย
รวม	2.65	0.50	ปานกลาง
6. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้างโดยภาพรวม			
1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านวัสดุอุปกรณ์	2.79	0.58	ปานกลาง
2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการเงิน	2.74	0.63	ปานกลาง
3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการ	2.65	0.50	ปานกลาง
4. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านกำลังคน	2.57	0.48	ปานกลาง
5. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านเครื่องจักรเครื่องมือ	2.42	0.58	น้อย
รวม	2.63	0.44	ปานกลาง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ที่ได้จากการตอบแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ประกอบการ จำนวน 5 คน และหน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์ จำนวน 5 คน ผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

1) ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ปัจจัยดำเนินงาน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเงิน กำลังคน เครื่องจักรเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ รวมถึงข้อเสนอแนะ โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นตั้งแต่รุนแรงไปจนถึงขนาดเบา พบว่า

(1) ด้านการเงิน ปัญหาความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้าง มาเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาปัญหาการเบิกจ่ายเงินล่าช้าของผู้ว่าจ้าง ปัญหาความผันผวนทางเศรษฐกิจและดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงขึ้น และปัญหาในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนพบน้อยที่สุด ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างจะไม่ประสบปัญหาในด้านการเงินเพราะจะมีแนวทางในการรับงานที่ไม่ใหญ่เกินตัว โดยมีการวางแผนการเงินก่อนการรับงาน เพื่อให้เงินทุนของตนที่มีอยู่สามารถหมุนเวียนได้ตลอดตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นโครงการ

(2) ด้านกำลังคน ปัญหาการจัดการแรงงานเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งในปัจจุบันแรงงานก่อสร้างในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกหายากมาก รองลงมาคือ ปัญหาการสร้างความสัมพันธ์และบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม โดยส่วนมากจะเป็นปัญหาด้านการสั่งการแล้วไม่สามารถปฏิบัติได้ตรงตามวัตถุประสงค์ เนื่องจากการฟังคำสั่งไม่เข้าใจ เจ้าของกิจการหรือหัวหน้างานจะมีส่วนสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์และสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม ส่วนปัญหาการขึ้นอัตราค่าแรงขั้นต่ำ การจัดการความปลอดภัยจากการทำงานก่อสร้าง และเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายแรงงาน จะพบปัญหาน้อยตามลำดับ เนื่องจากผู้ประกอบการได้ปฏิบัติตามกฎหมายอยู่แล้วจึงไม่ได้รับผลกระทบมากนัก ในส่วนข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการมีความต้องการให้ภาครัฐเข้าช่วยเหลือในการพัฒนาฝีมือแรงงานก่อสร้างเพื่อลดปัญหาการขาดแคลนแรงงาน

(3) ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ปัญหาไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับลักษณะการทำงาน มาเป็นลำดับที่ 1 เนื่องจากการจัดซื้อเครื่องจักรเครื่องมือใหม่ต้องใช้เงินทุนสูงมาก จึงทำให้ผู้ประกอบการที่กำลังเริ่มกิจการใหม่หรือรายเล็กที่มีเงินทุนน้อยจะไม่สามารถซื้อเป็นของตนเองได้ต้องเช่าเครื่องจักรเครื่องมือมาใช้ จึงทำให้ไม่เหมาะสมกับลักษณะงานของตนเองมากนักและต้องแข่งขันการเช่ากับผู้ประกอบการรายอื่นอีกด้วย รองลงมาปัญหาขาดการวางแผนในการใช้เครื่องจักรเครื่องมือ ซึ่งผู้ประกอบการยังขาดความรู้ความเข้าใจในด้านการวางแผนการใช้เครื่องจักรเครื่องมือหรืออาจมีการวางแผนแล้วแต่เจอผลกระทบจากปัจจัยด้านอื่น ๆ เช่น ลมฟ้าอากาศ แบบแปลนคลุมเครือ หรือการจัดส่งวัสดุไม่ตรงเวลา เป็นต้น จนทำให้แผนที่วางไว้ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง ส่วนปัญหาเครื่องจักรเครื่องมือไม่มีประสิทธิภาพและปัญหาขาดการบำรุงรักษาเครื่องจักรเครื่องมืออย่างเหมาะสมพบปัญหาน้อยที่สุด อาจเป็นเพราะส่วนใหญ่

ผู้ประกอบการจะเช่าเครื่องจักรเครื่องมือมาใช้ในงานก่อสร้าง จึงไม่พบปัญหาดังกล่าวนี้ แต่ก็ได้มองเห็นว่าการทำงานก่อสร้างให้บรรลุวัตถุประสงค์แล้วเสร็จอย่างมีคุณภาพ ตรงตามระยะเวลา กำหนด ควรใช้เครื่องจักรใหม่ทดแทนเครื่องจักรเก่า โดยค่อย ๆ ทดแทนของเก่า ออกไปและซื้อใหม่เข้ามาแทน เพื่อลดต้นทุนการบำรุงรักษาและสามารถทำงานได้รวดเร็วขึ้น

(4) *ด้านวัสดุอุปกรณ์* ปัญหาจากความผันผวนของราคาวัสดุอุปกรณ์ จะได้รับผลกระทบมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 เนื่องจากทำให้ต้นทุนเพิ่มสูงขึ้นและผลกำไรลดลงหรือมีผลขาดทุนได้ ส่วนปัญหาในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ การจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ล่าช้า เป็นปัญหารองลงมาตามลำดับแนวทางในการแก้ไขด้านการวัสดุอุปกรณ์ผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจมานานและมีเงินทุนมากจะได้เปรียบกว่าผู้ประกอบการที่จดทะเบียนใหม่และมีเงินทุนน้อย เนื่องจากมีอำนาจการต่อรองกับผู้ขาย และสามารถสต็อกสินค้าได้มาก ซึ่งสามารถลดความเสี่ยงจากการผันผวนของราคาวัสดุอุปกรณ์ที่อาจมีแนวโน้มราคาสูงขึ้นในอนาคต และมีความคิดเห็นว่าการควรมีการวางแผนทางด้านวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบก่อนการรับงาน

(5) *ด้านการบริหารจัดการ* ปัญหาจากลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง มีผลกระทบมากที่สุดเป็นลำดับที่ 1 รองลงมา คือ ปัญหาแบบแปลนและรายการก่อสร้างคลุมเครือ ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนและการส่งคน ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์และแหล่งวัสดุอุปกรณ์ ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการวางแผนการเงินไว้ล่วงหน้าก่อนการรับงาน การวางแผนการใช้เครื่องจักรเครื่องมือ และปัญหาจากความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมก่อสร้างของภาครัฐ การแก้ไขให้งานก่อสร้างสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างได้ชี้แนะแนวทางแห่งความสำเร็จ คือ การไม่รับงานเกินตัวและต้องศึกษาโครงการให้ดีก่อนการรับงาน เพราะการทำงานก่อสร้างจะต้องพบกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาของการก่อสร้างที่อาจหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นต้องมีการวางแผนงานทั้งระยะยาวและระยะสั้นในทุก ๆ ด้าน อย่างรัดกุม และต้องทำงานด้วยความใส่ใจละเอียดถี่ถ้วนเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงตรงตามกำหนด (รายละเอียดภาคผนวก จ)

2) *หน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดพิษณุโลก* ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดพิษณุโลกเกี่ยวกับธุรกิจก่อสร้างทางด้านกฎหมายแรงงานและแหล่งเงินทุน พบว่า

(1) *ด้านกฎหมายแรงงาน* ซึ่งเกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ปัญหาการไม่จ่ายค่าจ้างแรงงานของผู้รับเหมาช่วง เพราะผู้รับเหมาช่วงส่วนใหญ่จะเป็นผู้รับเหมารายย่อยรับงาน เช่น งานติดตั้งโครงหลังคา งานระบบไฟฟ้า เป็นต้น ส่วนใหญ่จะไม่มีเงินทุนสำรองในมือต้องรอการจ่ายงวดงานจากผู้จ้าง หรืออาจ

เป็นกรณีรับงานหลายงานจนเงินขาดมือหมุนไม่ทันจนเป็นเหตุไม่มีเงินจ่ายค่าจ้างหรือจ่ายแต่จ่ายไม่ครบตามจำนวนค่าจ้างในหลาย ๆ งาน เมื่อสะสมมากขึ้นผู้รับเหมาช่วงที่ไม่มีเงินจ่ายก็จะทิ้งงานหรือที่เรียกว่า “ลอยแพลูกจ้าง” ปัญหาในด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างมีบ้างที่มีการบาดเจ็บเล็กน้อย เช่น ค้อนหล่นใส่เท้า เศษหินกระเด็นเข้าร่างกาย เป็นต้น ส่วนอุบัติเหตุถึงแก่ชีวิตมีน้อย กฎหมายแรงงานสำคัญที่ควบคุมและเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการก่อสร้าง คือ กฎหมาย พ.ร.บ. 2554 กฎหมายความปลอดภัย ชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพราะหากผู้ประกอบการก่อสร้างได้มีการปฏิบัติและควบคุมความปลอดภัยของลูกจ้างได้เป็นอย่างดีแล้ว จะไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและการสูญเสียต่าง ๆ ทั้งนายจ้างและลูกจ้าง ซึ่งผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางจะขาดความรู้ในด้านนี้และให้ความสำคัญน้อยมาก พ.ร.บ. 2541 คุ้มครองแรงงาน ซึ่งมีกลไกในการควบคุมนายจ้างให้ปฏิบัติต่อลูกจ้าง ซึ่งกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้ในการควบคุมการใช้แรงงานจะเอื้อประโยชน์ต่อนายจ้างและลูกจ้างเพื่อ มิให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกัน ในส่วนของกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำ พบปัญหาน้อยส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาแรงงานในครอบครัว อาจเป็นเพราะในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลกแรงงานก่อสร้างหายาก ผู้ประกอบการต้องแข่งขันกันจ้างงานเพื่อให้ได้แรงงานเข้าทำงานในองค์กรของตนจึงทำให้อัตราค่าจ้างจริงสูงกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของกระทรวงแรงงาน แรงงานในจังหวัดพิษณุโลกจะใช้แรงงานคนไทยมากกว่าแรงงานต่างด้าว

(2) *ด้านแหล่งเงินทุน* เมื่อพิจารณาจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ภายในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งเป็นเมืองใหญ่มีสถาบันการเงิน คือ ธนาคาร บริษัทเงินทุนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถรองรับให้ผู้ประกอบการได้กู้ยืมเพื่อลงทุนทำธุรกิจอย่างเพียงพอ โดยในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างนั้นก็สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่าง ๆ เหล่านี้ได้ ธนาคารได้ให้ข้อมูลว่าเพียงแต่ผู้ประกอบการจะต้องเตรียมความพร้อมในส่วนเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามที่สถาบันการเงินกำหนด เช่น งบการเงิน ข้อมูลสัญญาจ้างงาน งานระหว่างทำ งานที่คาดว่าจะประมูลได้ในอนาคต เป็นต้น ธนาคารพาณิชย์จะมีการให้กู้ยืมสำหรับกลุ่มธุรกิจก่อสร้าง 2 ประเภท คือ 1) เงินกู้เบิกเกินบัญชี OD (Over Draft) 2) วงเงินสินเชื่อหนังสือค้ำประกัน LG (Letter of Guarantee) ซึ่งการกู้ยืมทั้ง 2 ประเภทนี้ ผู้กู้จะต้องใช้หลักทรัพย์ เช่น ที่ดิน เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน โดยวงเงินกู้ที่ได้รับการอนุมัติจะขึ้นอยู่กับมูลค่าของหลักทรัพย์และความน่าเชื่อถือของเอกสารต่าง ๆ ของกิจการ หากผู้ประกอบการไม่มีหลักทรัพย์ใด ๆ ก็อาจใช้วิธีการขายสัญญางานให้แก่ธนาคารก็ได้ ลูกค้ำในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างที่ทำงานก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐจะมีความเสี่ยงน้อยและชำระหนี้ได้ตรงตามกำหนดมากกว่าลูกค้ำที่ทำงานก่อสร้างของภาคเอกชน พฤติกรรมลูกค้ำในกลุ่มธุรกิจก่อสร้าง พบว่า ในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างขนาดเล็กจะพบ

ปัญหามากที่สุดในด้านเอกสารไม่ครบถ้วน ขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน การชำระหนี้ไม่ตรงตามกำหนด มีงานน้อย ถูกกรมหนังสือค้ำประกัน สาเหตุอาจเป็นเพราะว่าเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนใหม่ ที่ยังขาดประสบการณ์และความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน หากเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะพบปัญหาน้อย ซึ่งส่วนใหญ่ลูกค้าของธนาคารในกลุ่มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะพบว่าลูกค้าที่ทำงานก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐในกลุ่มนี้จะใช้วงเงินหนังสือค้ำประกัน LG มากกว่าการใช้เงินสด อาจเป็นเพราะว่าในกลุ่มนี้มีความพร้อมทั้งในด้านเงินทุน บุคลากร เครื่องจักร เครื่องมือ มีศักยภาพทำงานเสร็จเร็ว สามารถเบิกจ่ายเงินค่าจ้างได้เป็นระบบ ทันต่อการหมุนเวียนใช้จ่าย ส่วนลูกค้าที่ทำงานก่อสร้างของภาคเอกชน ผู้ประกอบการขนาดเล็กและผู้ประกอบการจดทะเบียนใหม่ พบว่ามีการใช้เงินสดจากเงินกู้เบิกเกินบัญชี OD (Over Draft) มากกว่า เพราะอาจเกิดจากการขาดสภาพคล่องหรือการส่งงวดงานล่าช้า จึงสรุปได้ว่าการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในจังหวัดพิษณุโลก ได้ไม่ยากเพียงแต่ผู้ประกอบการต้องมีความพร้อมในด้านเอกสารต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของบุคลากรเจ้าหน้าที่ของสถาบันการเงินได้ชี้แนะว่าผู้ประกอบการควรมีการจัดทำงบการเงินอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ อยู่ในระบบภาษีอย่างถูกต้องตามกฎหมาย จะทำให้ได้รับโอกาสสูงในการขอกู้ยืมเงิน (รายละเอียดภาคผนวก ก)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อม ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก ตลอดจนปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ จากกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างที่จดทะเบียนจัดตั้งภายในจังหวัดพิษณุโลก จากทั้ง 9 อำเภอ จำนวน 154 ราย และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 ราย ประกอบด้วยผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง จำนวน 5 ราย หน่วยงานภาครัฐและธนาคารพาณิชย์ จำนวน 5 ราย และใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ประกอบด้วยข้อมูลจำนวนนิติบุคคลและงบกำไรขาดทุนของธุรกิจก่อสร้างของผู้ประกอบการที่เป็นตัวอย่างทั้ง 154 ราย ในช่วง 5 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 – 2562 จากระบบ DBD DataWarehouse + (คลังข้อมูลธุรกิจ) (www.dbd.go.th, 2562) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ข้อมูลที่ได้มีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา เชิงปริมาณ และเชิงเนื้อหา ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ที่ศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 สภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

สภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ปี 2562 พบว่า ยังดำเนินการอยู่จำนวน 964 แห่ง จำแนกเป็นการก่อสร้างที่ไม่ใช่ที่พักอาศัย จำนวน 617 แห่ง การก่อสร้างที่ที่พักอาศัย จำนวน 88 แห่ง การก่อสร้างถนนสะพานและอุโมงค์ จำนวน 22 แห่ง และกิจกรรมการก่อสร้างเฉพาะด้านอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น จำนวน 237 แห่ง ข้อมูลจากจากระบบ DBD DataWarehouse + (คลังข้อมูลธุรกิจ) (www.dbd.go.th, 2562) ของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ ซึ่งอาจจะไม่สอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีจำนวนธุรกิจก่อสร้าง จำนวน 1,285 แห่ง นั่นอาจเป็นเพราะว่าได้มีการแจ้งเลิกกิจการกับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าแต่ไม่ได้แจ้งเลิกกิจการกับสำนักงานวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และในรอบ 5 ปี (ปี 2558 – 2562) ข้อมูลจากพาณิชย์จังหวัดพิษณุโลกพบว่า

มีการจดทะเบียนนิติบุคคลใหม่ จำนวน 454 แห่ง แยกเป็นประเภทบริษัทจำกัด จำนวน 124 แห่ง และห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 330 แห่ง หากพิจารณาข้อมูลตัวเลขการจดทะเบียนใหม่ของธุรกิจก่อสร้างกับข้อมูลตัวเลขผลิตภัณฑ์จังหวัดมวลรวม (GPP) ณ ราคาตลาด การก่อสร้างของจังหวัดพิษณุโลก จะมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน โดยมูลค่าการก่อสร้างเปรียบเทียบกับใช้ปีก่อนหน้าเป็นปีฐาน จะพบว่า ในปี 2558 มีอัตราร้อยละ 18.94 ในปี 2559 มีอัตราลดลงเหลือร้อยละ -0.96 ปี 2560 มีอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเพียงร้อยละ 1.03 ปี 2561 ลดลงอย่างมากอัตราร้อยละ -7.43 และในปี 2562 ตัวเลขมีการขยับตัวสูงขึ้นเป็นอัตราส่วนร้อยละ 3.38 และเมื่อเปรียบเทียบกับตัวเลขผลิตภัณฑ์จังหวัดมวลรวม ณ ราคาคงที่ พ.ศ. 2545 พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับตัวผลิตภัณฑ์จังหวัดมวลรวม (GPP) ณ ราคาตลาด โดยปี 2558 มูลค่าตัวเลขอยู่ที่ร้อยละ 24.02 ปี 2559 เริ่มหดตัวลงเหลือร้อยละ 1.50 ปี 2560 – 2561 หดตัวลงอย่างมากร้อยละ -0.60 และ -8.87 ตามลำดับ และกลับมาขยายตัวสูงขึ้นในปี 2562 อัตราร้อยละ 2.85 (รายละเอียดภาคผนวก ก)

สถานประกอบการธุรกิจก่อสร้างส่วนใหญ่ เป็นกิจการห้างหุ้นส่วนจำกัด คิดเป็นร้อยละ 83.8 ซึ่งมีความสอดคล้องกับข้อมูลสถิติการจดทะเบียนใหม่ของนิติบุคคลธุรกิจก่อสร้าง : พาณิชยจังหวัดพิษณุโลก ในรอบ 5 ปี (ตั้งแต่ปี 2558 – 2562) มีนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 330 แห่ง ประเภทบริษัทจำกัดจดทะเบียนเพียง จำนวน 124 แห่ง เงินลงทุนของกิจการมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 6.15 ล้านบาท จำนวนพนักงานในกิจการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.18 คน ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 15.43 ปี ประเภทงานหลักที่ก่อสร้างเกี่ยวกับอาคาร คิดเป็นร้อยละ 74.0 ประเภทของหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลักเป็นหน่วยงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 69.5 เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง ส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักรที่ส่วนใหญ่จะเข้ามา คิดเป็นร้อยละ 45.5 โดยส่วนใหญ่กิจการมีการจ้างผู้รับเหมาช่วงแบบจ้างผู้รับเหมาช่วงแยกตามประเภทของงาน คิดเป็นร้อยละ 47.4

1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมธุรกิจก่อสร้าง วิเคราะห์จากสมการถดถอยพหุคูณเพื่อศึกษานัยสำคัญทางสถิติ โดยกำหนดตัวแปรตาม (Y) คือ กำไรสุทธิ(โดยเฉลี่ย 5 ปี ระหว่างปี 2558 - 2562) ตัวแปรอิสระ (X) จำนวน 13 ตัวแปร ได้แก่ เพศ (X₁) อายุ (X₂) สถานภาพ (X₃) ระดับการศึกษา (X₄) ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ประกอบการ (X₅) ลักษณะของกิจการปัจจุบัน (X₆) เงินลงทุนของกิจการ (X₇) จำนวน

พนักงานในกิจการ (X_8) ระยะเวลาดำเนินงานธุรกิจจนถึงปัจจุบัน (X_9) ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง (X_{10}) ประเภทหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก (X_{11}) เครื่องจักรที่ใช้ในงานก่อสร้าง (X_{12}) และการจ้างผู้รับเหมาช่วง (X_{13})

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อผลการดำเนินงานที่ระดับนัยสำคัญ .05 คือ เงินลงทุนของกิจการ (X_7) เป็นตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ 0.543 และประสมการณ์ในการทำงานของผู้ประกอบการ (X_5) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ 0.243 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 2 ด้านกับกำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ย 5 ปี) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ $R = .693$ $R\text{-Square} = .480$ และมีค่า Adjusted $R\text{-Square} = .474$ ซึ่งมีอิทธิพลต่อกำไรสุทธิเฉลี่ย 5 ปี ได้ร้อยละ 48.00 ทั้งนี้ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ ทั้ง 2 ด้าน มีค่าเป็นบวก $b > 0$ จึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับผลการดำเนินงาน คือ กำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ย 5 ปี) โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อกำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ย 5 ปี) ทั้ง 2 ด้านสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของกำไรสุทธิ (โดยเฉลี่ย 5 ปี) ได้ร้อยละ 47.40 ($R^2 = 0.474$)

1.3 ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

1.3.1 ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้าง

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของปัญหาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ รองลงมาเป็นปัญหาด้านการเงิน โดยค่าเฉลี่ยทั้ง 2 ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ ซึ่งค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

1) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งเงินทุนที่กู้ยืมมีอัตราดอกเบี้ยสูง (ระดับปานกลาง) รองลงมา มีเงินทุนจำกัดและไม่เพียงพอในการลงทุน (ระดับปานกลาง) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ไม่มีเครดิตเงินเชื่อในการซื้อวัสดุก่อสร้าง (ระดับปานกลาง)

2) ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านกำลังคน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ จำนวนไม่เพียงพอทำให้งานเกิดความล่าช้า (ระดับปานกลาง) รองลงมา ขาดการวางแผนในการใช้บุคลากร และการจัดอัตราค่าจ้างคน (ระดับปานกลาง) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดความชำนาญ ทักษะ และประสมการณ์ในการทำงาน (ระดับน้อย)

3) ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านเครื่องจักรเครื่องมือ โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับลักษณะการทำงาน (ระดับปานกลาง) รองลงมา ขาดการวางแผนในการใช้เครื่องจักรเครื่องมือ (ระดับปานกลาง) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดการบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องมืออย่างเหมาะสม (ระดับน้อย)

4) ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านวัสดุอุปกรณ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปรับขึ้นราคาของวัสดุอุปกรณ์ (ระดับมาก) รองลงมา การจัดหาและการจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ไม่ตรงเวลา (ระดับปานกลาง) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในท้องตลาด (ระดับน้อย)

5) ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อจำกัดด้านสภาพลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง (ระดับปานกลาง) รองลงมา ความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมก่อสร้าง (ระดับปานกลาง) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ แบบแปลนและรายการก่อสร้างคลุมเครือ (ระดับน้อย)

1.3.2 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ด้านกฎหมายและแหล่งเงินทุน

1) ด้านกฎหมายแรงงาน พบมากที่สุด คือ การไม่จ่ายค่าจ้างแรงงานของผู้รับเหมาช่วง ส่วนปัญหาในด้านความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้าง ค่าจ้างขั้นต่ำ พบปัญหาน้อยสภาพทั่วไปใช้แรงงานคนไทยมากกว่าการใช้แรงงานต่างด้าว กฎหมายแรงงานสำคัญที่ควบคุมและเอื้อประโยชน์ต่อนายจ้างและลูกจ้าง คือ

- พร.บ. 2541 คุ้มครองแรงงาน ซึ่งมีกลไกในการควบคุมนายจ้างให้ปฏิบัติต่อลูกจ้าง

- พร.บ. 2554 กฎหมายความปลอดภัย ชีวิตอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

2) แหล่งเงินทุนภายในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า มีเพียงพอในการให้ผู้ประกอบการกู้ยืมใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน ลักษณะการกู้ยืมของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง มี 2 ประเภท คือ เงินกู้เบิกเกินบัญชี OD (Over Draft) และวงเงินสินเชื่อหนังสือค้ำประกัน LG (Letter of Guarantee) เพียงแต่ผู้ประกอบการมักจะไม่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(1) เอกสารบัญชี เช่น งบการเงิน ข้อมูลสัญญาจ้างงาน งานระหว่างทำ และงานที่คาดว่าจะประมูลได้ในอนาคต เป็นต้น

(2) การถูกเรียกร้องค่าเสียหายเนื่องจากการทำงานไม่แล้วเสร็จตามกำหนดเวลา ขาดความรับผิดชอบ ผู้ว่าจ้างก็จะดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายต่อธนาคารตามวงเงินที่ได้ค้ำประกันไว้ตามข้อกำหนดของสัญญาจ้าง

(3) ธุรกิจขนาดเล็กประวัติไม่ดี เช่น ไม่มีหลักทรัพย์ เอกสารทางบัญชีไม่ครบถ้วน (รายละเอียดภาคผนวก ก)

2. การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ มุ่งเน้นอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาใน 2 ประเด็น คือ 1) บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก และ 2) ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับบัณฑิตที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อพิจารณาว่า การศึกษา ทั้ง 2 ประเด็น เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้หรือไม่ และสอดคล้องกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างไร ดังนี้

2.1 บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

การศึกษาพบว่า ด้านเงินลงทุนของกิจการและด้านประสบการณ์ในการทำงาน ส่งผลต่อการเติบโตของกำไรสุทธิ ซึ่งผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานงานวิจัยตามกรอบแนวคิดงานวิจัยทางด้านปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการและปัจจัยลักษณะของสถานประกอบการมีผลต่อการเติบโตของกำไรสุทธิ กล่าวคือ

เงินลงทุนของกิจการ ถือเป็นหัวใจสำคัญในการทำธุรกิจก่อสร้างในการต่อ ยอดธุรกิจให้ขยายและเติบโตต่อไปได้ ด้วยว่าธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเป็นงานด้านบริการที่ผู้รับเหมาจะต้องลงมือทำงานด้วยเงินของตัวเองก่อนเพื่อการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักรเครื่องมือ จ่ายค่าแรงงาน และองค์ประกอบอื่น ๆ ให้การทำงานราบรื่น มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ต่อเมื่อเสร็จงานจึงจะส่งงวดขอตั้งเบิกค่าจ้างจากผู้ว่าจ้าง ผู้ประกอบการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียกเงินลงทุนสำรองอยู่ในมือตลอดเวลาและต้องมีจำนวนมากพอที่จะดำเนินการก่อสร้างโครงการนั้น ๆ ให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนั้น กิจการจะต้องมีความสามารถในการจัดหาเงินทุน และการจัดสรรการใช้เงินทุนอย่างมีระเบียบแบบแผนระมัดระวัง ให้การ

ก่อสร้างใช้เงินทุนไม่เกินงบประมาณตามแผนที่กำหนดไว้ในแต่ละโครงการ หากมีเงินทุนไม่เพียงพอจะเกิดปัญหาติดขัดมากมายจนอาจทำให้งานหยุดชะงักหรือล่าช้าลงได้ เช่น การจัดซื้อวัสดุก่อสร้าง หากไม่มีเครดิตกับทางร้านค้าก็ต้องจ่ายเงินสดเพื่อซื้อสินค้า ถ้าไม่มีเงินสดในมือก็จะยุ่งยาก กว่าหาเงินมาได้ทำให้ต้องเสียเวลาในการรอวัสดุรายการนั้น ๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อโรงงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกันล่าช้าออกไปด้วย เป็นต้น ฉะนั้น เงินทุนของกิจการจึงมีอิทธิพลต่อผลกำไรอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการบริหารงานและการจัดการงานก่อสร้างของประกอบ บำรุงผล (2542) และพนม ภัยหน่าย (2545) เงินลงทุนของกิจการคือปัจจัยดำเนินการที่สำคัญสุดของธุรกิจก่อสร้างในการสร้างรายได้และผลกำไรของกิจการอย่างยิ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภพพล เต็มศิริกิจ (2555) ที่พบว่า ปัจจัยด้านการเงินที่มีอิทธิพลทางตรงต่อการดำเนินงาน เพราะหากกิจการมีเงินลงทุนเป็นจำนวนมาก ก็จะมีโอกาสสร้างรายได้มากขึ้น รับงานโครงการใหญ่ขึ้น ผลกำไรสุทธิของกิจการก็จะเพิ่มขึ้นมากตามไปด้วย ซึ่งการเติบโตของผลกำไรสุทธิก็จะส่งผลให้สามารถขยายกิจการให้มีขนาดใหญ่ขึ้นด้วยเช่นกัน สิทธิศิริ ฐานประเสริฐ (2556) พบว่า เงินทุนที่มีจำกัด ความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้าง ความผันผวนทางเศรษฐกิจ และดอกเบี้ยเงินกู้ที่ปรับตัวสูงขึ้น ปัญหาเหล่านี้ควรได้รับการควบคุมอย่างระมัดระวัง เพื่อไม่ให้ประสบความสำเร็จล้มเหลวทางการเงินในการบริหารจัดการงานก่อสร้าง

ประสบการณ์ในการทำงานของผู้ประกอบการ มีความสัมพันธ์ต่อการสร้างผลกำไรสุทธิ ด้วยว่า ความสามารถของผู้ประกอบการเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างรายได้และผลกำไร ในด้านการบริหารจัดการองค์กร คือ การนำเอาทรัพยากร ซึ่งประกอบด้วย เงินทุน แรงงาน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องจักรเครื่องมือ ให้มาใช้ร่วมกันโดยใช้ศิลปะในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบระเบียบสะดวกราบรื่น มีประสิทธิภาพและปราศจากอุปสรรคในระหว่างดำเนินการให้สำเร็จตามเป้าหมายโดยอาศัยบุคคลอื่น ซึ่งลักษณะของผู้บริหารจัดการที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์มองการไกล มีทัศนคติ ค่านิยมที่ดี รู้จักการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ใหม่ ๆ มีความรอบรู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว ทำงานอย่างเป็นระบบละเอียดถี่ถ้วน และที่สำคัญต้องรู้จักการวางแผนงานและเข้าใจในแผนงานทุก ๆ ด้าน เพื่อการทำงานก่อสร้างแต่ละโครงการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ภายใต้เงื่อนไข 3 ประการ คือ งบประมาณ ระยะเวลาทำงาน และคุณภาพงาน สอดคล้องกับแนวคิดของประกอบ บำรุงผล (2542), พนม ภัยหน่าย (2545) และดิษฐพงศ์ รัตนโอภา (2555) หากผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างใดมีประสบการณ์ในการทำงานมาก ก็มีโอกาสในการที่จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายและได้รับผลกำไรสุทธิสูง การบริหารธุรกิจด้วยความสามารถที่ดี ทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ ผลปรากฏว่า กำไรสุทธิของธุรกิจก็มากตามด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของดิษฐพงศ์ รัตนโอภา (2555) ที่พบว่า ส่วนอัตราผลกำไรสุทธิจากการประกอบการได้รับ

อิทธิพลทางตรงเชิงบวกจากประสบการณ์ในการดำเนินงานมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อู๋ย สุข (2561) ความรู้ความสามารถของบุคลากรมีอิทธิพลต่อการจัดการก่อสร้างอย่างยั่งยืน วัชพงษ์ ดีวงษ์ (2563) ความสามารถของผู้บริหารโครงการมีผลต่อความอยู่รอดและความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจัดตั้งใหม่ ณชพัฒน์ ศรีหิรัญ และบุญฤทธิ์ ผ่องเมฆินทร์ (2560) เห็นคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำ ทักษะและประสบการณ์การบริหารจัดการด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การจัดการแรงงาน การตลาดและการจัดการธุรกิจ ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการทุกด้าน

ดังนั้น จะเห็นว่าด้านเงินลงทุนของกิจการและประสบการณ์ในการทำงานของผู้ประกอบการ คือ ปัจจัยที่ส่งผลอย่างมากต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของกำไรสุทธิของกิจการ สอดคล้องกับแนวคิดของวิทยา จันทะวงศ์ศรี (2547) ที่กล่าวว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ วัดผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ได้ คือ ปัจจัยด้านการเงิน ประสิทธิภาพที่ใช้วัดความสำเร็จ ได้แก่ ผลกำไร และแนวคิดของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (2557) ที่กล่าวว่า การพิจารณากลุ่มธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีการเติบโตสูงของประเทศไทยในปัจจุบัน คือ กำไรสุทธิ สอดคล้องกับแนวคิดของประกอบ บำรุงผล (2542) ที่กล่าวว่า ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานก่อสร้าง คือ เงินทุน กำลังคน เครื่องจักร และวัสดุและอุปกรณ์

2.2 ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

2.2.1 ด้านการเงิน พบว่า แหล่งเงินทุนมีอัตราดอกเบี้ยสูง เงินทุนไม่เพียงพอในการลงทุน ทั้งนี้เพราะอาจเป็นไปได้ว่าสาเหตุต่าง ๆ เช่น

- 1) เงินกู้จากแหล่งเงินทุนมีอัตราดอกเบี้ยสูง จึงไม่อยากกู้ยืมเงิน
- 2) ขาดหลักทรัพย์ในการกู้ยืมเงิน
- 3) ส่วนใหญ่กิจการจะรับงานหน่วยงานราชการซึ่งมีปัญหาการเบิกจ่ายเงิน

ล่าช้า

4) ความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้างเมื่อมีแนวโน้มปรับราคาสูงขึ้น ผู้ประกอบการจะทำการสต็อกสินค้าเงินขาดมือ

5) การกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ มีความยุ่งยากในเรื่องของเอกสาร ผู้ประกอบการที่ขาดความพร้อมในด้านเอกสารจะทำให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ยาก

2.2.2 **ด้านกำลังคน** พบว่า ประสบบัญหาขาดแคลนแรงงาน มีจำนวนไม่เพียงพอทำให้เกิดความล่าช้า ในการทำงาน เพราะอาจเป็นไปได้ว่าสาเหตุต่าง ๆ เช่น

- 1) แรงงานในท้องถิ่นส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคการเกษตรที่พอกหมดฤดูทางการเกษตรจึงจะใช้เวลาว่างเข้าทำงานก่อสร้าง
- 2) แรงงานบางส่วนเมื่อทำงานมีประสบการณ์จะผันตัวเองไปทำงานรับเหมาช่วง
- 3) แรงงานก่อสร้างขาดแรงจูงใจที่แท้จากการถูกโกงค่าจ้างจากผู้รับเหมาช่วงจนเลิกประกอบอาชีพ
- 4) พบแรงงานต่างด้าวเข้าทำงานในท้องถิ่นน้อยมาก
- 5) แรงงานฝีมือส่วนใหญ่อพยพเข้าทำงานในเมืองใหญ่เพราะได้ค่าจ้างสูงกว่า

2.2.3 **ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ** พบว่า ไม่มีเครื่องจักรเครื่องมือเป็นของตนเองต้องเช่า และมีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับลักษณะการทำงาน เพราะอาจเป็นไปได้ว่าสาเหตุต่าง ๆ เช่น

- 1) ไม่มีเงินทุนในการซื้อเครื่องจักรเครื่องมือที่ใช้ในงานก่อสร้างเพราะมีราคาสูง
- 2) ไม่มีความเชี่ยวชาญในการซ่อมบำรุงรักษา
- 3) ไม่มีสถานที่เก็บรักษา
- 4) ไม่มีพนักงานหรือผู้เชี่ยวชาญในการใช้เครื่องจักรเครื่องมือ

2.2.4 **ด้านวัสดุอุปกรณ์** พบว่า มีการปรับขึ้นราคาของวัสดุอุปกรณ์และมีความผันผวนสูง เพราะอาจเป็นไปได้ว่าสาเหตุต่าง ๆ เช่น

- 1) ปัญหาภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ
- 2) ปัญหาด้านการเมือง
- 3) ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้น ๆ ลง ๆ

2.2.5 **ด้านบริหารจัดการ** พบว่า ปัญหาด้านสภาพลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง ความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และการสั่งงานระหว่างหัวหน้างานกับคนงาน เพราะอาจเป็นไปได้ว่าสาเหตุต่าง ๆ เช่น

- 1) ด้านสภาพลมฟ้าอากาศเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้
- 2) ความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ของภาครัฐอาจส่งผลให้เกิดต้นทุนเพิ่มขึ้นเนื่องจากการที่ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดให้ถูกต้อง

- 3) ขาดการวางแผนระบบการใช้กำลังคน
- 4) คนงานไม่มีทักษะและความชำนาญในการทำงาน ขาดการใส่ใจในหน้าที่ ไม่สนใจในขณะที่หัวหน้าสั่งงาน
- 5) หัวหน้างานไม่ให้ความสำคัญในการสร้างบรรยากาศและความสัมพันธ์ในการทำงานเป็นทีม

ผลการศึกษาด้านปัญหาและอุปสรรคที่พบในการศึกษาครั้งนี้พบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนันต์ แก้วชื่น (2558) ที่พบว่าปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้างแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ (1) ด้านการวางแผน ได้แก่ การเงิน กำลังคน วัสดุและอุปกรณ์ เครื่องทุ่นแรงและการทำงาน (2) ด้านการจัดองค์การ ได้แก่ การระบุนขอบเขตมอบหมายงานและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดวางความสัมพันธ์ และขนาดของการควบคุม (3) ด้านจัดกำลังคน ได้แก่ การวางแผนกำลังคน การคัดเลือกคนเข้าทำงาน และการบรรจุคนเข้าทำงาน (4) ด้านการสั่งการโดยแรงจูงใจและการสั่งการโดยใช้ภาวะผู้นำและติดต่อสื่อสาร (5) ด้านการควบคุมธุรกิจ ได้แก่ การควบคุมเวลาทำงาน การควบคุมค่าใช้จ่ายและการควบคุมคุณภาพของงาน และสรุปแนวทางลดผลกระทบจากปัจจัยเสี่ยง คือ 1) ควรวิศวกรตรวจสอบก่อนที่จะลงมือก่อสร้างแต่ละโครงการ 2) มีการวางแผนด้านการเงินที่ดี เช่น ต้องมีการแยกค่าใช้จ่ายแต่ละโครงการให้ชัดเจน และผู้รับเหมาก่อสร้างจะต้องมีการตรวจสอบราคาวัสดุก่อสร้างที่ชัดเจนหรือมีการเปรียบเทียบราคาให้เหมาะสม 3) มีการกำหนดเวลาดำเนินงาน และคุณภาพของงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเพื่อลดความเสี่ยงอันส่งผลกระทบต่อเงินทุนเป็นหลัก และป้องกันการเลื่อนระยะเวลาส่งมอบงานของโครงการออกไป ซึ่งถ้าไม่สำเร็จตามกำหนดอาจมีการฟ้องร้องได้ และ 4) ควรมีการศึกษาปัญหาในเชิงลึกมากขึ้น มีการรวบรวมปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อด้านการเงินและการขยายตัวทางธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง เพื่อเสนอแนะแนวทางในการลดภาวะความเสี่ยงของธุรกิจรับเหมาก่อสร้างและประกอบการตัดสินใจในการลงทุนธุรกิจรับเหมาก่อสร้างเพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาให้ลดน้อยลงสามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปประโยชน์

3.1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างสามารถนำไปใช้ประโยชน์

ในการปรับปรุงและพัฒนาภายในองค์กรธุรกิจของตนเอง โดยสามารถปรับตัวตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ต่าง ๆ ภายในพื้นที่จังหวัด โดยนำแนวทางปัญหาและอุปสรรครวมถึงข้อเสนอแนะในการสร้างโอกาสการลงทุน และผลกำไร รวมถึงการพัฒนาและปรับปรุงธุรกิจเพื่อรองรับและเตรียมความพร้อมกับการแข่งขันที่สูงขึ้น ส่วนทางด้านหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ให้ธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกประสบความสำเร็จและมีโอกาสเติบโตได้ต่อไป จึงมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังต่อไปนี้

1) ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้าง

(1) ด้านปัจจัยส่วนตัวของผู้ประกอบการและลักษณะของสถานประกอบการ ควรให้ความสำคัญทางด้านเงินลงทุนของกิจการและประสิทธิภาพในการทำงาน ดังนี้

ก. ด้านเงินลงทุนของกิจการ

ก) ควรมีการวางแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การแผนการจัดหาเงินทุน แผนการใช้จ่ายเงิน และการควบคุมการใช้จ่ายเงิน โดยอาจจัดสรรเป็นงบประมาณในแต่ละโครงการเพื่อให้มีขอบเขตการใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม และบรรทัดฐานประสงค์ตามเป้าหมายหรือแผนที่ได้วางไว้

ข) ควรมีความใส่ใจในการจัดทำข้อมูลเอกสารต่าง ๆ อย่างละเอียดและรอบคอบ โดยเฉพาะเอกสารทางด้านระบบงานบัญชี ซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญในการเข้าถึงแหล่งทุนต่าง ๆ รวมถึงการขอเครดิตกับร้านค้าผู้จำหน่ายวัสดุอุปกรณ์ได้ง่ายขึ้น

ค) ควรหาแหล่งเงินทุนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ

ง) ควรสร้างกลยุทธ์การลดต้นทุนการทำงานภายในองค์กร

ข. ด้านประสิทธิภาพในการทำงาน

ก) ควรเร่งเรียนรู้หาประสบการณ์ใหม่ ๆ เกี่ยวกับงานก่อสร้างเพิ่มขึ้น

ข) ควรเร่งเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมอุตสาหกรรมก่อสร้างใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เพื่อนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เหล่านี้มาปรับใช้ในกิจการซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการก่อสร้างมีความสามารถในการจัดการและการบริหารงานก่อสร้างได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ค) ควรส่งเสริมการทำงานภายในองค์กรในลักษณะทำงานเป็นทีม

มีการฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพของพนักงานให้เกิดทักษะ สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ การถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน และสร้างความสัมพันธ์บรรยากาศในการทำงานที่ดีต่อกัน

ง) ควรมีการฝึกอบรมพนักงานลูกจ้างในแต่ละสายงานก่อนการลงมือทำงานจริง เพื่อให้เข้าใจหลักการทำงานในสายงานนั้น ๆ ซึ่งจะสามารถลดความเสียหายจากการทำงานลงได้

2) ด้านปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้าง

(1) ด้านการเงิน

ก. ควรเพิ่มศักยภาพในด้านการจัดทำเอกสารของกิจการให้สมบูรณ์ เพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำได้ง่ายขึ้น

ข. ควรมีการวางแผนการใช้จ่ายเงินตั้งแต่ก่อนการรับงาน การจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการ และการควบคุมการใช้จ่ายเงินระหว่างการทำงานก่อสร้าง

ค. ควรส่งงวดงานตรงตามกำหนดเวลาเบิกจ่ายค่าจ้างให้เร็วขึ้น จะทำให้เงินทุนของตนเองมีเพียงพอสำหรับหมุนเวียนใช้จ่ายได้ทัน และสามารถลดภาระการจ่ายดอกเบี้ยจากการใช้เงินกู้ยืม

(2) ด้านกำลังคน

ก. ควรมีการเพิ่มอัตราค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น เพื่อดึงดูดแรงงานที่มีความสามารถและประสบการณ์เข้ามาทำงาน

ข. ควรมีการวางแผนกำลังคนและจัดคนเข้าทำงานลักษณะเป็นทีม ควรมีกระบวนการและขั้นตอนการสั่งงานอย่างเป็นระบบ

ค. ควรมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน เพื่อเสริมสร้างทักษะและความสามารถในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความสัมพันธ์และมิตรภาพที่ดีต่อกัน

(3) ด้านเครื่องจักร เครื่องมือ

ก. ควรมีการวางแผนการใช้เครื่องจักรเครื่องมือ อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องจักรเครื่องมือที่ต้องเข้ามา เพื่อเป็นการลดต้นทุนและภาระค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีการจัดการเรื่องระยะเวลาการใช้เครื่องจักรเครื่องมืออย่างรัดกุม เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามเป้าหมายของแผนที่วางไว้

ข. ควรจัดให้มีเครื่องจักรเครื่องมือที่เป็นของตนเองควรมีการ

บำรุงรักษาเครื่องจักรเครื่องมือให้มากขึ้น เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการซื้อเครื่องจักรและเครื่องมือใหม่

ค. ควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องการใช้งานเครื่องจักรเครื่องมืออย่างถูกวิธีแก่พนักงานก่อนการใช้งานจริง เพื่อลดปัญหาความชำรุดเสียหายที่อาจเกิดจากการใช้งาน

(4) ด้านวัสดุอุปกรณ์

ก. ควรมีการวางแผนการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงการตั้งแต่ก่อนรับงานเพื่อลดปัญหาและข้อผิดพลาดในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์บางรายการที่หายากไม่มีในท้องตลาดหรือมีแหล่งที่อยู่ไกล ซึ่งจะต้องคำนึงถึงทั้งปริมาณ ราคา คุณภาพ ระยะเวลา และการขนส่ง หากการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้สามารถลดต้นทุนได้อย่างมาก

ข. ควรหาแหล่งใหม่ ๆ ในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ เพราะจะทำให้ลดปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์และสามารถจัดซื้อได้ในราคาถูก

ค. ควรมีการติดตามและให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับราคาของวัสดุก่อสร้าง หากมีแนวโน้มปรับราคาขึ้นจะได้ดำเนินการสต็อกสินค้าบางรายการที่จะต้องใช้เป็นจำนวนมากเพื่อลดต้นทุน

ง. ควรมีการควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบ จัดทำบัญชีเบิกใช้และบัญชีส่งคืนบางรายการที่เหลือจากการใช้ เพื่อให้การใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพและป้องกันการสูญหายระหว่างการทำงาน

(5) ด้านการบริหารจัดการ

ก. ควรมีการติดตามข้อมูลข่าวสารพยากรณ์อากาศ เพื่อเตรียมแผนงานรองรับสภาพลมฟ้าอากาศที่อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต

ข. ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนงานด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการเงิน การสั่งการกำลังคน การใช้เครื่องจักรเครื่องมือ และวัสดุอุปกรณ์อย่างเป็นระบบ มีกระบวนการและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน ทั้งแผนก่อนการรับงาน แผนงานก่อนลงมือทำงาน และแผนงานระหว่างการทำงาน เพื่อให้การบริหารจัดการงานก่อสร้างดำเนินงานไปอย่างรัดกุมและรอบคอบ หากแม้เกิดปัญหาและอุปสรรคใด ๆ ในระหว่างการทำงานก็จะสามารถแก้ไขปัญหาได้ทันที เนื่องจากได้มีการเตรียมแผนงานรองรับไว้แล้ว

ค. ควรให้ความสำคัญในด้านการสื่อสารระหว่างบุคลากรในองค์กร เช่น งานควบคุม งานภาคสนาม งานสำนักงาน ควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจนเพื่อการสื่อสารได้รวดเร็วคล่องตัว ซึ่งจะสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ถูกต้องตรงประเด็นและรวดเร็วขึ้น

ง. ควรวางแผนแบบแปลนและรายการก่อสร้างให้ชัดเจนและรอบ
ครอบ โดยกำหนดเป็นขั้นตอนที่ต้องทำในการทำงานก่อสร้างของแต่ละโครงการ

จ. ควรให้ความสำคัญติดตามข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เช่น ราคาน้ำมัน
วัสดุก่อสร้าง การซื้อจัดจ้างของภาครัฐ และกฎระเบียบ ข้อบังคับ รวมถึงข้อจำกัดต่าง ๆ ที่
เกี่ยวกับอุตสาหกรรมก่อสร้างของทางราชการ เพื่อจะได้เตรียมความพร้อมรับการ
เปลี่ยนแปลงจากเหตุการณ์เหล่านี้ได้ทันทั้งที่และให้การทำงานราบรื่นไม่สะดุดอันเนื่องจากการ
ทำงานไม่เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

3.1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจ ขนาด กลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

1) ควรเพิ่ม โอกาสหรือช่องทางให้ธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาด
ย่อมเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำได้ง่ายขึ้น

2) ควรจัดให้มีสถาบันฝึกอบรมให้ความรู้ทางด้านวิชาชีพการก่อสร้าง
หลักสูตรระยะสั้น เช่น หลักสูตรช่างปูน ช่างไม้ ช่างเหล็ก เป็นต้น โดยมีต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ
เพื่อส่งเสริมการสร้างงานสร้างอาชีพทางด้านกรก่อสร้างให้แก่ประชาชนทั่วไป

3) ควรจัดให้มีหน่วยงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการธุรกิจ
ก่อสร้างโดยตรง ซึ่งอาจเป็นการให้ความรู้หรือให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางในการดำเนินธุรกิจให้
สามารถเติบโตต่อไปได้ เนื่องจากอุตสาหกรรมก่อสร้างมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจ
และสังคมของประเทศ ที่ก่อให้เกิดการจ้างงานและการสร้างรายได้จากตัวอุตสาหกรรมและภาค
ธุรกิจอื่น ๆ อีกจำนวนมาก

4) ควรเพิ่มมาตรการเข้มงวดกับผู้รับเหมาช่วงงาน ทางด้านการจ่ายค่าจ้าง
แรงงานของผู้รับเหมาช่วงงาน ซึ่งปัญหาการไม่จ่ายค่าจ้างหรือจ่ายไม่ครบของผู้รับเหมาช่วงงาน
อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้แรงงานก่อสร้างลดน้อยลง เนื่องจากเกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้หมด
หวังจากการประกอบอาชีพแรงงานก่อสร้าง จนกลายเป็นแรงงานที่หายาก

5) ควรให้ความรู้เกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างทั้ง
ผู้ประกอบการและลูกจ้าง เพื่อลดปัญหาอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานอันจะนำไปสู่การสูญเสียทั้ง
ร่างกายและทรัพย์สิน

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า การประกอบธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่เริ่มต้นจากการทำธุรกิจภายในครอบครัวจากกิจการเล็ก ๆ เมื่อมีประสบการณ์มากขึ้นก็จะสามารถขยายกิจการของตนเองมาจดทะเบียนเป็นธุรกิจประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด ซึ่งการทำงานไม่ได้ใช้เทคโนโลยีในระดับสูงมากนัก อาจเป็นเพราะขาดความรู้ความเข้าใจ รวมถึงข้อจำกัดทางด้านเงินลงทุน และขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยีอุตสาหกรรมในระดับสูง เพื่อให้การศึกษาในประเด็นเหล่านี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกได้มากขึ้นในอนาคต ควรขยายขอบเขตในการศึกษาทางด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการและสถานประกอบการเกี่ยวกับกลยุทธ์ นโยบาย วิสัยทัศน์ เทคนิคการก่อสร้างที่ส่งผลให้ธุรกิจเติบโต รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ของอุตสาหกรรมก่อสร้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกในประเด็นที่เกี่ยวข้องอันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพการทำงานและเพิ่มขีดความสามารถให้แข่งขันได้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างขนาดใหญ่ต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ประกอบ บำรุงผล. (2542). *การบริหารและควบคุมงานก่อสร้าง*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- พนม ภัยหน่าย. (2545). *การบริหารงานก่อสร้าง*. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- วิริยะ แสงสว่าง. (2549). *การวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโครงการก่อสร้างขนาดเล็ก* (วิทยานิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- พาสีทธิ์ หล่อธีรพงศ์ และคณะ (2546) อ้าง ถึงใน สัมพันธ์ โยชกุลศิริ. (2550). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของผู้รับเหมาก่อสร้างในจังหวัด เชียงใหม่* (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- เอกมลปราบแสนพ่าย. (2553). *การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการควบคุมต้นทุนในการรับเหมาก่อสร้างงานอาคารสูง เขตกรุงเทพฯ* (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐพร น้ำแก้ว. (2555). *การศึกษาการบริหารงานภายในขององค์กรเพื่อรักษาขีดความสามารถอย่างยั่งยืนสำหรับธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง กรณีศึกษาห้างหุ้นส่วนจำกัดหัวเขาสิบก่อสร้างจังหวัดสุพรรณบุรี* (รายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐวุฒิ วิเศษ. (2555). *ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจของการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จังหวัดนนทบุรี* (รายงานการวิจัย บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) วิทยาลัยราชพฤกษ์, นนทบุรี.
- ดิษฐพงศ์ รัตนโอภา. (2555). *การควบคุมต้นทุนของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา* (วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.

- วิทยา จันทะวงศ์ศรี (2547) อ้างถึงใน ปภพพล เดิมธีรกิจ. (2555). *ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : กรณีศึกษาอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์* (วิทยานิพนธ์ ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพมหานคร.
- พัชชา ชัยชนะपाल. (2556). *รูปแบบความร่วมมือระหว่างองค์กรในอุตสาหกรรมก่อสร้างเพื่อพัฒนาเป็นพันธมิตรทางธุรกิจที่ยั่งยืน* (วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- สุธีรา อะทะวงษา. (2556). *คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจคุณวุฒิบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร.
- สิทธิศิริ ฐานประเสริฐ. (2556). *ปัญหาที่ส่งผลกระทบทางการเงินต่อการขยายธุรกิจรับเหมาก่อสร้างประเภทอาคาร ของผู้รับเหมาก่อสร้างในจังหวัดนครปฐม* (รายงานการศึกษาสารนิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสยาม, กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2557). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2557 : บทที่ 6 แนวทางการส่งเสริมกลุ่มธุรกิจ SMEs ที่มีการเติบโตสูงของประเทศไทย (SMEs High Growth Sectors)*. กรุงเทพมหานคร. www.sme.go.th.
- สุทธิ ภาษีผล (2543) อ้างถึงใน อนันต์ แก้วชื่น. (2558). *แนวทางแก้ไขความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานธุรกิจรับเหมาก่อสร้างของผู้รับเหมาก่อสร้างในเขตอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช*. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, นครศรีธรรมราช.
- การส่งเสริม SME ในจังหวัดพิษณุโลก. (2559). *งานจัดทำยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รายสาขา/รายพื้นที่/รายประเด็น : การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่เมืองเล็ก (Hinterland)*. พิษณุโลก. สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม.
- นิติพัฒน์ ธนจิวัฒน์. (2559). *กลยุทธ์ขยายฐานลูกค้า บริษัท TMM Trading จำกัด* (วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

- จิราภรณ์ บุญยั้ง. (2559). การบริหารจัดการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 11(1), 136-148.
- Krungsri Research. (2559, สิงหาคม). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2559-61 : ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง. สืบค้นจาก www.krungsri.research@krungsri.com.
- MGR Online. (2560, 26 กันยายน). *สถาบันก่อสร้าง - สสว. ปั้นผู้รับเหมา SMEs สู่มืออาชีพ*. สืบค้นจาก www.banmuang.co.th.
- พิสมัย ผิวอ่อน. (2560). *การกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลต่อคุณภาพงบการเงินของธุรกิจ SMEs ในกรุงเทพมหานคร* (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีปทุม, กรุงเทพมหานคร.
- ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน). (2561). *เจาะทิศทางก่อสร้างไทย ปี 62*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.
- นัทธมน อิ่มสมบัติ. (2561). *การจัดการเครือข่ายของผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างจังหวัดนครปฐม* (วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- อุ้ย สุข. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการงานก่อสร้างที่ยั่งยืนของผู้รับเหมาในจังหวัดตราด* (วิทยานิพนธ์ วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- Sidek & Mohamad, (2014), McClelland, (1973), Laosebikan, Oginni & Odunlusi, (2013), Mullins, 2002; Akindele, Oginni & Omoyele, (2012), Adeoye, (2012), Kotter & Rathgeber, (2006) อ้างถึงใน นริศ เพ็ญโกโคย* นุจรี ภาคัตย์**. (2561). อิทธิพลของสมรรถนะองค์กร กลยุทธ์ทางธุรกิจ ภาวะผู้นำ และการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อการเติบโตทางธุรกิจและความอยู่รอดขององค์กรในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์. *วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(2), 1-20.
- ตฤณ ไหมฉิม¹* และณัฐวดี บุญศรี². (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจก่อสร้าง : กรณีศึกษาผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดภูเก็ต. *วารสารการประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ, ครั้งที่ 2*, 1-14
- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2562, 7 ตุลาคม). ข้อมูลนิติบุคคล : *Data Warehouse + (คลังข้อมูลธุรกิจเดิม)*. สืบค้นจาก www.dbd.go.th

วัชรพงศ์ ดีวงษ์. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อความอยู่รอดและความสามารถทางการแข่งขันของผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจัดตั้งใหม่ กรณีศึกษา ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างในเขตเทศบาลนครอุดรธานี. วารสารสถาปัตยกรรม การออกแบบและการก่อสร้าง, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2(1), 71-82.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2563, 18 มีนาคม). นิยาม SMEs : กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562. สืบค้นจาก www.sme.go.th

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดพิษณุโลก

จังหวัดพิษณุโลกมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 6.76 ล้านไร่หรือคิดเป็น 10,815.8 ตารางกิโลเมตร โดยมีการแบ่งการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการ อำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอพรหมพิราม อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอวังทอง และอำเภอเนินมะปราง โดยทิศเหนือติดกับจังหวัดอุตรดิตถ์และแขวงไชยบุรี ประเทศลาว ทิศใต้ติดต่อกับ จังหวัดพิจิตร ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดเพชรบูรณ์และจังหวัดเลย ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดสุโขทัยและจังหวัดกำแพงเพชร ดังแสดงภาพที่ 1.2 พื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ 1.2 พื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

สำหรับจำนวนประชากรในจังหวัดพิษณุโลกตามรายงานในปี พ.ศ. 2559 มีประชากรรวมทั้งสิ้น 865,759 คน โดยแบ่งผู้หญิง 441,846 คน และผู้ชาย 423,913 คน ซึ่งมีจำนวนประชากรมากเป็นลำดับที่ 28 ของประเทศ และเป็นลำดับที่ 5 ของภาคเหนือ อีกทั้งประชากรในพื้นที่ซึ่งไม่ได้สัญชาติไทย มีเพียงร้อยละ 0.1 หรือ 1,290 คน เท่านั้น ซึ่งเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยจำนวนประชากรที่ไม่ได้สัญชาติทั่วประเทศ มีถึง 11,479 คน

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกเศรษฐศาสตรธุรกิจ (M.Econ.) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

ผู้ศึกษาจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้ช่วยตอบแบบสอบถามชุดนี้ตามความเป็นจริง และขอได้โปรดตอบให้ครบทุกข้อ โดยข้อมูลที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาเท่านั้น ผู้ศึกษาขอรับรองว่าข้อมูลทั้งหมดจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามทั้งหมด 3 ส่วน ประกอบด้วย

- ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนตัวของผู้บริหารหรือผู้ประกอบการและข้อมูลทั่วไปของกิจการ
- ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้าง
- ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นอื่นๆ (ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก)

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนิภา เพชรเป็ย)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

โทร. 081-9534498

Line ID : 0819534498

โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง เพียงช่องเดียวสำหรับคำถามแต่ละข้อ
 ส่วนที่ 1.1 ปัจจัยส่วนตัวของผู้บริหาร (กรรมการผู้จัดการ/หุ้นส่วนผู้จัดการ/เจ้าของกิจการ)

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพ

โสด

สมรส

หม้าย/หย่าร้าง

4. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

อนุปริญญา/ปวส.

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

ไม่ได้ศึกษา

5. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

ส่วนที่ 1.2 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ

1. ลักษณะของกิจการปัจจุบัน

เจ้าของคนเดียว

ห้างหุ้นส่วนสามัญ

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

บริษัทจำกัด

2. เงินลงทุนของกิจการ (ประมาณ).....บาท

3. จำนวนพนักงานในกิจการ.....คน

4. ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน.....ปี

5. ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง

 งานเกี่ยวกับอาคาร งานเกี่ยวกับงานทาง,
ชลประทาน งานเกี่ยวกับสาธารณูปโภค อื่น ๆ โปรดระบุ.....

6. ประเภทของหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก

 หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน

7. เครื่องจักรที่ใช้งานก่อสร้าง ส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักรที่

 เป็นของกิจการเองทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นของกิจการมี

บางส่วนเข้ามา

 ส่วนใหญ่จะเข้ามา เข้ามาทั้งหมด

8. โดยส่วนใหญ่กิจการของท่าน มีการจ้างผู้รับเหมาช่วงแบบใดบ้าง

 ไม่มี จ้างผู้รับเหมาช่วงที่รับเฉพาะค่าแรง จ้างผู้รับเหมาช่วงที่รับเหมาทั้งค่าแรง และค่าวัสดุทั้งหมด จ้างผู้รับเหมาช่วงแยกตามประเภทของงาน อื่นๆ (โปรดระบุ).....ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจ
ก่อสร้างของท่าน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ เพียงหนึ่งข้อ ลงในช่องว่างเพื่อแสดงความคิดเห็นของท่านว่า
คิดเห็นมาก

หรือ น้อยเพียงใด

คะแนน 5 หมายถึง มากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มาก

คะแนน 3 หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง น้อย

คะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการเงิน					
1.1 มีเงินทุนจำกัดและไม่เพียงพอในการลงทุน					
1.2 ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อกู้ยืมเงินมาลงทุนได้					
1.3 แหล่งเงินทุนที่กู้ยืมมีอัตราดอกเบี้ยสูง					
1.4 ไม่มีเครดิตเงินเชื่อในการซื้อวัสดุก่อสร้าง					
2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านกำลังคน					
2.1 ขาดการวางแผนในการใช้บุคลากร และการจัดอัตรากำลังคน					
2.2 ขาดความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน					
2.3 จำนวนไม่เพียงพอทำให้งานเกิดความล่าช้า					
2.4 ขาดความรับผิดชอบ ไม่ตั้งใจทำงาน					
3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านเครื่องจักรเครื่องมือ					
3.1 ขาดการวางแผนในการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ					
3.2 มีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับลักษณะการทำงาน					
3.3 เครื่องจักร เครื่องมือ ไม่มีประสิทธิภาพ					
3.4 ขาดการบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องมือ อย่างเหมาะสม					
4. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านวัสดุอุปกรณ์					
4.1 ขาดการวางแผน และควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ดี					
4.2 ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในท้องตลาด					
4.3 การจัดหาและการจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ไม่ตรงเวลา					
4.4 การปรับขึ้นราคาของวัสดุอุปกรณ์					
5. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการ					
5.1 ขาดการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน					
5.2 ขาดการประสานงานและความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง					
5.3 แบบแปลนและรายการก่อสร้างคลุมเครือ					
5.4 ข้อจำกัดด้านสภาพลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง					
5.5 ความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมก่อสร้าง					

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นอื่นๆ (ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อดำเนินงานของวิสาหกิจ
ขนาดกลางและ ขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก)

1. ด้านการเงิน.....

.....
.....

2. ด้านกำลังคน.....

.....
.....

1. ด้านเครื่องจักรเครื่องมือ.....

.....
.....

4. ด้านวัสดุก่อสร้าง.....

.....
.....

5. ด้านการบริหารจัดการ

.....
.....

.....
.....

ขอขอบพระคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะมา ณ โอกาสนี้

ผู้ตอบแบบสอบถาม

ว/ด/ป

สถานที่ตอบข้อมูล

ภาคผนวก ค
แบบถั้มภาษณ้

แบบสัมภาษณ์

สำหรับผู้ประกอบการ

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นเอกสารเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ โดยผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการศึกษาเท่านั้น และจะถูกปกปิดเป็นความลับ ดังนั้นเพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย จึงขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงและตามความรู้สึกนึกคิดของตัวเอง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ให้ข้อมูลมา ณ ที่นี้ ซึ่งการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แต่อย่างใด

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง เพียงช่องเดียวสำหรับคำถามแต่ละข้อ

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

4. หน่วยงานชื่อ.....

5. ตำแหน่ง.....

6. ขนาดของธุรกิจ

- ขนาดย่อม (จำนวนลูกจ้างไม่เกิน 30 คน สินทรัพย์ไม่เกิน 50 ล้านบาท)
- ขนาดกลาง (จำนวนลูกจ้างไม่เกิน 30-100 คน สินทรัพย์ไม่เกิน 50-300 ล้านบาท)

7. ลักษณะดำเนินงานธุรกิจหลัก

- งานเกี่ยวกับอาคาร
- งานเกี่ยวกับงานทาง, ชลประทาน
- งานเกี่ยวสาธาณูปโภค
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

2.1 ปัญหาและอุปสรรค

2.1.1 ด้านการเงิน

(1) ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่ง.....

.....
.....

(2) ปัญหาจากความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้าง.....

.....
.....

(3) ปัญหาจากความผันผวนทางเศรษฐกิจและดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงขึ้น

.....
.....

(4) ปัญหาจากการเบิกจ่ายเงินล่าช้าของผู้ว่าจ้าง.....

.....
.....

(5) ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านการเงินต่อการดำเนินงาน.....

.....
.....

2.1.2 ด้านกำลังคน

(1) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาแรงงานในระดับต่าง ๆ.....

.....

(2) ปัญหาจากการขึ้นอัตราค่าแรงขั้นต่ำ.....

.....

(3) ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยจากการทำงานก่อสร้าง.....

.....

(4) ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายแรงงาน และผลกระทบที่ได้รับมีมากน้อยเพียงใด.....

.....

(5) ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์และบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม.....

.....

(6) ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านกำลังคนต่อการดำเนินงาน.....

.....

2.1.3 ด้านเครื่องจักรและเครื่องมือ

(1) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเครื่องจักรเครื่องมือ.....

.....

(2) ปัญหาในการบำรุงรักษาเครื่องจักรเครื่องมือ.....

.....

(3) ปัญหาเกี่ยวกับผลกระทบจากการเพิ่มเครื่องจักรเครื่องมือต่อองค์กร.....

.....

(4) ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านเครื่องจักรและเครื่องมือต่อการดำเนินงาน.....

.....

2.1.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์

(1) ปัญหาและอุปสรรคในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์.....

.....

.....

(2) ปัญหาจากการจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ล่าช้า.....

.....

.....

(3) ปัญหาจากความผันผวนของราคาวัสดุอุปกรณ์.....

.....

.....

(4) ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านวัสดุและอุปกรณ์ต่อการดำเนินงาน.....

.....

.....

2.1.5 ด้านการบริหารจัดการ

(1) ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการวางแผนการเงินไว้ล่วงหน้าก่อนการรับงาน.....

.....

.....

(2) ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนและการสั่งการ.....

.....

.....

(3) ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งวัสดุอุปกรณ์.....

.....

.....

(4) การวางแผนการใช้เครื่องจักรเครื่องมือ.....

.....

.....

(5) ปัญหาแบบแปลนและรายการก่อสร้างคลุมเครือ.....

.....

.....

(6) ปัญหาจากลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง.....

.....

.....

(7) ปัญหาจากความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ.....

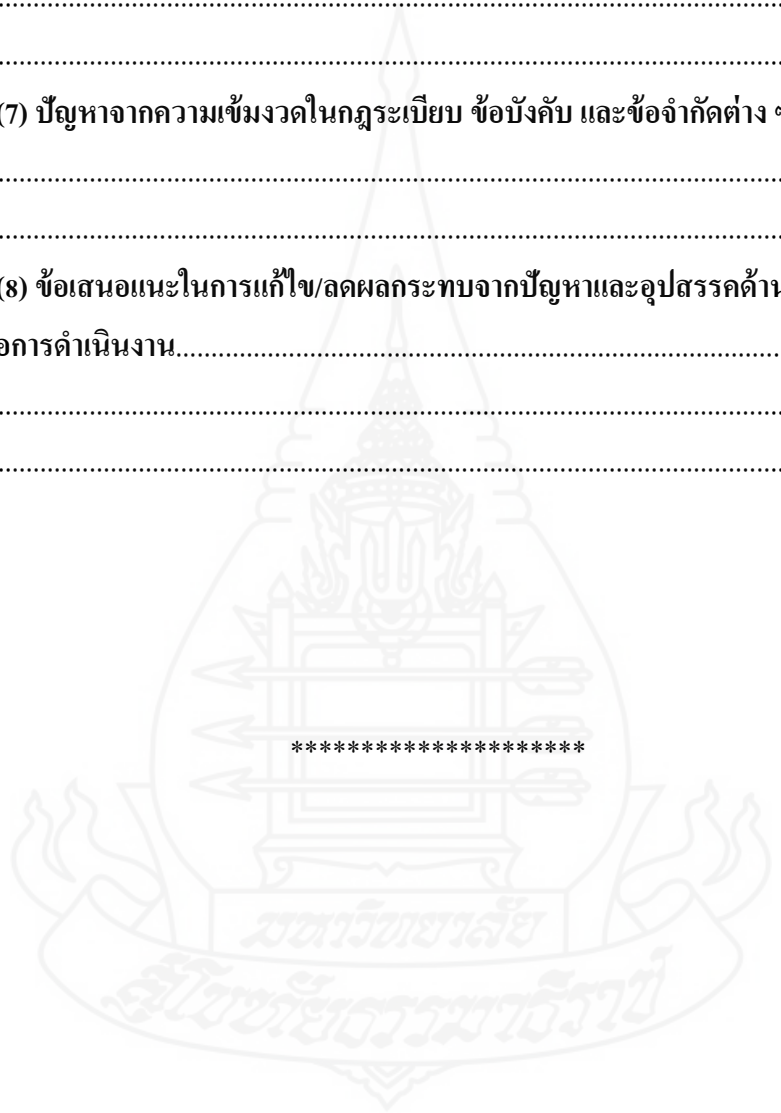
.....

.....

(8) ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการต่อการดำเนินงาน.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

สำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นเอกสารเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นการวิจัยของนักศึกษาระดับปริญญาโท เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ โดยผู้วิจัยจะนำไปใช้ในการศึกษาเท่านั้น และจะถูกปกปิดเป็นความลับ ดังนั้นเพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย จึงขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อมูลตามความเป็นจริงและตามความรู้สึกนึกคิดของตัวเอง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ให้ข้อมูลมา ณ ที่นี้ ซึ่งการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แต่อย่างใด

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

โปรดใส่เครื่องหมาย ลงในช่อง เพียงช่องเดียวสำหรับคำถามแต่ละข้อ

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี

4. หน่วยงานชื่อ.....

5. ตำแหน่ง.....

ประเด็นแบบสัมภาษณ์

สำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สาขาธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

การสัมภาษณ์หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ประเภทธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์โดยกำหนด
ประเด็นไว้ ดังนี้

1. คลังจังหวัดพิษณุโลก สัมภาษณ์ในประเด็นดังนี้
 - ข้อมูลตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ของธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก
ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 – 2562
 - ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์
2. พาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก
 - อัตราการเพิ่มขึ้น/ลดลงของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก
เปรียบเทียบโดยใช้ปีก่อนหน้าเป็นปีฐาน ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 - 2562
 - ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์
3. สถิติการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพิษณุโลก
 - ปัญหาแรงงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง
 - กฎหมายแรงงานที่ควบคุมและเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการก่อสร้าง
 - กฎหมายแรงงานขั้นต่ำ
 - สภาพทั่วไปของแรงงานก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก
 - ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์

3. ธนาคารพาณิชย์

- การปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง
- ข้อจำกัดและปัญหาของธุรกิจก่อสร้างในการขอสินเชื่อ
- พฤติกรรมทางการเงินในภาพรวมของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง
- ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์

ภาคผนวก ง
ผลการประเมินความสอดคล้องของคำถามตามความคิดเห็น
ของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 1 ค่า IOC แบบสอบถาม

รายละเอียดข้อคำถาม	ผลการประเมิน		
	รวม	IOC	แปลผล
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์			
1. เพศ			
ชาย	3	1.00	ใช้ได้
หญิง	3	1.00	ใช้ได้
2. อายุ.....ปี	3	1.00	ใช้ได้
3. สถานภาพ			
โสด	3	1.00	ใช้ได้
สมรส	3	1.00	ใช้ได้
หม้าย/หย่าร้าง	3	1.00	ใช้ได้
4. ระดับการศึกษา			
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	3	1.00	ใช้ได้
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	3	1.00	ใช้ได้
อนุปริญญา/ปวส.	3	1.00	ใช้ได้
ปริญญาตรี	3	1.00	ใช้ได้
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.00	ใช้ได้
ไม่ได้ศึกษา	3	1.00	ใช้ได้
5. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี	3	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 1.2 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ			
1. ลักษณะของกิจการปัจจุบัน			
เจ้าของคนเดียว	3	1.00	ใช้ได้
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	3	1.00	ใช้ได้
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	3	1.00	ใช้ได้
บริษัทจำกัด	3	1.00	ใช้ได้
2. เงินลงทุนของกิจการ (ประมาณ).....บาท	3	1.00	ใช้ได้
3. จำนวนพนักงานในกิจการ.....คน	3	1.00	ใช้ได้
4. ระยะเวลาดำเนินธุรกิจจนถึงปัจจุบัน.....ปี	3	1.00	ใช้ได้
5. ประเภทงานหลักที่ก่อสร้าง			

งานเกี่ยวกับอาคาร	3	1.00	ใช้ได้
งานเกี่ยวกับงานทาง,ชลประทาน	3	1.00	ใช้ได้
งานเกี่ยวกับสาธารณูปโภค	3	1.00	ใช้ได้
อื่น ๆ	3	1.00	ใช้ได้
6. ประเภทของหน่วยงานที่รับเหมาเป็นหลัก			
หน่วยงานราชการ	3	1.00	ใช้ได้
หน่วยงานเอกชน	3	1.00	ใช้ได้
7. เครื่องจักรที่ใช้งานก่อสร้าง ส่วนใหญ่เป็นเครื่องจักรที่			
เป็นของกิจการเองทั้งหมด	3	1.00	ใช้ได้
ส่วนใหญ่เป็นของกิจการมีบางส่วนเช่ามา	3	1.00	ใช้ได้
ส่วนใหญ่จะเช่ามา	3	1.00	ใช้ได้
เช่ามาทั้งหมด	3	1.00	ใช้ได้
8. โดยส่วนใหญ่กิจการของท่าน มีการจ้างผู้รับเหมาช่วงแบบใดบ้าง			
ไม่มี	3	1.00	ใช้ได้
จ้างผู้รับเหมาช่วงที่รับเฉพาะค่าแรง	3	1.00	ใช้ได้
จ้างผู้รับเหมาช่วงที่รับเหมาทั้งค่าแรง และค่าวัสดุทั้งหมด	3	1.00	ใช้ได้
จ้างผู้รับเหมาช่วงแยกตามประเภทของงาน	3	1.00	ใช้ได้
อื่น ๆ	3	1.00	ใช้ได้
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคด้านปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานธุรกิจก่อสร้างของท่าน			
1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการเงิน			
มีเงินทุนจำกัดและไม่เพียงพอในการลงทุน	3	1.00	ใช้ได้
ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อกู้ยืมเงินมาลงทุนได้	2	0.67	ใช้ได้
แหล่งเงินทุนที่กู้ยืมมีอัตราดอกเบี้ยสูง	3	1.00	ใช้ได้
ไม่มีเครดิตเงินเชื่อในการซื้อวัสดุก่อสร้าง	2	0.67	ใช้ได้
2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านกำลังคน			
ขาดการวางแผนในการใช้บุคลากร และการจัดอัตรากำลังคน	2	0.67	ใช้ได้
ขาดความชำนาญ ทักษะ และประสบการณ์ในการทำงาน	3	1.00	ใช้ได้
จำนวนไม่เพียงพอทำให้งานเกิดความล่าช้า	2	0.67	ใช้ได้
ขาดความรับผิดชอบ ไม่ตั้งใจทำงาน	2	0.67	ใช้ได้

3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านเครื่องจักรเครื่องมือ			
ขาดการวางแผนในการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ	3	1.00	ใช้ได้
มีไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับลักษณะการทำงาน	3	1.00	ใช้ได้
เครื่องจักร เครื่องมือ ไม่มีประสิทธิภาพ	3	1.00	ใช้ได้
ขาดการบำรุงรักษาเครื่องจักร เครื่องมือ อย่างเหมาะสม	3	1.00	ใช้ได้
4. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านวัสดุอุปกรณ์			
ขาดการวางแผน และควบคุมการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ดี	3	1.00	ใช้ได้
ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในท้องตลาด	2	0.67	ใช้ได้
การจัดหาและการจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ไม่ตรงเวลา	3	1.00	ใช้ได้
การปรับขึ้นราคาของวัสดุอุปกรณ์	3	1.00	ใช้ได้
5. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการ			
ขาดการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจน	3	1.00	ใช้ได้
ขาดการประสานงานและความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง	3	1.00	ใช้ได้
แบบแปลนและรายการก่อสร้างคลุมเครือ	2	0.67	ใช้ได้
ข้อจำกัดด้านสภาพลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง	2	0.67	ใช้ได้
ความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมก่อสร้าง	2	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ 2 ค่า Cronbach's Alpha ของแบบสอบถาม

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง	Cronbach's Alpha
1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการเงิน	0.865
2. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านกำลังคน	0.821
3. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านเครื่องจักรเครื่องมือ	0.752
4. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านวัสดุอุปกรณ์	0.852
5. ปัญหาที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการ	0.755
รวม	0.951

ตารางที่ 3 ค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

รายละเอียดข้อคำถาม	ผลการประเมิน		
	รวม	IOC	แปลผล
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์			
1. เพศ			
ชาย	3	1.00	ใช้ได้
หญิง	3	1.00	ใช้ได้
2. อายุ.....ปี	3	1.00	ใช้ได้
3. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี	3	1.00	ใช้ได้
4. หน่วยงานชื่อ.....	3	1.00	ใช้ได้
5. ตำแหน่ง.....	3	1.00	ใช้ได้
6. ขนาดของธุรกิจ			
ขนาดย่อม (จำนวนลูกจ้างไม่เกิน 30 คน สินทรัพย์ไม่เกิน 50 ล้านบาท)	3	1.00	ใช้ได้
ขนาดกลาง (จำนวนลูกจ้างไม่เกิน 30-100 คน สินทรัพย์ไม่เกิน 50 - 300 ล้านบาท)	3	1.00	ใช้ได้
ขนาดใหญ่ (จำนวนลูกจ้างเกิน 100 คน สินทรัพย์มากกว่า 300 ล้าน บาท)	1	0.33	ใช้ไม่ได้
7. ลักษณะดำเนินธุรกิจหลัก			
งานเกี่ยวกับอาคาร	2	0.67	ใช้ได้
งานเกี่ยวกับงานทาง, ขลประทาน	2	0.67	ใช้ได้
งานเกี่ยวกับสาธารณูปโภค	2	0.67	ใช้ได้
อื่น ๆ โปรดระบุ.....	3	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะ			
2.2 ปัญหาและอุปสรรค			
2.2.1 ด้านการเงิน			
ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาจากความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้าง	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาจากความผันผวนทางเศรษฐกิจและดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงขึ้น	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาจากการเบิกจ่ายเงินล่าช้าของผู้ว่าจ้าง	3	1.00	ใช้ได้
ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้าน การเงินต่อการดำเนินงาน	3	1.00	ใช้ได้

2.2.2 ด้านกำลังคน			
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาแรงงานในระดับต่าง ๆ	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาจากการขึ้นอัตราค่าแรงขั้นต่ำ	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยจากการทำงานก่อสร้าง	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายแรงงาน และผลกระทบที่ได้รับมีมากน้อยเพียงใด	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์และบรรยากาศ ในการทำงานเป็นทีม	3	1.00	ใช้ได้
ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านกำลังคนต่อการดำเนินงาน	3	1.00	ใช้ได้
2.2.3 ด้านเครื่องจักรและเครื่องมือ	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาเครื่องจักรเครื่องมือ			
ปัญหาในการบำรุงรักษาเครื่องจักรเครื่องมือ	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาเกี่ยวกับผลกระทบการเพิ่มเครื่องจักรเครื่องมือ ต่อองค์กร	3	1.00	ใช้ได้
ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านเครื่องจักรและเครื่องมือต่อการดำเนินงาน	3	1.00	ใช้ได้
2.2.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์			
ปัญหาและอุปสรรคในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาการจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ล่าช้า	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาจากความผันผวนของราคาวัสดุอุปกรณ์	3	1.00	ใช้ได้
ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านวัสดุและอุปกรณ์ต่อการดำเนินงาน	3	1.00	ใช้ได้
2.2.5 ด้านการบริหารจัดการ			
การเตรียมการวางแผนการเงินไว้ล่วงหน้าก่อนการรับงาน	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนและการสั่งการ	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งวัสดุอุปกรณ์	3	1.00	ใช้ได้
การวางแผนการใช้เครื่องจักรเครื่องมือ	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาแบบแปลนและรายการก่อสร้างคลุมเครือ	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาจากสภาพลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาจากความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับและข้อจำกัดต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมก่อสร้างของภาครัฐ	3	1.00	ใช้ได้

ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและ อุปสรรค ด้านการบริหารจัดการต่อการดำเนินงาน	3	1.00	ใช้ได้
---	---	------	--------

ตารางที่ 4 ค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภาคเอกชน

รายละเอียดข้อความ	ผลการประเมิน		
	รวม	IOC	แปลผล
ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์			
1. เพศ			
ชาย	3	1.00	ใช้ได้
หญิง	3	1.00	ใช้ได้
2. อายุ.....ปี	3	1.00	ใช้ได้
3. ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี	3	1.00	ใช้ได้
4. หน่วยงานชื่อ.....	3	1.00	ใช้ได้
5. ตำแหน่ง.....	3	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะ			
2.1 คลังจังหวัดพิษณุโลก	3	1.00	ใช้ได้
ข้อมูลตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ของธุรกิจก่อสร้าง ในจังหวัดพิษณุโลก ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 -2562			
ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์	3	1.00	ใช้ได้
2.2 พาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก	3	1.00	ใช้ได้
อัตราการเพิ่มขึ้น/ลดลง ของผู้ประกอบการธุรกิจ ก่อสร้าง ในจังหวัดพิษณุโลก เปรียบเทียบ โดยใช้ปีก่อนหน้าเป็นปีฐาน ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 – 2562			
ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์	3	1.00	ใช้ได้
2.3 สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพิษณุโลก	3	1.00	ใช้ได้
ปัญหาแรงงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง			
กฎหมายแรงงานที่ควบคุมและเอื้อประโยชน์ต่อ ผู้ประกอบการก่อสร้าง	3	1.00	ใช้ได้
กฎหมายแรงงานขั้นต่ำ	3	1.00	ใช้ได้
สภาพทั่วไปของแรงงานก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก	3	1.00	ใช้ได้

ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์	3	1.00	ใช้ได้
2.4 ธนาคารพาณิชย์			
การปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง	3	1.00	ใช้ได้
ข้อจำกัดและปัญหาของธุรกิจก่อสร้างในการขอสินเชื่อ	3	1.00	ใช้ได้
พฤติกรรมทางการเงินในภาพรวมของผู้ประกอบการ ธุรกิจก่อสร้าง	3	1.00	ใช้ได้
ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์	3	1.00	ใช้ได้
2.5 หอการค้าจังหวัดพิษณุโลก	3	1.00	ใช้ได้
มุมมองสภาพทั่วไปของเศรษฐกิจในจังหวัดพิษณุโลก			
มุมมองทางด้านสภาพทั่วไปของธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก	3	1.00	ใช้ได้
ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ

ผลการคำนวณจากแบบจำลองถดถอยพหุคูณ

dumx1

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	43	27.9	27.9	27.9
	1.00	111	72.1	72.1	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

dumx3

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	20	13.0	13.0	13.0
	1.00	134	87.0	87.0	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

dumx4

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	22	14.3	14.3	14.3
	1.00	132	85.7	85.7	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

dumx6

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	25	16.2	16.2	16.2
	1.00	129	83.8	83.8	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

dumx10

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	40	26.0	26.0	26.0
	1.00	114	74.0	74.0	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

dumx11

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	47	30.5	30.5	30.5
	1.00	107	69.5	69.5	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

dumx121

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	84	54.5	54.5	54.5
	1.00	70	45.5	45.5	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

dumx122

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	105	68.2	68.2	68.2
	1.00	49	31.8	31.8	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

dumx131

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	81	52.6	52.6	52.6
	1.00	73	47.4	47.4	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

dumx132

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	.00	110	71.4	71.4	71.4
	1.00	44	28.6	28.6	100.0
	Total	154	100.0	100.0	

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
x2	154	28	69	44.73	8.117
x5	154	3	44	17.58	8.244
x7	154	200	100000	6153.77	13545.948
x8	154	0	73	8.18	9.592
x9	154	4	40	15.43	7.849
Valid N (listwise)	154				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Profit	154	-5345.44	38731.22	2216.5983	5375.81864
Valid N (listwise)	154				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
finaancial1	154	1	5	2.73	.657
financial2	154	1	5	2.68	.740
financial3	154	1	5	2.93	.864
financial4	154	1	5	2.63	.783
man1	154	1	4	2.52	.585
man2	154	1	5	2.35	.682
man3	154	1	5	3.01	.732
man4	154	1	5	2.39	.689
machine1	154	1	4	2.56	.676
machine2	154	1	5	2.65	.728
machine3	154	1	4	2.23	.719
machine4	154	1	5	2.23	.746
material1	154	1	5	2.56	.676
material2	154	1	4	2.42	.693
material3	154	1	5	2.64	.853
material4	154	2	5	3.56	.824
manage1	154	1	4	2.50	.618
manage2	154	1	4	2.35	.621
manage3	154	1	4	2.29	.636
manage4	154	2	5	3.41	.805
manage5	154	1	5	2.70	.841
Profit	154	-5345.44	38731.22	2216.5983	5375.81864
Tfinancial	154	1.00	4.50	2.7419	.62780
Tman	154	1.50	4.25	2.5682	.48361
Tmachine	154	1.00	4.25	2.4172	.58162
Tmaterial	154	1.50	4.75	2.7938	.58238
Tmanage	154	1.60	4.00	2.6506	.49971
problem5side	154	1.74	3.80	2.6344	.43821
Valid N (listwise)	154				

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
1	.693	.480	.474	3900.61394	.480	69.806	2	151	.000	2.002

a Predictors: (Constant), x5, x7

b Dependent Variable: profit

ก่อนทำการวิเคราะห์พหุคูณได้ทำการทดสอบความไม่สัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ที่ใช้ในการวิเคราะห์แล้วพบว่า ค่า Variance inflation Factor (VIF) ทุกตัวมีค่าน้อยกว่า 10 และค่า Tolerance ทุกตัวมีค่ามากกว่า 0.1 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระที่ทำการวิเคราะห์ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ข้อมูลดังกล่าวจึงเหมาะกับการวิเคราะห์พหุคูณ

Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95% Confidence Interval for B		Correlations			Collinearity Statistics		
		B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial	Part	Tolerance	VIF	
1	(Constant)	-5688.255	2394.904		-2.375	.019	-10423.708	-952.803						
	dumx1	-10.750	779.577	-.001	-.014	.989	-1552.211	1530.710	-.076	-.001	-.001	.807	1.239	
	dumx3	-329.473	1020.070	-.021	-.323	.747	-2346.461	1687.515	.071	-.027	-.019	.839	1.191	
	dumx4	-53.644	963.069	-.004	-.056	.956	-1957.924	1850.637	.088	-.005	-.003	.869	1.151	
	dumx10	1483.591	907.940	.121	1.634	.105	-311.682	3278.864	-.089	.138	.096	.623	1.606	
	dumx11	-534.101	774.477	-.046	-.690	.492	-2065.477	997.274	.145	-.059	-.040	.776	1.289	
	dumx121	328.486	896.340	.031	.366	.715	-1443.851	2100.823	-.144	.031	.021	.496	2.018	
	dumx122	-1177.784	942.097	-.102	-1.250	.213	-3040.595	685.028	.204	-.106	-.073	.513	1.951	
	dumx131	186.650	853.799	.017	.219	.827	-1501.569	1874.870	-.199	.019	.013	.543	1.841	
	dumx132	1823.305	921.378	.154	1.979	.050	1.461	3645.148	.267	.166	.116	.570	1.755	
	dumx6	-144.843	903.346	-.010	-.160	.873	-1931.032	1641.347	-.042	-.014	-.009	.889	1.124	
	x2	86.494	57.248	.131	1.511	.133	-26.702	199.690	.415	.128	.089	.460	2.173	
	x5	53.219	73.081	.082	.728	.468	-91.284	197.723	.503	.062	.043	.274	3.654	
	x7	.236	.037	.595	6.379	.000	.163	.309	.660	.477	.374	.395	2.531	
	x8	-13.100	45.186	-.023	-.290	.772	-102.446	76.245	.424	-.025	-.017	.529	1.891	
	x9	71.312	73.319	.104	.973	.332	-73.662	216.286	.521	.083	.057	.300	3.334	

a Dependent Variable : profit

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	x7		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).
2	x5		Stepwise (Criteria: Probability-of-F-to-enter <= .050, Probability-of-F-to-remove >= .100).

a Dependent Variable: profit

Model Summary(c)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics					Durbin-Watson
					R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change	
1	.660(a)	.435	.431	4054.27352	.435	117.001	1	152	.000	
2	.693(b)	.480	.474	3900.61394	.045	13.212	1	151	.000	2.002

a Predictors: (Constant), x7

b Predictors: (Constant), x7, x5

c Dependent Variable: profit

ANOVA(c)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1923167862.190	1	1923167862.190	117.001	.000(a)
	Residual	2498444330.021	152	16437133.750		
	Total	4421612192.211	153			
2	Regression	2124179042.400	2	1062089521.200	69.806	.000(b)
	Residual	2297433149.811	151	15214789.072		
	Total	4421612192.211	153			

a Predictors: (Constant), x7

b Predictors: (Constant), x7, x5

c Dependent Variable: profit

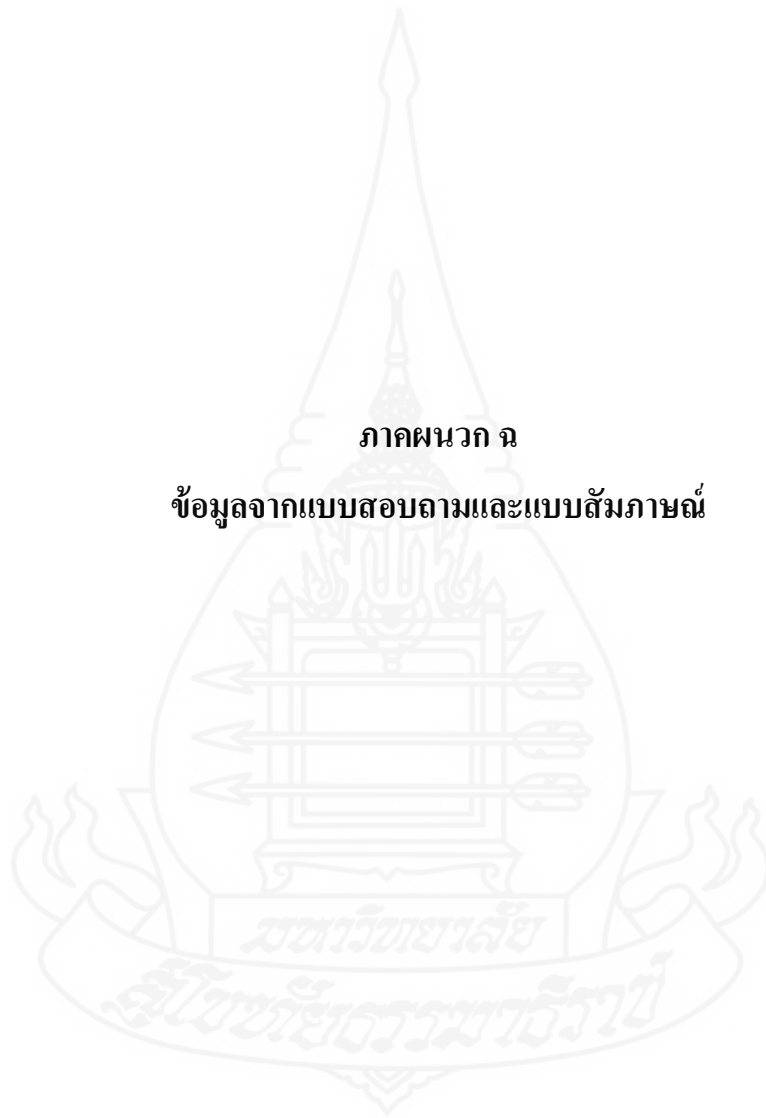
Coefficients(a)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	95% Confidence Interval for B		Correlations			Collinearity Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Lower Bound	Upper Bound	Zero-order	Partial	Partial	Tolerance	VIF
1 (Constant)	605.973	359.035		1.688	.094	-103.370	1315.317					
x7	.262	.024	.660	10.817	.000	.214	.310	.660	.660	.660	1.000	1.000
2 (Constant)	-1895.442	770.017		-2.462	.015	-3416.840	-374.043					
x7	.215	.027	.543	8.123	.000	.163	.268	.660	.551	.476	.770	1.299
x5	158.434	43.588	.243	3.635	.000	72.312	244.556	.503	.284	.213	.770	1.299

a Dependent Variable: profit

ภาคผนวก ฉ

ข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะ ตามวิสัยทัศน์ ทัศนคติ ค่านิยม นโยบายและกลยุทธ์ ของผู้ประกอบการ

ข้อมูลจากแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 154 ตัวอย่าง ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมประเภทธุรกิจก่อสร้างใน จังหวัดพิษณุโลก โดยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานรับเหมา ก่อสร้างในด้านต่าง ๆ จำนวน 5 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมสรุปข้อมูลทั้งหมดแล้วพบว่า สภาพโดยทั่วไปมีดังนี้

1. ด้านการเงิน ประสบปัญหาเงินทุนไม่เพียงพอในหมุนเวียนมากที่สุด ปัญหาลำดับ รองลงมาตามลำดับ คือ เงินออกช้า เงินกู้มีอัตราดอกเบี้ยสูง ธุรกิจขนาดย่อมเข้าถึงยาก
2. ด้านกำลังคน ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานโดยเฉพาะแรงงานฝีมือ และแรงงาน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อย ไม่ตั้งใจทำงาน เมื่อแรงงานหายากต้องแข่งขันกันจ้างจึงทำให้มี ภาระจ้างแรงงานในอัตราที่สูงขึ้น
3. ด้านเครื่องจักร เครื่องมือ ธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่ไม่มี เครื่องจักร เครื่องมือเป็นของตนเองต้องเช่าในราคาสูง เพราะมีเงินทุนไม่เพียงพอที่จะสามารถ จัดซื้อเครื่องจักรเครื่องมือเป็นของตนเองได้ บางส่วนมีเครื่องจักรเครื่องมือเป็นของตนเองแต่ก็ ต้องมีภาระค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา
4. ด้านวัสดุก่อสร้าง ประสบปัญหาราคาวัสดุก่อสร้างมีความผันผวนสูง ทำให้ยากต่อ การคำนวณค่างานก่อนการรับงานก่อสร้างจึงทำให้มีความเสี่ยงสูงต่อการขาดทุน หากราคาวัสดุ ก่อสร้างมีแนวโน้มในการปรับตัวสูงขึ้นหลังจากการรับงาน และยังมีปัญหาในสิ่งของแล้วต้องรอ การผลิต การขนส่งล่าช้า ทำให้การทำงานต้องล่าช้าออกไปเนื่องจากต้องรอวัสดุ งานไม่สามารถ แล้วเสร็จได้ตามเป้าหมาย ผู้ประกอบการบางส่วนประสบปัญหาไม่มีเครดิต
5. ด้านการบริหารจัดการ ประสบปัญหามากที่สุดในเรื่องการสั่งงานระหว่างหัวหน้างานกับ คนงาน ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ต้องคอยคุมงานตลอดเวลา มีปัญหาไม่ตั้งใจทำงาน ปัญหารองลงมา คือ สภาพดินฟ้าอากาศที่มีผลกระทบอย่างมากต่อการทำงาน เช่น ฝนตกจนเป็นเหตุให้ ต้องหยุดงาน จนทำให้งานล่าช้า ส่งงานช้ามีผลกระทบต่อ การเบิกจ่ายค่าจ้างล่าช้าทำให้เงินขาดมือจน ไม่เพียงพอต่อการลงทุนต่อไป ปัญหารองลงมา ก็คือ ปัญหาแบบแปลนคลุมเครือไม่ชัดเจน ปัญหาการ วางแผนงานที่ยังไม่เป็นระบบ ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนที่วางไว้ ปัญหาในด้านกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของหน่วยงานภาครัฐ ที่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยและมีข้อจำกัดมาก

1. ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก

ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลเชิงลึกโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์จากผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ที่กิจการมีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 5 ราย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้าง ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงที่ธุรกิจก่อสร้างได้เผชิญ แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เหล่านี้ให้กิจการสามารถดำรงคงอยู่ดำเนินธุรกิจต่อไปได้ โดยผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดของผู้ประกอบการก่อสร้าง 5 ราย นำมาสรุปประเด็นปัญหาและอุปสรรคที่ได้จากข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาตามรายละเอียดที่สรุปมาดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศชาย จำนวน 4 ราย เพศหญิง จำนวน 1 ราย อายุระหว่าง 36 – 73 ปี ขนาดของธุรกิจมีลักษณะเป็นกิจการขนาดย่อม 2 ราย ขนาดกลาง 3 ราย ลักษณะดำเนินงานธุรกิจหลักงานเกี่ยวกับอาคาร จำนวน 2 ราย งานเกี่ยวกับงานทางและงานชลประทาน จำนวน 3 ราย ตอบคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า

1.1 ปัญหาและอุปสรรคด้านการเงิน ประกอบด้วย

1.1.1 ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ผู้ประกอบการกิจการรับเหมาก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ถ้าหากกิจการขนาดกลางและขนาดใหญ่จะสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ แต่จะประสบปัญหาในกฎระเบียบข้อบังคับของธนาคารและอัตราค่าธรรมเนียมการออกหนังสือค้ำประกัน/อัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูง หากเป็นกิจการขนาดเล็กและขนาดย่อมจะเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ยาก ด้วยมีข้อจำกัดในเรื่องเอกสารต่าง ๆ ของกิจการ เช่น งบการเงิน สัญญาจ้าง เป็นต้น ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และอาจไม่สามารถเพิ่มหรือขยายวงเงินกู้ออกไปได้เนื่องจากการเบิกจ่ายของ ผู้ว่าจ้างล่าช้าในผู้ประกอบการที่จดทะเบียนใหม่หรือกิจการขนาดเล็ก ผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจมานานส่วนใหญ่จะใช้เงินทุนของตัวเองมากกว่าใช้เงินทุนจากสถาบันการเงิน

1.1.2 ปัญหาและอุปสรรคจากความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้าง พบว่ามีผลกระทบต่อสูงขึ้นและทำให้กำไรสุทธิลดลง ผู้ประกอบการที่มีเงินทุนสำรองจะทำการสต็อกวัสดุก่อสร้างก่อนลงมือทำงาน และทำการตกลงกับผู้ขายล่วงหน้าโดยอาจวางมัดจำและทำการสั่งสินค้าภายในกำหนดของผู้ขาย เพื่อลดภาระต้นทุนที่อาจเพิ่มขึ้นจากความผันผวนของราคาวัสดุก่อสร้าง แต่ไม่สามารถเจรจาต่อรองได้ก็ต้องยอมแบกรับภาระต้นทุนที่สูงขึ้น

1.1.3 ปัญหาจากความผันผวนทางเศรษฐกิจและดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูงขึ้น พบว่าในผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างที่ทำงานหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบจากความผันผวนทางด้านเศรษฐกิจและอัตราดอกเบี้ยที่สูงขึ้น เพราะหน่วยงานภาครัฐมีงานให้ทำตลอดปี และการเบิกจ่ายเงินค่าจ้างที่เป็นระบบ อาจมีการเบิกจ่ายเงินล่าช้าแต่ก็ไม่มีความเสี่ยง ซึ่งหากเป็นผู้ประกอบการที่ทำงานภาคเอกชนเป็นหลักจะมีผลกระทบอย่างมากเพราะจะทำให้มีงานน้อยลง โดยเฉพาะในสถานการณ์ปัจจุบันเศรษฐกิจอยู่ในช่วงการระบาดของโรคโควิด 19 ทำให้ภาคเอกชนชะลอการลงทุนในการก่อสร้างต่าง ๆ จนผู้ประกอบการบางรายไม่มีงานทำ ทำให้ต้องรับภาระทางด้านดอกเบี้ยซึ่งธนาคารเองก็ยังไม่มียุทธศาสตร์ช่วยเหลือเยียวยาในปรับดอกเบี้ยแต่อย่างใด

1.1.4 ปัญหาการเบิกจ่ายเงินล่าช้าของผู้ว่าจ้าง ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเบิกจ่ายเงินล่าช้าทั้งงานหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ทำให้มีผลกระทบต่อเงินทุนหมุนเวียน และเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยาก เนื่องจากส่วนใหญ่รับงานหน่วยงานภาครัฐที่มีระเบียบการเบิกจ่ายเงินหลายขั้นตอน ส่วนงานภาคเอกชนผู้ประกอบการจะดำเนินการคัดสรรผู้ว่าจ้างที่มีประวัติดี เพื่อเป็นการแก้ไขการจ่ายเงินล่าช้า

1.1.5 ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านการเงินต่อการดำเนินงาน ธุรกิจก่อสร้าง เพื่อมิให้ประสบปัญหาด้านการเงินผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างให้ข้อเสนอแนะว่า ต้องไม่รับงานเกินตัว โดยมีการวางแผนงานการเงินล่วงหน้าก่อนการรับงาน และต้องการให้ภาครัฐปรับเปลี่ยนแก้ไขระเบียบการเบิกจ่ายเงินล่าช้าให้รวดเร็วยิ่งขึ้น

1.2 ปัญหาและอุปสรรคด้านกำลังคน

1.2.1 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดหาแรงงานในระดับต่าง ๆ พบว่าในจังหวัดพิษณุโลกแรงงานระดับแรงงานฝีมือ เช่น ช่างไม้ ช่างปูน คนขับรถเกรดหรือเครื่องจักรกลหนัก เป็นต้น จัดหายากมาก จึงต้องมีการแข่งขันในการจัดหาแรงงานโดยการขึ้นค่าจ้างเพื่อดึงแรงงานฝีมือให้เข้าทำงานในสถานประกอบของตนเอง จึงทำให้ต้องจ้างแรงงานระดับฝีมือแพงขึ้น และมีปัญหาการเข้า-ออก จากงานบ่อย จนทำให้ไม่เกิดทักษะและความชำนาญในการทำงาน ซึ่งทำให้การทำงานล่าช้าเพราะต้องคอยสอนคนใหม่อยู่เรื่อย ๆ

1.2.2 ปัญหาจากการขึ้นอัตราค่าแรงขั้นต่ำ ในจังหวัดพิษณุโลกไม่มีปัญหาจากการขึ้นอัตราค่าแรงงานขั้นต่ำ เนื่องจากอัตราค่าจ้างที่จ้างกันในปัจจุบันผู้ประกอบการยืนยันว่าจ้างสูงกว่าอัตราค่าแรงงานขั้นต่ำ เพราะต้องแข่งขันกันในการจัดหาแรงงาน

1.2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยจากการทำงานก่อสร้าง ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่ทำงานก่อสร้างของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีการจัดทำ

ระบบความปลอดภัยตามสัญญาจ้าง ส่วนงานภาคเอกชนผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะใส่ใจในด้านความปลอดภัยของลูกจ้างเป็นอย่างดี โดยคอยให้ความรู้และจัดหาอุปกรณ์คุ้มครองส่วนบุคคลให้แก่ลูกจ้าง จัดหาเวชภัณฑ์จำเป็นเบื้องต้น ซึ่งจะมีปัญหาส่วนใหญ่ลูกจ้างไม่ค่อยสนใจสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยเพราะไม่สะดวกในการทำงาน

1.2.4 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายแรงงาน และผลกระทบที่ได้รับมีค่าน้อยเพียงใด ในส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกไม่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการตามกฎหมายแรงงาน ส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติตามกฎหมายได้เป็นอย่างดี

1.2.5 ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์และบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม การสร้างความสัมพันธ์และบรรยากาศในการทำงานเป็นทีมของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกการสร้างความสัมพันธ์และบรรยากาศ จะมีแนวทางการปฏิบัติแตกต่างกันไปแล้วแต่นาของกิจการหากเป็นกิจการขนาดเล็กเจ้าของกิจการจะมีส่วนสำคัญมากในการสร้างความสัมพันธ์และบรรยากาศในการทำงานเพราะเป็นผู้สั่งการเองทั้งหมด หากเป็นกิจการขนาดกลางและขนาดใหญ่ผู้บริหารจะเป็นผู้สั่งการให้หัวหน้างานฝ่ายต่าง ๆ ในการจัดทีมงานตามความเหมาะสมกับเนื้องาน และหัวหน้างานจะมีส่วนสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์และสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม

1.2.6 ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านกำลังคนต่อการดำเนินงาน ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างมีข้อเสนอแนะในการให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาแรงงานได้มีการจัดอบรมให้ความรู้ในการพัฒนาทักษะแรงงานฝีมือก่อสร้างเพื่อเป็นการลดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในกลุ่มดังกล่าว

1.3 ปัญหาและอุปสรรคด้านเครื่องจักรและเครื่องมือ

1.3.1 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเครื่องจักรเครื่องมือ พบว่าผู้ประกอบการรายใหม่หรือผู้ประกอบการรายเล็กจะประสบปัญหาเครื่องจักรและเครื่องมือไม่เพียงพอในการทำงาน และเงินทุนในการจัดซื้อจัดหาน้อยหรือไม่มีเลย ต้องเข้ามาทำงานซึ่งต้องแบกรับภาระต้นทุนสูงขึ้นจากการจ่ายค่าเช่าเครื่องจักรและงานก็อาจล่าช้าออกไป ส่วนผู้ประกอบการที่ประกอบกิจการมานานก็มีความพร้อมในด้านเครื่องจักรและเครื่องมืออีกทั้งมีเงินทุนที่พร้อมในการจัดซื้อเครื่องจักรและเครื่องมือใหม่

1.3.2 ปัญหาในการบำรุงรักษาเครื่องจักรเครื่องมือ ผู้ประกอบการที่เช่าเครื่องจักรเครื่องมือจะประสบปัญหาในการบำรุงรักษาน้อย ส่วนผู้ประกอบการที่มีเครื่องจักรเครื่องมือเป็นของตนเองจะมีภาระค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษามาก บางรายแก้ปัญหาโดยมีร้านประจำในการซ่อมเครื่องจักรเครื่องมือ ส่วนที่มีการซ่อมบำรุงรักษาเองจะมีปัญหาในการจัดหาอะไหล่

เครื่องจักรเก่าหาอะไหล่ยาก มีค่าใช้จ่ายด้านแรงงานช่างซ่อมบำรุงและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโรงซ่อม (อยู่) เพิ่มขึ้น แต่สามารถซ่อมเครื่องจักรเครื่องมือได้รวดเร็วทันต่อการใช้งาน

1.3.3 ปัญหาเกี่ยวกับผลกระทบจากการเพิ่มเครื่องจักรเครื่องมือต่อองค์กร การเพิ่มเครื่องจักรเครื่องมือผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจะประสบปัญหาต่างกันขึ้นอยู่กับขนาดของกิจการ หากเป็นกิจการขนาดเล็กหรือผู้ประกอบการรายใหม่การเพิ่มเครื่องจักรเครื่องมือขนาดเล็กจะไม่มีผลกระทบ แต่ถ้าเป็นการเพิ่มเครื่องจักรเครื่องมือขนาดใหญ่จะมีผลกระทบมากเพราะไม่มีเงินทุนหรือมีน้อยไม่เพียงพอในการจัดซื้อเครื่องจักรเครื่องมือ แต่หากเป็นกิจการขนาดกลางและขนาดใหญ่หรือกิจการที่ทำมานานมีเงินทุนเพียงพอจะไม่ได้รับผลกระทบจากการเพิ่มเครื่องจักรเครื่องมือ

1.3.4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านเครื่องจักรและเครื่องมือต่อการดำเนินงาน การลดค่าใช้จ่ายซ่อมบำรุงจะดำเนินการโดยการใช้เครื่องจักรเครื่องมืออย่างถูกวิธี โดยให้ความรู้ อบรมการใช้งานอย่างถูกวิธีแก่พนักงาน การใช้เครื่องจักรเครื่องมือใหม่ทดแทนเครื่องจักรเครื่องมือเก่า โดยค่อย ๆ ซื้อมาเข้ามาและระบายของเก่าออกไป

1.4 ปัญหาและอุปสรรคด้านวัสดุอุปกรณ์

1.4.1 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สินค้าบางรายการไม่มีขายในจังหวัดต้องสั่งซื้อจากกรุงเทพฯ หรือที่อื่น ๆ ทำให้มีค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อจัดหาและค่าขนส่งเพิ่มขึ้น วัสดุหลัก ๆ เช่น เหล็ก ปูนซีเมนต์ ยางมะตอย เป็นต้น จะขาดตลาดและมีราคาแพงในช่วงที่มีการก่อสร้างมาก ๆ มีโอกาสให้เกิดการล่าช้าในการทำงานเนื่องจากรอสินค้าวัสดุก่อสร้าง ปัญหาวัสดุที่มีแหล่งอยู่ใกล้บริเวณก่อสร้างไม่อาจซื้อได้เพราะคุณภาพต่ำ ต้องซื้อในแหล่งที่ไกลออกไปทำให้มีค่าใช้จ่ายในการขนส่งเพิ่มขึ้น

1.4.2 ปัญหาจากการจัดส่งวัสดุอุปกรณ์ล่าช้า ปัญหาที่พบ คือ บางรายการที่ไม่ได้มีการสั่งซื้อล่วงหน้า หรือผู้ขายจัดส่งไม่ทันเพราะมีลูกค้ามาก เช่น คอนกรีตผสมเสร็จ ในแต่วันผู้ขายรับออเดอร์มากจนไม่สามารถจัดส่งได้ทันเวลา เป็นต้น ซึ่งส่วนใหญ่ปัญหาเหล่านี้เนื่องมาจากมีความคุ้นเคยกับผู้ขายได้มีการเจรจาต่อรอง และมีการวางแผนการจัดส่งอย่างเป็นระบบ

1.4.3 ปัญหาจากความผันผวนของราคาวัสดุอุปกรณ์ จะมีผลกระทบมากในการคำนวณต้นทุนในการรับงานคาดเคลื่อนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางแผนไว้ก่อนการรับงาน และหากผันผวนในช่วงที่รับงานไว้มากมีโอกาสูงในการที่จะขาดทุน

1.4.4 ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านวัสดุและอุปกรณ์ต่อการดำเนินงาน ผู้ประกอบการต้องมีการวางแผนอย่างเป็นระบบก่อนการรับงาน การ

สืบค้นทั้งแหล่งวัสดุ ราคา และคุณภาพของวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในโครงการเสียก่อน โดยการถอดแบบแปลนเพื่อให้ได้ข้อมูลรายการ จำนวนวัสดุอุปกรณ์ หากมีแนวโน้มราคาวัสดุอุปกรณ์จะขึ้นราคาในอนาคตจะทำการสั่งซื้อสต็อกทันที หรือเจรจาขงมัดจำจองสินค้าไว้ล่วงหน้าเพื่อการขาดแคลนในอนาคต เพื่อเป็นลดต้นทุนรวมถึงการจัดส่งสินค้าได้ตรงตามกำหนด

1.5 ปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการ

1.5.1 ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการวางแผนการเงินไว้ล่วงหน้าก่อนการรับงาน การวางแผนก่อนรับงานส่วนใหญ่จะวางแผนก่อนการรับงานเสมอ เช่น วางแผนทางด้านงบประมาณ เพื่อไม่ให้รับงานใหญ่มูลค่าสูงจนเงินทุนที่มีอยู่ไม่เพียงพอต่อการหมุนเวียนใช้จ่าย เป็นต้น การวางแผนการใช้จ่ายเพื่อให้มีเป้าหมายในการใช้จ่ายและก่อให้เกิดผลกำไร การวางแผนกำลังคน เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความพร้อมทุก ๆ ด้านเมื่อเริ่มทำงาน แต่ก็พบว่าแผนงานในบางครั้งก็เกิดความผิดพลาดไม่เป็นตามแผนที่วางก็มีเพราะพบปัญหาและอุปสรรคในระหว่างการก่อสร้าง ต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนใหม่

1.5.2 ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนกำลังคนและการสั่งการ ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างจะจัดทำแผนทั้งระยะยาวและระยะสั้น โดยแผนระยะยาว คือ แผนที่กำหนดไว้ในภาพรวมตลอดโครงการว่างานจะต้องดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมายได้อย่างไร ส่วนแผนระยะสั้น คือ แผนงานที่ต้องวางไว้ทุก ๆ วันโดยวางแผนในช่วงเย็นของทุก ๆ วัน เพื่อนำแผนงานไปปฏิบัติในวันต่อไป ซึ่งการวางแผนระยะสั้นจะสามารถกระตุ้นการทำงานให้เสร็จได้เร็วขึ้น เนื่องจากการทำงานก่อสร้างจำเป็นจะต้องพบปัญหาและอุปสรรคระหว่างการทำงานเสมอ ปัญหาการสั่งการจะส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาความไม่เข้าใจและปฏิบัติผิดไปจากคำสั่ง อาจต้องมีการว่ากล่าวตักเตือนหากมีการกระทำที่ผิดซ้ำอีกจะให้ออกจากงาน การทำงานก่อสร้างจะต้องประสบปัญหาได้ตลอดเวลา จึงต้องมีการควบคุมและสั่งการตลอดเวลาเช่นกัน

1.5.3 ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และแหล่งวัสดุอุปกรณ์ เกิดจากคุณลักษณะของวัสดุบางรายการที่กำหนดในสัญญาจ้าง จัดหาได้ยาก มีแหล่งที่อยู่ไกล ราคาแพง การขนส่งลำบาก บางงานหากหาแหล่งวัสดุไม่ได้ก็จะไม่สามารถรับงานได้

1.5.4 การวางแผนการใช้เครื่องจักรเครื่องมือ ต้องมีการวางแผนการใช้เครื่องจักรเครื่องมืออย่างเป็นระบบเพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรณีต้องเช่าเครื่องจักรเครื่องมือจะต้องดำเนินการจัดหาเช่าไว้ก่อนล่วงหน้ามีการกำหนดแผนงาน วัน เวลา ที่ชัดเจน เพื่อจะได้ไม่เสียเวลาในการรอเครื่องจักรเครื่องมือ

1.5.5 ปัญหาแบบแปลนและรายการก่อสร้างคลุมเครือ ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างจะพบปัญหามาก ingsานหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นเหตุให้งานล่าช้ามากเนื่องจากต้อง

รอให้การดำเนินการแก้ไขแบบแปลนรายการก่อสร้างให้ถูกต้องเสร็จสิ้นเสียก่อนจึงจะดำเนินการต่อไปได้ ส่งผลกระทบต่อการเบิกจ่ายเงินงวดเพราะต้องเลื่อนการส่งงวดงานออกไป และงานไม่สามารถทำให้แล้วเสร็จตามเป้าหมายเดิมต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการทำงานใหม่ทำให้ต้องเสียเวลาอย่างมาก

1.5.6 ปัญหาจากลมฟ้าอากาศที่เปลี่ยนแปลง เป็นปัญหาและอุปสรรคที่ไม่สามารถควบคุมได้และมีผลกระทบต่อการทำงานอย่างมาก ผู้ประกอบการต้องมีแผนงานรองรับไว้ตลอดเวลา เช่น ช่วงอากาศแจ่มใสจะต้องให้คนงานทำงานกลางแจ้ง หากมีฝนตกก็ให้ทำงานในที่ร่ม เป็นต้น แต่หากเป็นงานฐานรากหรืองานก่อสร้างถนนที่ต้องทำงานกลางแจ้งก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ จำเป็นต้องมีการหยุดพักงานรอจนกว่าพื้นที่ก่อสร้างจะมีความพร้อมในการทำงานได้ ซึ่งเป็นสาเหตุให้งานเสร็จล่าช้า และมีผลกระทบต่อทั้งทางด้านการจัดส่งวัสดุที่ต้องเลื่อนการจัดส่งออกไป ผลกระทบทางด้านเครื่องจักรเครื่องมือไม่สามารถทำงานได้ตามแผนเดิม ผลกระทบทางด้านการส่งงวดงานล่าช้า เบิกจ่ายค่าจ้างล่าช้า รวมถึงการชำระดอกเบี้ยธนาคารซึ่งเป็นปัญหาที่สร้างความเสียหายต่อผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างอย่างมาก

1.5.7 ปัญหาจากความเข้มงวดในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้ประกอบการก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกส่วนใหญ่ไม่ได้รับผลกระทบเนื่องจากได้มีการปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย ข้อบังคับ และข้อจำกัดต่าง ๆ ของภาครัฐ จะมีบางรายที่อาจได้รับผลกระทบในด้านการตรวจสอบ ความเข้มงวดในการตรวจรับงาน แต่ก็แก้ไขให้สำเร็จไปด้วยดี แต่อาจจะมีการใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการแก้ไขปรับปรุงนั้น

1.5.8 ข้อเสนอแนะในการแก้ไข/ลดผลกระทบจากปัญหาและอุปสรรคด้านการบริหารจัดการต่อการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการต่อการดำเนินงานของธุรกิจก่อสร้างจะต้องเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาขณะที่ทำงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้น ก่อนการรับงานผู้ประกอบการจะต้องศึกษาโครงการนั้น ๆ ให้ดีเสียก่อนการรับงาน เพื่อที่เมื่อเจอปัญหาและอุปสรรคจะได้มีช่องทางในการแก้ไขให้งานสำเร็จลุล่วง และต้องทำงานด้วยความใส่ใจละเอียดถี่ถ้วน งานจึงจะสำเร็จตามระยะเวลาที่กำหนด

2. ข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลเชิงลึกโดยวิธีการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ราย ได้แก่ พาณิชยจังหวัดพิษณุโลก สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพิษณุโลก คลังจังหวัดพิษณุโลก หอการค้าจังหวัดพิษณุโลก ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขาพิษณุโลก และธนาคารกสิกรไทย

จำกัด (มหาชน) สาขาห้าแยกโคกมะตูม ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์บุคลากรเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานเอกชนที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้รวบรวมและนำมาเป็นข้อมูลประกอบงานวิจัยในครั้งนี้ให้สมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่ผู้สนใจสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงดังนี้

พาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก ผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ข้อมูลสถิติการจดทะเบียนนิติบุคคลประกอบธุรกิจก่อสร้าง (จัดประเภทตามหลักการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) ปี 2552 กระทรวงแรงงาน) ในรอบ 5 ปีตั้งแต่ปี 2558 – 2562 ดังแสดงในตารางที่ 4.22 ดังนี้

สถิติการจดทะเบียนนิติบุคคล ประกอบธุรกิจก่อสร้างของจังหวัดพิษณุโลก

ในรอบ 5 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 -2562)

ประเภทนิติบุคคล	2558	2559	2560	2561	2562
บริษัทจำกัด	14	20	19	25	46
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	86	79	63	50	52
ห้างหุ้นส่วนสามัญจำกัด	0	0	0	0	0
รวม	100	99	82	75	98

แหล่งข้อมูล : พาณิชย์จังหวัดพิษณุโลก

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดพิษณุโลก ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้ข้อมูลดังนี้

2.1 ปัญหาแรงงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจก่อสร้าง ส่วนใหญ่จะเกิดปัญหาผู้รับเหมาช่วงไม่จ่ายค่าจ้าง เพราะผู้รับเหมาช่วงไม่มีเงินทุนสำรองในมือ ต้องรอการจ่ายงวดงานจากผู้ว่าจ้าง หรืออาจเป็นกรณีรับงานหลายงานจนเงินขาดมือหมุนไม่ทันจนเป็นเหตุไม่มีเงินจ่ายค่าจ้างหรือจ่ายแต่อาจจ่ายไม่ครบตามจำนวนค่าจ้างในหลาย ๆ งวด พอค้างสะสมมากขึ้นผู้รับเหมาช่วงไม่มีเงินจ่ายก็จะทิ้งงานหรือที่เรียกว่า “ลอยแพลูกจ้าง” ปัญหาในด้านความปลอดภัยในงานก่อสร้างจะมีบ้างที่มีการบาดเจ็บเล็กน้อย เช่น ค้อนหล่นใส่เท้า เศษหินกระเด็นใส่ร่างกาย เป็นต้น จะมีอุบัติเหตุถึงแก่ชีวิตในรอบ 1 ปี อาจมี 1 ราย โดยเฉลี่ยในพื้นที่ของจังหวัด และส่วนใหญ่ผู้ประกอบการซึ่งเป็นผู้รับเหมาขั้นต้นจะไม่ค่อยรับผิดชอบต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

2.2 กฎหมายแรงงานที่ควบคุมและเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการก่อสร้าง พ.ร.บ. 2554 กฎหมายในด้านความปลอดภัย ชีวิตอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ถือว่าเป็นกฎหมายที่ควบคุมและเอื้อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการก่อสร้างมากที่สุด เพราะการที่ผู้ประกอบการก่อสร้าง เมื่อได้มีการปฏิบัติควบคุมความปลอดภัยของลูกจ้างได้เป็นอย่างดีแล้ว จะไม่ทำให้เกิดอุบัติเหตุและการสูญเสียต่าง ๆ ทั้งนายจ้างและลูกจ้าง แต่ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการก่อสร้างจะให้ความสำคัญน้อยมาก โดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างขนาดเล็ก ขนาดกลาง จะขาดความรู้ในด้านนี้ พ.ร.บ. 2541 คู่คุ้มครองแรงงาน ซึ่งมีกลไกในการควบคุมนายจ้างให้ปฏิบัติต่อลูกจ้าง ซึ่งกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้ในการควบคุมการใช้แรงงานจะเอื้อประโยชน์ต่อนายจ้าง และลูกจ้างเพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกัน

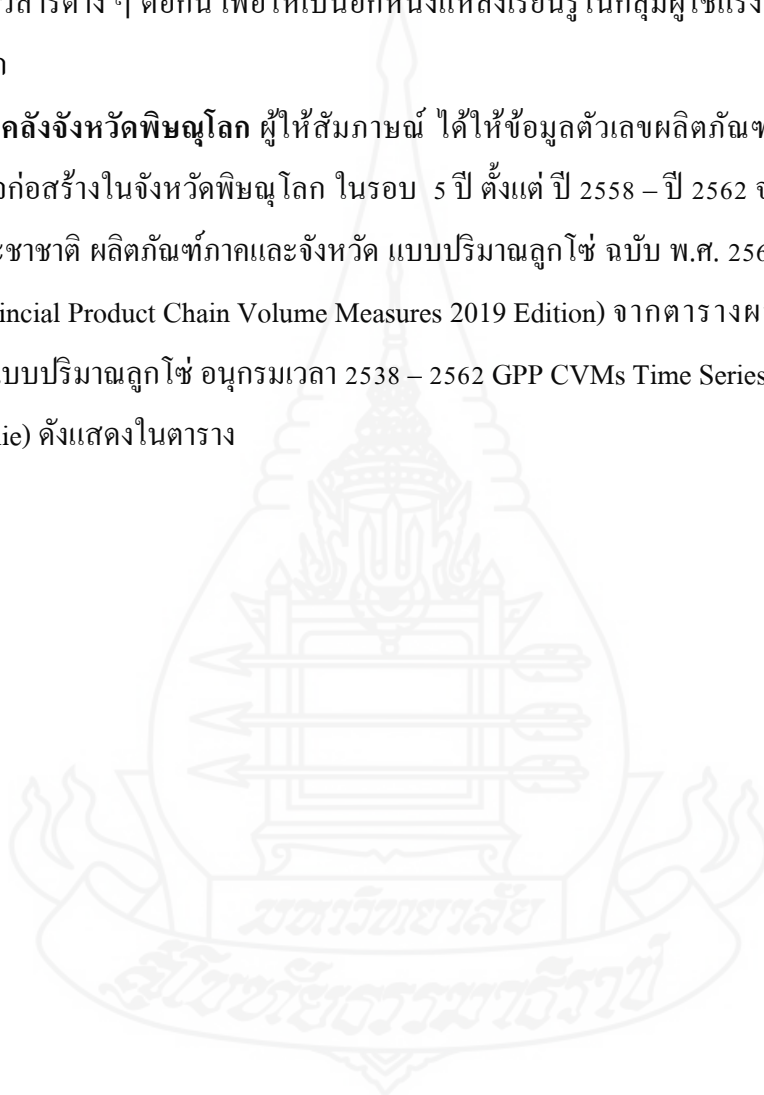
2.3 กฎหมายแรงงานขั้นต่ำ ปัญหาการจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีบ้างแต่ไม่มากที่จ่ายในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ โดยส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มธุรกิจครอบครัว เช่น ภรรยา ลูก หรือญาติใกล้ชิด ทำงานในตำแหน่งกรรมกร เป็นต้น ส่วนข้อมูลด้านอื่น ๆ ในกลุ่มแรงงานฝีมือ เช่น ช่างปูน ช่างไม้ ช่างเชื่อม ฯลฯ จะไม่พบปัญหา เพราะแรงงานในกลุ่มนี้จะมีค่าจ้างที่สูงกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ในจังหวัดพิษณุโลกจึงไม่ค่อยมีปัญหาข้อร้องเรียนเรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง จะไม่มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ หากจะมีปัญหาส่วนใหญ่จะเป็นประเภทแรงงานต่างด้าวแต่ในจังหวัดพิษณุโลกจะไม่พบการใช้แรงงานต่างด้าวในกลุ่มธุรกิจก่อสร้าง

2.4 สภาพทั่วไปของแรงงานก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก สภาพทั่วไปของแรงงานในจังหวัดพิษณุโลก จะเป็นแรงงานคนไทยและส่วนใหญ่เป็นแรงงานท้องถิ่น ซึ่งผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้างจะใช้รถรับ – ส่ง แรงงานแบบไปเช้าเย็นกลับจากท้องถิ่นสู่ไซต์งานในทุก ๆ วัน แต่หากเป็นงานก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่จะทำการพักคนงานตามแหล่งไซต์งาน โดยทั่วไปปัญหาข้อร้องเรียนในส่วนของกลุ่มงานก่อสร้างจะไม่ค่อยมี เนื่องจากไม่มีปัญหาเรื่องความสัมพันธ์ แต่หากจะให้มีการควบคุมแรงงานที่คืนนายจ้างควรแจ้งข้อมูลการจ้างงานให้แก่สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานทราบถึงแหล่งงานก่อสร้างทุกโครงการ

2.5 ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์ เห็นควรว่ากลไกทางกฎหมายยังไม่เอื้อต่อการตรวจสอบแรงงานอย่างมีระบบควรมีการปรับแก้ไขกฎหมายที่รองรับและสามารถปฏิบัติได้เป็นระบบยิ่งขึ้น จึงจะสามารถควบคุมกำกับแลดำเนินการใช้แรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเห็นว่าในปัจจุบันอำนาจการต่อรองค่าจ้าง นายจ้างยังมีอำนาจการต่อรองมากกว่าลูกจ้าง ซึ่ง

เป็นวัฒนธรรมที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา จึงเห็นควรว่าการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำควรกำหนดแบบค่าจ้างลอยตัว เพื่อให้นายจ้างได้มีการแข่งขันการจ้างงาน รวมถึงการจัดตั้งชมรมในด้านแรงงาน อย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้แรงงานหรือผู้สนใจทั่วไปเข้าร่วมชมรมในการแสดงความคิดเห็นปรึกษาหารือ เป็นแหล่งเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ไขปัญหาการใช้แรงงาน รวมถึงการสื่อสารข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ต่อกัน เพื่อให้เป็นอีกหนึ่งแหล่งเรียนรู้ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานภายในจังหวัดพิษณุโลก

คลังจังหวัดพิษณุโลก ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้ข้อมูลตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ของธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลก ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 – ปี 2562 จากข้อมูลเศรษฐกิจบัญชีประชาชาติ ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. 2562 (Gross Regional and Provincial Product Chain Volume Measures 2019 Edition) จากตารางผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ อนุกรมเวลา 2538 – 2562 GPP CVMs Time Series Data 1995 – 2019 (Excel Flie) ดังแสดงในตาราง

ผลิตภัณฑ์จังหวัดมวบรวม (สาขาธุรกิจก่อสร้าง) ของจังหวัดพิษณุโลก

ในปี ค.ศ. 2014 – 2019 ณ ราคาตลาด

(Million Baht)

	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019p
Agriculture	28,432	24,031	22,439	24,936	26,480	26,411
Agriculture	28,432	24,031	22,439	24,936	26,480	26,411
Agriculture, forestry and fishing	28,432	24,031	22,439	24,936	26,480	26,411
Non-Agriculture	57,441	61,479	65,485	69,400	72,075	75,377
Industrial	7,530	8,374	10,454	11,305	11,525	12,106
Mining and quarrying	111	131	161	166	170	156
Manufacturing	5,985	6,825	8,091	8,509	9,100	9,506
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1,290	1,269	2,032	2,441	2,075	2,199
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	144	149	169	190	180	245
Services	49,912	53,104	55,031	58,095	60,550	63,271
Construction	4,287	5,098	5,049	5,101	4,722	4,882
		18.94	-0.96	1.03	-7.43	3.38
Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycle	10,584	10,575	11,329	12,170	13,400	13,970
Transportation and storage	1,525	1,414	1,499	1,510	1,984	2,081
Accommodation and food service activities	722	824	866	914	1,026	1,125
Information and communication	715	844	598	676	763	910
Financial and insurance activities	5,951	6,067	6,609	6,567	6,701	6,975
Real estate activities	3,558	3,174	3,086	3,979	4,213	4,272
Professional, scientific and technical activities	66	252	360	364	377	536
Administrative and support service activities	521	549	545	591	628	623
Public administration and defence; compulsory social security	9,104	8,788	9,090	9,404	10,000	10,337
Education	8,829	11,321	11,579	12,081	11,545	12,126
Human health and social work activities	3,199	3,362	3,545	3,804	4,132	4,217
Arts, entertainment and recreation	203	198	244	290	339	420
Other service activities	649	639	633	646	719	796
Gross provincial product (GPP)	85,873	85,509	87,924	94,336	98,554	101,788
GPP Per capita (Baht)	95,304	95,199	97,940	105,213	109,939	113,593
Population (1,000 persons)	901	898	898	897	896	896

แหล่งที่มาข้อมูล : ข้อมูลเศรษฐกิจ บัญชีประชาชาติ ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด (www.nesdc.go.th)

จากข้อมูลตารางผลิตภัณฑ์จังหวัดมวบรวม (สาขาธุรกิจก่อสร้าง) ณ ราคาตลาดหรือราคาประจำปี (GROSS PROVINCIAL PRODUCT AT CURRENT MARKET PRICES) ของจังหวัดพิษณุโลก ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2014 – 2019 หรือ ปี พ.ศ. 2557 – 2562 พบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) การก่อสร้างของจังหวัดพิษณุโลก ปี 2559 มีอัตราส่วนลดลงอย่างมากเหลือเพียงร้อยละ -0.96 เมื่อเทียบกับ ปี 2558 ที่มีอัตราส่วนมากถึงร้อยละ 18.94 ขยายตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในปี 2560 เป็นร้อยละ 1.03 จากนั้นในปี 2561 ลดลงอย่างมากเหลือเพียงร้อยละ -7.43 และกลับขยายตัวขึ้นในปี 2562 เป็นร้อยละ 3.38 จะเห็นว่าตัวเลขในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี 2558 -2562 ตัวเลข GPP การก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกมีอัตราส่วน ขึ้น ๆ ลง ๆ คาดว่าอาจจะเป็นผลมาจากการลงทุนทางด้าน การก่อสร้างของภาคเอกชนชะลอตัวลงอันเนื่องมาจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ แต่ในส่วนในที่ตัวเลข GPP มีการขยายตัวขึ้นคาดว่า เป็นผลมาจากการลงทุนทางด้าน การก่อสร้างของภาครัฐที่ทำให้ตัวเลข GPP เพิ่มขึ้น ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับงบประมาณของรัฐในการที่จะจัดสรรให้แก่โครงการในพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก

ผลิตภัณฑ์จังหวัดมวบรวม (สาขาธุรกิจก่อสร้าง) ของจังหวัดพิษณุโลก

ในปี ค.ศ. 2014 – 2019 ณ ราคาของปี ค.ศ. 2002

(Million Baht)

	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r	2019p
Agriculture	9,502	8,083	7,703	8,856	9,118	8,801
Agriculture	9,502	8,083	7,703	8,856	9,118	8,801
Agriculture, forestry and fishing	9,502	8,083	7,703	8,856	9,118	8,801
Non-Agriculture	38,630	40,522	41,363	42,978	44,499	45,679
Industrial	5,200	5,636	6,208	6,612	7,285	7,469
Mining and quarrying	65	78	87	86	87	76
Manufacturing	3,989	4,384	4,452	4,597	5,437	5,566
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1,165	1,170	1,821	2,176	1,822	1,845
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	74	80	91	103	99	137
Services	33,409	34,869	35,150	36,347	37,165	38,159
Construction	2,863	3,551	3,604	3,582	3,265	3,358
		24.02	1.50	-0.60	-8.87	2.85
Wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycle	6,449	6,445	6,536	6,814	7,289	7,431
Transportation and storage	1,321	1,080	1,059	1,053	1,389	1,433
Accommodation and food service activities	643	698	686	679	725	772
Information and communication	871	1,037	731	798	918	1,101
Financial and insurance activities	3,890	3,957	4,275	4,289	4,375	4,483
Real estate activities	3,761	3,320	3,242	4,185	4,410	4,442
Professional, scientific and technical activities	54	209	300	299	306	434
Administrative and support service activities	345	367	365	390	410	404
Public administration and defence; compulsory social security	5,693	5,288	5,253	5,264	5,448	5,503
Education	4,893	5,969	5,926	6,025	5,627	5,791
Human health and social work activities	2,445	2,485	2,527	2,644	2,815	2,823
Arts, entertainment and recreation	144	147	196	230	267	332
Other service activities	467	455	448	454	498	543
Gross provincial product (CVMs)	46,893	46,111	46,190	49,297	50,966	51,479

Note : Chain volume series are not additive. The sum of the components will thus not be equal to the shown totals.

จากข้อมูลตารางตลาดผลิตภัณฑ์มวลรวม (สาขาธุรกิจก่อสร้าง) แบบลูกโซ่ ณ ราคา
คงที่ พ.ศ. 2545 (GROSS PROVINCIAL PRODUCT CHAIN VOLUME MEASURES) ของ
จังหวัดพิษณุโลก ในรอบ 5 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2014 – 2019 หรือ ปี พ.ศ. 2557 – 2562 ตัวเลขการ
ก่อสร้างมีแนวโน้มหดตัวลงตั้งแต่ปี 2559 เหลือเพียงร้อยละ 1.50 และหดตัวอย่างต่อเนื่องจน
ต่ำสุดในปี 2561 ที่หดตัวถึงร้อยละ -8.87 และกลับขยายตัวขึ้นในปี 2562 เป็นร้อยละ 2.85

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สาขาห้าแยกโคกมะตูม ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้
ให้ข้อมูลดังนี้

1. การปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง ธนาคารจะแบ่งลูกค้าออกเป็น
2 ประเภท คือ 1) ผู้รับเหมาก่อสร้างงานหน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ 2) ผู้รับเหมางาน
ก่อสร้างภาคเอกชน การพิจารณาในการอนุมัติวงเงินสินเชื่อจะพิจารณาจากเอกสารงบการเงิน
เอกสารการจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนบริษัทและเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เอกสารการรับทำงาน คือ
สัญญางานระหว่างทำ, งานก่อสร้างแล้วเสร็จ, งานที่คาดว่าจะประมูลได้ โดยใช้ข้อมูลย้อนหลัง 3
ปี และหลักทรัพย์ที่ดิน ประเภทวงเงินที่ผู้ประกอบการงานก่อสร้างขอสินเชื่อจะมี 2 ประเภท คือ
ประเภทที่ 1 การขอวงเงินสินเชื่อเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชี Over Draft (OD) ประเภทที่ 2 การขอ
วงเงินสินเชื่อหนังสือค้ำประกัน Letter of Guarantee (LG) หลักการพิจารณาอนุมัติกรณีการขอ
วงเงินสินเชื่อเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชี Over Draft (OD) ใช้หลักทรัพย์ 100% กรณีการขอวงเงิน
สินเชื่อหนังสือค้ำประกัน Letter of Guarantee (LG) ใช้หลักทรัพย์ 30% และกรณีการเบิกเงิน
ล่วงหน้าจะใช้หลักทรัพย์ 50% ของมูลค่าหลักทรัพย์ทั้งหมด ลูกค้าของธนาคารจะถูกแบ่ง
ออกเป็น 3 ระดับ คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ โดยจัดกลุ่มลูกค้าเป็นลูกค้าธุรกิจ
ทั่วไป และลูกค้าธุรกิจพิเศษ ในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างจัดให้อยู่ในกลุ่มลูกค้าธุรกิจ
ทั่วไป อัตราการปล่อยสินเชื่อของธนาคารในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างที่ผ่านมา มีลูกค้าที่ผ่านการอนุมัติ
70% ของลูกค้าที่ยื่นขอสินเชื่อทั้งหมดของธนาคาร

2. ข้อจำกัดและปัญหาของธุรกิจก่อสร้างในการขอสินเชื่อ ซึ่งปัญหาส่วนใหญ่ของ
ลูกค้าในกลุ่มธุรกิจก่อสร้าง คือ 1) การถูกแครงหนังสือค้ำประกัน หมายถึง การทำงานที่ไม่สำเร็จ
ตรงตามข้อกำหนดของสัญญา จนเกิดความเสียหายอย่างมากและผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง
ไม่รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้น ผู้ว่าจ้างก็จะดำเนินการเรียกร้องค่าเสียหายต่อธนาคาร
ผู้ค้ำประกันตามวงเงินที่ได้ทำหนังสือค้ำประกันไว้ตามข้อกำหนดของสัญญาจ้าง 2) ลูกค้าขนาด

เล็ก เมื่อตรวจสอบเครดิตบูโรจะไม่ผ่านประวัติไม่ดี ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เอกสารต่าง ๆ ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ก็จะไม่ได้รับการอนุมัติสินเชื่อได้

3. พฤติกรรมทางการเงินในภาพรวมของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง โดยผู้รับเหมาก่อสร้างงานหน่วยงานภาครัฐส่วนใหญ่จะใช้วงเงินสินเชื่อหนังสือค้ำประกัน Letter of Guarantee (LG) ในการออกหนังสือค้ำประกันมากกว่าการใช้เงินสด เพราะมีการหมุนเงินอย่างเป็นระบบ จึงทำให้มีเงินสดหมุนเวียนคล่องตัว ส่วนผู้รับเหมาก่อสร้างงานภาคเอกชนส่วนใหญ่จะใช้เงินสดจากเงินกู้เบิกเงินเกินบัญชี Over Draft (OD) เพราะอาจเกิดจากการขาดสภาพคล่องหรือการส่งงวดงานล่าช้า ผู้รับเหมาขนาดกลางและขนาดใหญ่จะใช้เงินสดน้อย แต่จะใช้วงเงินทำหนังสือค้ำประกันและซื้อเครื่องจักรขนาดใหญ่ เป็นหลัก เว้นแต่ถ้าหากได้รับงานโครงการขนาดใหญ่จะนำงานมาขายให้กับธนาคารเสียมากกว่า และผู้รับเหมาขนาดกลางและขนาดใหญ่จะมีพฤติกรรมการชำระหนี้ที่ตรงเวลา ส่วนผู้รับเหมาขนาดเล็กจะมีปัญหาการชำระหนี้ล่าช้า ลูกค้ำส่วนใหญ่ของธนาคารจะเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างงานหน่วยงานภาครัฐมากกว่าผู้รับเหมางานก่อสร้างภาคเอกชน อาจเป็นเพราะในจังหวัดพิษณุโลกมีการก่อสร้างของภาคเอกชนน้อย

4. ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์ ลูกค้ำควรปฏิบัติตามให้อยู่ในระบบของภาษีอย่างถูกต้อง จัดทำงบการเงินอย่างครบถ้วน แล่งรายได้และรายจ่ายมีที่มาที่ไปชัดเจน เอกสารในการยื่นขอสินเชื่อมีความถูกต้องสมบูรณ์ ก็จะมีโอกาสสูงในการได้รับการอนุมัติวงเงินสินเชื่อ

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สาขาพิษณุโลก
ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้ให้ข้อมูลดังนี้

1. การปล่อยสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง โดยการปล่อยสินเชื่ออยู่ประมาณ 50% ของพอร์ตลูกค้ำของธนาคารในจังหวัดพิษณุโลก โดยพิจารณาจากงบการเงิน ภ.พ.30 สัญญางานระหว่างทำ, ประกาศการเป็นผู้ชนะราคา, งานที่คาดว่าจะประมูลได้ เป็นต้น การใช้หลักทรัพย์จะมี 2 ประเภท คือ 1) เงินกู้ที่ใช้เป็นเงินก้อน Loan จะให้ บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เป็นผู้ค้ำประกันให้ผู้ประกอบการรับเหมาก่อสร้าง โดยดูประวัติเครดิตบูโร 2) การขายสัญญางานโดยการโอนสิทธิการรับเงินให้กับธนาคาร ขนาดการขอกู้เงิน หากเป็นการกู้แบบใช้เงินก้อน Loan จะจำกัดวงเงินได้ไม่เกิน 50 ล้านบาท แต่ถ้าเป็นการกู้เงินแบบขายสัญญางานจะไม่จำกัดการระดมกู้เงิน ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินตามสัญญา การปล่อยสินเชื่อธนาคารจะปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้ำที่ทำงานก่อสร้างงานหน่วยงานภาครัฐเท่านั้นเพราะไม่มีความเสี่ยง

2. ข้อจำกัดและปัญหาของธุรกิจก่อสร้างในการขอสินเชื่อ ปัญหาของผู้ขอสินเชื่อจะมีงานระหว่างทำน้อยหรือมีไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ เพราะรายได้ระหว่างปีเมื่อหักลบกลบหนี้จะไม่พอผ่อนชำระให้กับธนาคารจนไม่สามารถกู้ต่อไปได้ แต่กรณีนี้ลูกค้าจะยังไม่ถูกตัดสิทธิการเป็นลูกค้า เพียงแต่ถ้ามีงานน้อยถ้าเข้ามายื่นเรื่องขอกู้เงินก็จะไม่ผ่านการอนุมัติให้กู้เงิน ซึ่งส่วนใหญ่จะพบว่าลูกค้าลักษณะดังกล่าวนี้จะเป็นผู้ประกอบการรายเล็กหรือที่จดทะเบียนใหม่ในกลุ่มนี้บางรายอาจมีปัญหาเรื่องเอกสารไม่ครบถ้วนด้วย แต่ถ้าเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่จะไม่พบปัญหาดังกล่าว

3. พฤติกรรมทางการเงินในภาพรวมของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้าง ในภาพรวมของผู้ประกอบการในจังหวัดพิษณุโลก จะมีพฤติกรรมการชำระเงินกู้ได้ตรงตามกำหนดไม่ต่ำกว่า 50% ของกลุ่มลูกค้าในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างของธนาคาร ที่เหลือจัดอยู่ในกลุ่มลูกค้า NPL (Non-Performing loan) ค้างชำระ ในกลุ่ม NPL ธนาคารจะผ่อนปรนให้ชำระเงินต้นและดอกเบี้ยน้อยลง เพื่อเป็นการช่วยเหลือบรรเทาภาระของลูกค้า ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมามีลูกค้าในกลุ่มธุรกิจก่อสร้างมีแนวโน้มการขอสินเชื่อเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการจดทะเบียนใหม่เพิ่มขึ้น ในความคิดเห็นของธนาคารเห็นว่าการประกอบธุรกิจก่อสร้างในจังหวัดพิษณุโลกมีแนวโน้มที่ดีเพราะจังหวัดพิษณุโลกเป็นเมืองใหญ่มีการก่อสร้างกันตลอดทั้งปี

4. ข้อเสนอแนะตามทัศนคติของผู้ถูกสัมภาษณ์ เห็นว่าผู้ประกอบการธุรกิจรับเหมาก่อสร้างควรปรับปรุงในเรื่องการจัดทำงบการเงินให้มีคุณภาพที่ดี เพื่อให้มีโอกาสสูงในการได้รับการอนุมัติสินเชื่อ

ประวัติผู้ศึกษา

ผู้วิจัย	นางสาวนิภา เพชรเปี้ย
วัน เดือน ปีเกิด	23 พฤศจิกายน 2516
สถานที่เกิด	จังหวัดพิษณุโลก
ที่อยู่ปัจจุบัน	65 หมู่ที่ 7 ตำบลท่าช้าง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก
ประวัติการศึกษา	<p>พ.ศ. 2529 ระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนวัดนาขุม</p> <p>พ.ศ. 2534 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น</p> <p>จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพิษณุโลก</p> <p>พ.ศ. 2536 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย</p> <p>จากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพิษณุโลก</p> <p>พ.ศ. 2538 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)</p> <p>จากโรงเรียนเทคนิคพาณิชยการพิษณุโลก</p> <p>พ.ศ. 2546 ระดับปริญญาตรี</p> <p>จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช</p> <p>หลักสูตรสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์</p> <p>วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ</p> <p>พ.ศ. 2558 กำลังศึกษาระดับปริญญาโท</p> <p>จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช</p> <p>หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต</p> <p>วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ</p>